

Lipovec d.o.o. varnost in zdravje pri delu, svetovanje, varstvo pred požarom
Ptujška 18 Ljubljana 1000

IZJAVA O VARNOSTI Z OCENO TVEGANJA

Številka dokumenta	IoV 77/12
Datum	21.05.2012

IZJAVA O VARNOSTI DELODAJALCA	3
IZJAVA DELAVSKEGA ZAUPNIKA ZA PODROČJE VZD V ORGANIZACIJI	4
I PODATKI O NAROČNIKU IN IZVAJALCIH.....	5
II METODOLOGIJA PRIPRAVE IZJAVE.....	5
III NEKATERI SPLOŠNI UKREPI IN PREDPISI ZA ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI V ORGANIZACIJI ne glede na oceno tveganja.....	7
III.1. PRVA POMOČ na delovnem mestu IN NEZGODE PRI DELU.....	7
III.2. PREPOVED DELA POD VPLIVOM ALKOHOLA, DROG IN DRUGIH SUBSTANC	9
III. 3. IZVAJANJE OBVEZNIH MERITEV V SKLADU Z ZAKONODAJO.....	9
III. 4. OBDOBNJI ZDRAVNIŠKI PREGLEDI	9
III.5. PROMOCIJA ZDRAVJA.....	10
III.6. POSTOPKI ZA PRIMERE NASILJA TRETJE OSEBE.....	10
III.7. UKREPI ZA PREPREČEVANJE, ODPRAVLJANJE IN OBVLADOVANJE PRIMEROV NASILJA, TRPINČENJA, NADLEGOVANJA IN DRUGIH OBLIK PSIHOSOCIALNEGA TVEGANJA.	10
III. 8. DELO POSEBNIH SKUPIN	11
III.8.1. VARNOST DELAVK ZARADI NOSEČNOSTI IN STARŠEVSTVA.....	11
III.8.2. DELO OTROK, MLAJŠIH OD 15 LET, VAJENCEV, DIJAKOV IN ŠTUDENTOV ter VARSTVO DELAVCEV, KI ŠE NISO DOPOLNILI 18 LET STAROSTI	12
III.8.3. VARNOST STAREJŠIH ZAPOSLENIH	14
III.8.4. VARNOST INVALIDOV	15
IV ODKRIVANJE NEVARNOSTI IN UGOTOVITVE, KDO OD DELAVCEV BI LAHKO BIL IZPOSTAVLJEN IDENTIFICIRANIM NEVRNOSTIM IN OCENE TVEGANJA	17
V OPIS DRUGIH UKREPOV ZA ZMANŠANJE NEVARNOSTI OZ. TVEGANJ.....	57
V 1 Usposabljanje iz varstva in zdravja pri delu	58
V 2. Osebna varovalna oprema.....	59
V. 3. NAVODILA ZA VARNO DELO.....	59
VI DOPOLNITEV IN REVIZIJA OCENE TVEGANJA ter HRAMBA DOKUMENTACIJE	59
PRILOGE.....	60
PRILOGA 1 - NAVODILA ZA POSTOPEK PRIJAVE NEZGODE - POŠKODBE PRI DELU	61
PRILOGA 2 Interni Pravilnik o izvajanju kontrole in ugotavljanju prisotnosti alkohola in nedovoljenih psiho aktivnih substanc pri zaposlenih	66
PRILOGA 3 NAČRT »PROMOCIJA ZDRAVJA NA DELOVNEM MESTU«	72
PRILOGA 4 AKCIJSKI NAČRT - NEVARNOST NASILJA TRETJIH OSEB.....	75
PRILOGA 5 IZJAVA O SEZNANITVI UČENCA NA OSNOVNI ŠOLI Z OSNOVAMI VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU	82
PRILOGA 5A - ZAKONSKI OKVIR DELA OTROK.....	83
PRILOGA 6 PROGRAM USPOSABLJANJA.....	84
PRILOGA 7 PRAVILNIK O OSEBNI VAROVALNI OPREMI	88
KONČNE PRILOGE II	91
PRILOGA II 1 Seznam zaposlenih na dan izdelave dokumenta.....	91
PRILOGA II 2 SEZNAM UPORABLJENIH PREDPISOV	92
PRILOGA II 3 OBRAZCI ZA OCENJEVANJE - DOLOČITEV VERJETNIH NEVARNOSTI IN ŠKODLJIVOSTI DELOVNIH MEST	93
Priloga II 4 Vprašalnik za oceno psihosocialnega tveganja na šoli	94
Priloga II 5 SEZNANITEV ZAPOSLENIH Z DOKUMENTOM IZJAVA O VARNOSTI Z OCENO TVEGANJA TER VSEMI PRIPADAJOČIMI INTERNIMI PRAVILNIKI.....	97

IZJAVA O VARNOSTI DELODAJALCA

Kot odgovorna oseba - delodajalec organizacije OŠ Gornji Petrovci pisno izjavljam, da izvajamo vse ukrepe za zagotovitev varnosti in zdravja pri delu (VZD), glede preprečevanja nevarnosti in tveganja pri delu, obveščanja in usposabljanja delavcev, dajanja navodil, ustrezne organiziranosti ter zagotavljanja potrebnih materialnih sredstev v ta namen.

Varnost in zdravje pri delu v naši ustanovi je v skladu z obstoječimi predpisi varnosti in zdravja pri delu in predpisi na področju na katerem delamo.

Vse morebitne spremembe in dopnila bomo obravnavali s pooblaščenim izvajalcem za varstvo pri delu in jih dodali Izjavi o varnosti.

Ime vodje organizacije: Johann Laco
Kraj podpisa: Gornji Petrovci
Datum:

Podpis:

J. Laco



IZJAVA DELAVSKEGA ZAUPNIKA ZA PODROČJE VZD V ORGANIZACIJI

Delavski zaupnik v organizaciji za področje VZD Dušanka Lainšček Grkinič izjavljam, da sem dne 12.01.2012 sodelovala pri izdelavi dokumenta Izjava o varnosti z oceno tveganja, pri pripravi in določitvi potrebnih ukrepov za zagotovitev varnosti in zdravja pri delu v organizaciji, svetoval/a glede preprečevanja nevarnosti in tveganja pri delu.

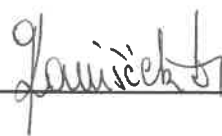
Zavezujem se, da bom s svojim znanjem in po svojih sposobnostih pomagal odgovornim osebam pri ohranjanju ravni varnosti in zdravja pri delu v organizaciji, ter da se bomo na skupnih sestankih z odgovornimi osebami posvečali temi varnost in zdravje pri delu.

Zavedam se da so moje pravice in obveznosti naslednje:

- lahko od delodajalca zahtevam sprejetje ustreznih ukrepov ter pripravi predloge za odpravo in zmanjšanje tveganj za varnost in zdravje pri delu.
- lahko zahtevam nadzor pristojne inšpekcije, kadar menijo, da delodajalec ni zagotovil ustreznih varnostnih ukrepov.
- imam pravico prisostvovati inšpekcijskemu nadzoru, kadar ta opravlja nadzor nad zagotavljanjem varnosti in zdravja pri delu ter izraziti svoja opažanja.
- Delodajalec me mora seznaniti z ugotovitvami, predlogi ali ukrepi nadzornih organov.
- Delodajalec mi mora za izvajanje nalog delavskega zaupnika za varnost in zdravje pri delu zagotavljati ustrezne oblike usposabljanja.

Ime delavskega zaupnika: Dušanka Lainšček Grkinič
Kraj podpisa: Gornji Petrovci
Datum:

Podpis:



I PODATKI O NAROČNIKU IN IZVAJALCIH

NAROČNIK

Ime organizacije	OŠ Gornji Petrovci
Naslov	Gornji Petrovci 2, 9203 Gornji Petrovci
Dejavnost organizacije na katero se ocena in izjava nanaša	Vzgoja in izobraževanje
Število zaposlenih v času obdelave	Do 50

IZVAJALCI

1. Strokovna služba za področje varnosti in zdravja pri delu, *Lipovec d.o.o., varnost in zdravje pri delu, svetovanje, varstvo pred požarom* - registrirana pri Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve za opravljanje dejavnosti s področja varnosti in zdravja pri delu in podpisnica sporazuma z organizacijo za opravljanje dejavnosti priprave ukrepov za zagotavljanje VZD.
2. S strani organizacije: ravnatelj, delavski zaupnik odgovoren/a za področje varnosti in zdravja pri delu v organizaciji

II METODOLOGIJA PRIPRAVE IZJAVE

V skladu s 17. členom Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD-1 Uradni list RS 43/2011) je delodajalec dolžan pisno oceniti tveganja, katerim so delavci izpostavljeni ali bi lahko bili izpostavljeni pri delu.

NAMEN izvajanja ocenjevanja tveganj pri delu je, da omogoči delodajalcu učinkovito odkrivati potencialne nevarnosti za poškodbe in zdravstvene okvare ter izvajati potrebne ukrepe, s katerimi prispeva k izboljšanju pogojev dela vseh zaposlenih. Zato bomo v prvem delu več pozornosti namenili ključnim področjem, s katerim organizacija na splošno izvaja dejavnosti, naloge in ukrepe za zagotavljanje varnosti pri delu. Pod točko drugi ukrepi, pa bomo izpostavili posamezne ukrepe, za posamezne nevarnosti, ki se pojavljajo na določenih delovnih mestih.

Načela: ocena tveganja temelji na sledečih splošnih načelih:

- ocenjevanje in izogibanje nevarnostim,
- ocena nevarnosti, ki se jim ne da izogniti in predvideni ukrepi,
- preprečitev ali zmanjšanje nevarnosti na kraju njenega nastanka,
- prilagoditev dela posamezniku (ergonomski principi) tako da se delovno mesto prilagodi zaposlenim
- izboljšanje organizacije dela, kot tudi prilagajanje delovnih postopkov posamezniku,
- uporaba dosežkov tehnološkega napredka z uporabo ergonomskih principov,
- zamenjava, nevarnega z ne nevarnim ali manj nevarnim postopkom,
- uporaba tehničnih, kolektivnih in organizacijskih ukrepov pred uporabo osebne varovalne opreme,
- razvoj celovite politike preprečevanja nesreč pri delu.

Najprej bomo predstavili ukrepe, ki jih mora izvajati organizacije ne glede na oceno tveganja.

Druge ukrepe pa bomo določili glede na oceno tveganja.

Z namenom oblikovanja ukrepov za odpravljanje oz. zmanjševanje *nevarnosti*, to je okoliščin ali stanj, ki lahko ogrozijo ali poškodujejo delavca oz. okvarijo njegovo zdravje ter *tveganj*, to je verjetnost, da nevarnost povzroči poškodbe ali zdravstveno okvaro bodo izvajalci izvedli naslednje naloge:

1. Identifikacijo oz. odkrivanje nevarnosti in ugotovitev, kdo od delavcev bi bil lahko izpostavljen identificiranim nevarnostim
 - a. Popis vseh delovnih mest s pomočjo anketnega obrazca;

- b. Pridobivanje informacij del in nalog za posamezna delovna mesta - s pomočjo obrazca, internetno dostopnih dokumentov, ter razgovorov z delodajalcem
- c. Seznanitev s posebnostmi delovnega okolja in procesa - izvedli bomo ustrezno število obiskov organizacije in pri tem pridobili naslednje podatke
 - o delovna oprema (ročna in mehanizirana orodja, stroji, pomožna oprema, podajane naprave, prijemala, transportna oprema, itd.),
 - o surovine in izdelki (vstopni materiali, polizdelki v fazi preoblikovanja, izdelki in polizdelki, odpadni, materiali, itd.),
 - o pisarniška /delavniška oprema in pohištvo (mize, omare, regali, stoli, vitrine, itd.),
 - o delovni prostori (velikost, urejenost, itd.),
 - o pomožni prostori (garderobe, sanitarije, umivalnice, jedilnice, itd.),
 - o transportne poti (označenost prehodnost, utrujenost, itd.),
 - o skladiščni prostori (višine, stabilnost in nosilnosti regalov, polic, omar, ročno/strojno dviganje in premeščanje,
 - o energetski prostori (urejenost dostopnost, itd.),
 - o stopnišča, hodniki (dostopnost, urejenost, itd.),
 - o škodljivosti (fizikalne, kemične, biološke, itd.),
 - o mikroklimatske razmere (osvetljenost, hrup, vibracije, toplotno okolje, vlaga, gibanje zraka, itd.),
 - o energetski viri (elektrika, plin, itd.),
 - o pogonski viri (hidravlični, pnevmatski sistemi in napeljave, itd.),
 - o nevarne snovi (uporaba, hranjenje, označevanje, itd.),
 - o dvigovanja ter premeščanja bremen (ročno, strojno, kombinirano),
 - o navodila za varno delo (obstoj, ustreznost, dostopnost, itd.),
 - o drugi podatki.
- d. Grupiranje delovnih mest glede na skupno značilnost nevarnosti
- e. Zbiranje informacij iz zakonodaje glede specifik delovnega okolja in delovnih mest - seznam je v končnih prilogah - Priloga II 2.

2. Oceno tveganja, v kateri sta upoštevana verjetnost nastanka neugod pri delu, poklicnih bolezni oziroma bolezni v zvezi z delom in resnost njihovih posledic in odločitev o tem, ali je tveganje sprejemljivo.

Na podlagi zgoraj pridobljenih podatkov bomo za vsako posamezno delovno mesto ocenili stopnjo tveganja in vsaki skupini določili oceno. Obrazec za oceno tveganja posameznega mesta je v KONČNIH PRILOGAH. Priloga II 3.

Delovna mesta bomo glede na sorodnost nevarnosti združevali v skupine. Podrobni opis posameznih parametrov kot tudi posamezni obrazci za izdelavo ocene se nahajajo v arhivu, ki ga hrani podjetje Lipovec d.o.o in se pošlje naročniku, če to izrecno zahteva.

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest št

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel št-	Tveganje (R_0^*)	τ^{**} -	K_{ON}^{***}	K_S^{****}	K_U^{*****}	Končni izračun (R^{*****})

*Odčitani R_0 iz tabele št-01 za posamezno nevarnost

**Časovni korekturni koeficient, ki zavzema vrednost 1 oziroma v določenih primerih ga izračunamo $T(h)/8h$

***Korekcijski koeficient, ki zavzema vrednost 0 oziroma v določenih primerih vrednost 3

****Koeficient, ki upošteva število ogroženih delavcev. Odčitamo ga iz tabele (vrednosti od 0-0,25).

*****Koeficient, ki zavzema vrednost 0 oziroma v določenih primerih vrednost -0,5

*****Tveganje R, ki ga izračunamo na podlagi enačbe $R = R_0 \tau + K_{ON} + K_S + K_U$. Ocene so 1 (najmanjše) do 5 največje tveganje

3. Ukrepi za zmanjšanje nesprejemljivega tveganja.

Na podlagi posameznih ocen bomo za posamezne nevarnosti določili oceno tveganja (R) in nivo tveganja (NT) in predlagali konkretne ukrepe, ki bodo z optimalnimi sredstvi odpravili preostale nevarnosti oziroma jih zmanjšajo na najmanjšo možno mero. Agenda za posamezno oceno v tabeli nevarnosti- opis je v nadaljevanju

	R ocena tveganja	NT - nivo tveganja
1	Razmere so dobro urejene, nevarnosti in škodljivosti nepomembne	Nepomembno
2	Razmere so deloma urejene, nevarnosti in škodljivosti so manj pomembne, če so nadzorovane, nepomembno moteče	Sprejemljivo
3	Razmere so ugodne, obremenitve so moteče, na meji dovoljenega, nevarnosti in škodljivosti so pomembne, vendar še v mejah predpisov ali splošno priznanih kriterijev	Zmerno
4	Nevarnosti ali škodljivosti zmerno presegajo splošno priznane norme ali predpisane meje, nevarnost ni neposredno aktualna, drugo	Znatno
5	Razmere so kritične, grozi takojšnja neposredna nevarnost za varnost in zdravje in so lahko posledice težke ali usodne, drugo,	Nesprejemljivo: ni sprejemljivo niti za kratko časovno obdobje

III NEKATERI SPLOŠNI UKREPI IN PREDPISI ZA ZAGOTAVLJANJE VARNOSTI V ORGANIZACIJI ne glede na oceno tveganja

III.1. PRVA POMOČ na delovnem mestu IN NEZGODE PRI DELU

PRVA POMOČ

Področje prve pomoči ureja Pravilnik o organizaciji, materialu in opremi za prvo pomoč na delovnem mestu, Uradni list RS, 136/2006.

CILJI PRVE POMOČI SO

- ohraniti življenje poškodovanim, nenadno obolelim ali akutno zastrupljenim delavcem,
- preprečiti poslabšanje zdravstvenega stanja in
- poskrbeti za strokovno medicinsko pomoč.

Prva pomoč **traja** toliko časa, da se poškodovani, nenadno oboleli osebi ali akutno zastrupljeni osebi zagotovi strokovna medicinska prva pomoč. Klicanje nujne medicinske pomoči nikakor ne sme biti razlog, da se opusti izvajanje neposredne in takojšnje prve pomoči.

NALOGE DELODAJALCA

1. Zagotoviti ustrezno število usposobljenih za nudenje prve pomoči

Delodajalec mora zagotoviti, da je v delovnem procesu vsaki krajevno ločeni enoti in vsaki delovni izmeni prisoten vsaj en delavec, ki je usposobljen za izvajanje prve pomoči. Poleg tega so minimalne zahteve za določitev števila delavcev, usposobljenih za izvajanje prve pomoči je - pri izvajanju del, pri katerem iz ocene tveganja izhaja večja nevarnost za nastanek nezgod pri delu, zagotoviti, da je v delovnem procesu na vsakih 20 delavcev prisoten en delavec, ki je usposobljen za izvajanje prve pomoči.

Delodajalec določi število delavcev, usposobljenih za izvajanje prve pomoči, poleg zgornjega kriterija, še na podlagi upoštevanja naslednjih kriterijev:

- nevarnosti na delovnem mestu in v delovnem procesu,
- organizacijo delovnega procesa,
- število zaposlenih delavcev,
- število posebno ogroženih delavcev v delovnem procesu,
- število delovnih izmen in krajevno ločenih enot,
- pogostost poškodb pri delu,
- in oddaljenost najbližje službe medicinske pomoči ,
- **število drugih oseb, ki so običajno navzoče v delovnem procesu**

Šteje se, da so za izvajanje prve pomoči na delovnem mestu po tem pravilniku usposobljeni:

- ✓ zdravstveni delavci,
- ✓ pripadniki enot za prvo pomoč Civilne zaščite
- ✓ ter delavci, ki so v zadnjih petih letih opravili izpit iz prve pomoči za voznike motornih vozil.

Za vse ostale, ki teh kvalifikacij nimajo, usposabljanje delavcev za prvo pomoč **izvajajo** pravne osebe, ki imajo pooblastilo za usposabljanje za prvo pomoč, v skladu z veljavnimi predpisi.

UKREP - na šoli bomo na podlagi kriterijev določili ustrezno število oseb in jih poslali na usposabljanje na lokalni Rdeči križ. V tajništvu bomo vodili evidenco o veljavnosti potrdil. Osebo, ki ji bo pretekel rok potrdila bomo ponovno poslali na usposabljanje. V kolikor oseba ne želi več biti pooblaščenca za nudenje prve pomoči, se določi novo osebo in se jo usposobi. Prav tako je potrebno določiti in usposobiti novo osebo za izvajanje prve pomoči v kolikor oseba, ki je usposobljena odide od delodajalca ali pa se upokoji.

2. Zagotoviti potreben material ter opremo za prvo pomoč:

- ⇒ na vsakih 50 zaposlenih delavcev oziroma na vsako delovno enoto na razpolago vsaj ena omarica za prvo pomoč, ki vsebuje ves material, kot ga zahteva pravilnik.
- ⇒ Poleg zgornjega kriterija, je potrebno določiti število materiala/omaric glede na kriterije navedene v prvi točki.
- ⇒ Delodajalec mora pri izvajanju del, pri katerih iz ocene tveganja izhaja večja nevarnost za nastanek nezgod pri delu, zagotoviti, da je v delovnem procesu na vsakih 20 delavcev oziroma na delovno enoto na razpolago vsaj še ena omarica za prvo pomoč.
- ⇒ O porabi materiala iz omaric, se vodi EVIDENCA - vsaka poraba sanitetnega materiala (namen porabe, količina, datum, uporabnik) se zapiše.
- ⇒ Kadar iz ocene tveganja izhaja večja nevarnost za nastanek poškodb, delodajalec na predlog pooblaščenega zdravnika zagotovi poleg vsebine omarice za prvo pomoč tudi drug sanitetni material, sredstva in opremo.
- ⇒ Omarica za prvo pomoč mora imeti na zunanji strani znak rdečega križa, na njej pa morajo biti napisani:
 - ✓ telefonska številka centra za obveščanje - 112;
 - ✓ naslov in telefonska številka pooblaščenega zdravnika;
 - ✓ naslov in telefonska številka najbližjega zdravstvenega zavoda;
 - ✓ ime in delovno mesto delavca, usposobljenega za izvajanje prve pomoči.
- ⇒ omarica za prvo pomoč mora biti na lahko dostopnem mestu in vedno na razpolago in da se vsebina omarice sprti dopolnjuje z veljavnim sanitetnim materialom.

UKREP - na podlagi vseh kriterijev bomo zagotovili ustrezno število omaric in jih namestili po objektu. Pri nameščanju omaric bomo sledili specifikam objekta ter specifikam kot na primer kuhinja, prostori čistilk, hišniška delavnica, učilnica tehničnega pouka, kemije, gospodinjstva in športne vzgoje. Ena Pri določitvi števila omaric bomo upoštevali tudi število otrok na šoli. Odgovorna oseba ustanove določi osebo, ki bo vodila evidenco o porabljenem materialu in ga temu ustrezno menjala.

3. Zagotoviti, da je vsak delavec seznanjen s tem, kateri delavci so usposobljeni za izvajanje ukrepov prve pomoči.

UKREP -v zbornico in na oglasno desko bomo obesili imena oseb usposobljenih za izvajanje prve pomoči in informacijo, o tem, kje se omarice nahajajo ter telefonsko številko, na katero oseba pokliče v nujnem primeru. Tematiko prve pomoči se obravnava v rednem usposabljanja iz varnosti in zdravja pri delu.

POSTOPEK PRIJAVE NEZGODE - POŠKODBE PRI DELU

Na šoli sprejemamo postopke za poškodba/nezgode pri delu, ki so v prilogi 1.

UKREPI:

- S POSTOKI V PRIMERU NEZGODE bomo seznanili vse zaposlene
- Na rednih srečanjih bomo ponavljali glavne postopke za primer nezgode
- Postopke bomo objavili v zbornici in na oglasni deski ter jih bomo po potrebi dopolnjevali

III. 2. PREPOVED DELA POD VPLIVOM ALKOHOLA, DROG IN DRUGIH SUBSTANC

Zakon ZVZD-1 (Ur. list 43/2011) v 51. členu določa naslednje:

Prvi odstavek: Delavec ne sme delati ali biti na delovnem mestu pod vplivom alkohola, drog ali drugih prepovedanih substanc.

Drugi odstavek: Delavec ne sme delati ali biti pod vplivom zdravil, ki lahko vplivajo na psihofizične sposobnosti, na tistih delovnih mestih, na katerih je zaradi večje nevarnosti za nezgode pri delu tako določeno z izjavo o varnosti z oceno tveganja.

Četrti odstavek: Delodajalec mora odstraniti z dela, delovnega mesta in iz delovnega procesa delavca, ki je delal ali je bil na delovnem mestu v nasprotju z določili prvega in drugega odstavka tega člena.

UKREP: Delodajalec stanje iz prvega odstavka in drugega odstavka tega člena ugotavlja po postopku in na način določenim z internim Pravilnikom, ki je v Prilogi 2.

III. 3. IZVAJANJE OBVEZNIH MERITEV V SKLADU Z ZAKONODAJO

V skladu s slovensko zakonodajo je organizacija dolžna izvajati naslednje meritve in preglede:

- Meritve strelvodne instalacije
- Preverjanje delovanja zaščitnega ukrepa na elektro napeljavi
- Meritve električne upornosti instalacije po Pravilniku o zahtevah za nizkonapetostne električne inštalacije v stavbah (od 1.1.2013 dalje)
- Meritve mikroklimatskih in fizikalnih pogojev dela
- Periodični pregledi in preizkusi delovne opreme
- Vse meritve in pregledi v skladu s Požarnim redom
- Varnostni pregled športne opreme v telovadnici in igral na zunanjih igriščih
- Meritve prezračevalnih naprav
- Kontrola in menjava varnostnega ventila na tlačni posodi
- Redni periodični pregledi tlačne opreme
- Tehnični pregled službenih vozil -če jih imate
- Pregled plinskih trošil
- Pregled kurilnih naprav in cistern naftnih derivatov

UKREPI - zavezuje se, da bom v organizaciji redno in v skladu z roki naročali zunanjim ustreznim institucijam obvezne preglede in preizkuse ter da bomo sami izvajali preglede, ki jih lahko izvedemo po navodilih proizvajalca oz. drugih kompetentnih podjetij (pregled zasilna razsvetljave, okolico objekta, prostore v objektu).

III. 4. OBDOBNİ ZDRAVNIŠKI PREGLEDI

Izvajalec medicine dela izdela samostojno oceno tveganja s priporočenimi ukrepi, ki jo delodajalec doda Izjavi o varnosti. V teh priporočili so navedeni tudi roki za preglede, ki jih zdravnik predlaga in ob skupnem soglasju z delodajalcem sprejmeta. Vloga pooblaščenega izvajalca medicine dela je predvsem ta, da strokovno oceni vpliv ugotovljenih nevarnosti, nevarnih snovi, delovnih materialov, pogojev dela in lastnosti delovnega mesta na zdravje delavca, ki na tem mestu dela. Priporočila, zahteve in omejitve pooblaščenega zdravnika je potrebno dodati med ukrepe k Izjavi o varnosti.

UKREPI - Organizacija se zavezuje, da bo izbrala izvajalca medicine dela in v skladu z oceno, svoje zaposlene napotila na obdodne zdravniške preglede in upoštevala navodila, ki jih zdravnik izda.

III.5. PROMOCIJA ZDRAVJA

Promocija zdravja je strategija posredovanja med ljudmi in njihovim okoljem za zdravje. Je proces, ki omogoča, da zaposleni povečajo nadzor nad dejavniki, ki vplivajo na njihovo zdravje in na tej podlagi svoje zdravje izboljšajo. Za doseganje zdravja mora biti vsak posameznik oziroma skupina zmožen ugotoviti in uresničiti svoje želje, zadovoljevati potrebe in spreminjati oziroma obvladovati svoje okolje. V okviru koncepta promocije zdravja se zdravje pojmuje kot sposobnost uresničevanja posameznikovih možnosti in kot pozitiven odziv na izzive okolja. Pojmuje se tudi kot vzpostavljanje dinamičnega ravnotežja med človekom in njegovim okoljem ter kot sposobnost izrabe posameznikovih potencialov in za pozitivno reagiranje na izzive okolja. Ta definicija upošteva družbene in osebne vire pa tudi telesne zmožnosti posameznika. Koncept promocije zdravja obsega vplive na življenjski slog in na druge socialne, ekonomske, okoljske in osebne dejavnike, ki prispevajo k zdravju.

UKREPI: Kot organizacija, ki skrbi za svoje zaposlene, odgovorna oseba sprejema poseben dokument, v katerem načrtuje promocijo zdravja na delovnem mestu. Dokument je v prilogi 3.

III.6. POSTOPKI ZA PRIMERE NASILJA TRETJE OSEBE

Nasilje v družbi je element, na katerega do sedaj ni bilo potrebno polagati prevelike pozornosti. Primeri iz prakse pa kažejo, da temu več ni tako. Študije kažejo, da se povečuje število vseh oblik nasilja. Dejstvo, je da se niža kupna moč prebivalstva in da se socialne razlike povečujejo in da ljudje na različne načine iščejo rešitve za obstoj.

Prav tako je v porastu pritisk, ki ga nalaga povečana tekmovalnost in posledično ljudje uporabljajo tudi drastične ukrepe za doseganje svojih ciljev oz. grobe načine za sporočanje svojega mnenja. V to se šteje tudi napada na zaposlenega v obliki grobe besede, direktnega fizičnega napada ali neposrednega napada (s pošiljanjem grozilne pošte, paketov z nevarnimi snovmi). Srečujemo se s povečanim številom čedalje bolj domiselnih načinov kriminalnih dejanj (vlomov, kraj, ipd). V porastu je tudi število uporabnikov drog.

Na šoli tako lahko predvidevamo, da bi lahko napad tretje osebe prišel s strani jeznih in nezadovoljnih nekdanjih ali trenutnih učencev, staršev oz. zakonitih zastopnikov, bivših zaposlenih, potujočih trgovcev. Napadi med zaposlenimi pa se obravnavajo v drugem določilu - glej III.7 in sicer je to urejeno s samostojnim pravilnikom, ki ni del te Izjave.

Ena od oblik, ki se trenutno še ne pojavlja, pa je o njej potrebno razmišljati je »talska situacija« - da si oseba, ki ne želi na vsak način doseči rešitev svojega problema za talca vzame osebo in grozi, da ji bo kaj storila, če njegove zahteve niso rešene.

Povečuje se tudi nasilje med otroki, mladostniki, kar pa ni predmet tega dokumenta. Opozarjamo samo, da bo potrebno tudi o tej temi spregovoriti in z ustreznimi institucijami najti ustrezno rešitev.

UKREP : V skladu z 23. členom ZVZD-1 je organizacija sprejela akcijski načrt za pripravo postopkov za primer nasilja tretje, na podlagi katerega se bo naprej izvedla ocena dejanske nevarnosti in na podlagi le-te, ustrezni ukrepi, če bodo potrebni. Akcijski načrt je v prilogi 4.

III.7. UKREPI ZA PREPREČEVANJE, ODPRAVLJANJE IN OBVLADOVANJE PRIMEROV NASILJA, TRPINČENJA, NADLEGOVANJA IN DRUGIH OBLIK PSIHOSOCIALNEGA TVEGANJA.

Kot narašča nasilje v družbi na splošno, tako se tudi v delovnem okolju pojavljajo oblike, ki posledično vplivajo na splošno delovno okolje in na zdravstveno ter psihosocialno stanje posameznega zaposlenega. Te oblike se z eno besedo imenujejo psihosocialno tveganje (PT).

Ena oblika PT so: nasilje, trpinčenje, nadlegovanje, znano tudi pod imenom »mobbing«. MOBBING je mednarodni izraz za različne oblike psihičnega in fizičnega nasilja na delovnem mestu in izvira iz angleške besede »mob«, ki pomeni množico, ki je sovražno nastrojena, v slengu pa je to tudi izraz za mafijo. Besedo pa so prvič uporabili v etologiji ali zoologiji in opredeljuje napade ene skupine živali na večjega vsiljivca. Glagol »to mob« pa pomeni močno pritisniti ali stisniti. Mobbing pogosto povzroči negativno in stresno delovno okolje, nerazgibane in nezanimive delovne naloge, nejasni delovni cilji in/ali vloge zaposlenih v organizaciji, negotovost glede možnosti napredovanja ali varnosti zaposlitve, pa tudi uvajanja sprememb v organizaciji.

Druge oblike PT pa so vezane na slabo organizacijo dela, ki omogoča nadure, ki ne spodbuja dobre medosebne komunikacije, ki ne vključuje posameznikov proces odločanja in uvajanja sprememb, ki ne upošteva enake obravnave pri napredovanju, usposabljanje, izobraževanju, posebnih osebe, kot so nosečnice, starejše osebe, ki ne dopušča odmorov, rednih dopustov, itd.

UKREP - Ker je za našo organizacijo pomembno, da se zaposleni v njej čutijo varne in da vedo, da imajo pravne možnosti za načine reševanja svojih težav, bomo v skladu z 24. členom ZVZD-1 in v skladu u 6a in 45. členom ZDR sprejeli **samostojni** (ne sestavni del te Izjave) Interni pravilnik za preprečevanje, odpravljanje in obvladovanje primerov nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drugih oblik psihosocialnega tveganja na delovnih mestih ter Akcijski načrt, ki bo prispeval k zmanjševanju psihosocialnih tveganj, ki izhajajo iz organizacije dela in ki so bila ocenjena s pomočjo vprašalnika, ki je v končni prilogi 4.

III. 8. DELO POSEBNIH SKUPIN

III.8.1. VARNOST DELAVK ZARADI NOSEČNOSTI IN STARŠEVSTVA

V Zakonu o delovnih razmerjih piše:

V času nosečnosti in ves čas, ko doji otroka, delavka ne sme opravljati del, ki bi lahko ogrozila njeno zdravje ali zdravje otroka zaradi izpostavljenosti dejavnikom tveganja ali delovnim pogojem, ki se določijo z izvršilnim predpisom. Če delavka v času nosečnosti in ves čas, ko doji otroka, opravlja delo, pri katerem je izpostavljena dejavnikom tveganja, postopkom in delovnim pogojem, ki se podrobneje določijo z izvršilnim predpisom, mora delodajalec sprejeti ustrezne ukrepe z začasno prilagoditvijo pogojev dela ali prilagoditvijo delovnega časa, če iz ocene tveganja izhaja nevarnost za njeno zdravje in zdravje otroka.

Posebej to področje ureja tudi Pravilnik o varovanju zdravja pri delu nosečih delavk, delavk, ko so pred kratkim rodile, ter doječih delavk (Ur. List RS 82/2003). V tem pravilniku je posebej prepovedana izpostavljenost :

- a) biološkim dejavnikom: toksoplazmi, virusom: virusu rdečk, razne če niso bile cepljene, herpesvirusi: CMV, HSV, VZV, parvovirus, virus ošpic, enterovirusi: Coxackie B virus, echovirus, poliovirus, HIV 1 in HIV 2 virus, virus limfocitnega horiomeningitisa, hepatitis B virus, hepatitis C virus, virus vakcinije, virus črnih koz, adenovirus. Bakterijam: Treponema pallidum, Mycobacterium tuberculosis, Lysteria monocytogenes, Campylobacter fetus, Salmonella typhosa, Protozajem, Plasmodium spp. Tripanosoma cruzi
- b) Kemičnim dejavnikom: snovem, ki so označene z naslednjimi standardnimi opozorilnimi oznakami:
 - lahko povzroči dedne genetske okvare
 - možen rakotvoren učinek
 - lahko povzroči raka
 - lahko povzroči dedne genetske okvare
 - nevarnost hudih okvar zdravja pri dolgotrajnejši izpostavljenosti
 - pri vdihavanju lahko povzroči raka

b) proizvodnim procesom:

- proizvodnji auramina
- ki vključujejo izpostavljenost aromatskim policikličnim ogljikovodikom, prisotnim v premogovih sajah, katranu, smoli, dimu ali prahu
- ki vključujejo izpostavljenost prahu, dimu in aerosolom, ki nastajajo pri praženju in elektrolitskem prečiščevanju baker-nikljevih talin
- močno kislinskim postopkom pridobivanja izopropilalkohola
- živemu srebru in živosrebovim spojinam,
- zdravilom proti mitotici,
- ogljikovemu monoksidu,
- kemičnim dejavnikom z znano in nevarno absorpcijo preko kože.

c) Delovnim pogojem:

- premeščanju bremen, težjih od 5 kg
- delom, ki se opravljajo v izrazito nefiziološkem položaju telesa
- službenim potovanjem
- delom z velikimi psihičnimi obremenitvami, ki lahko škodujejo plodu

d) Organizaciji dela: nočno delo, nadurno delo

UKREPI - v primeru, da je zaposlena noseča ali doji, bomo upoštevali vse zgoraj navedene prepovedane izpostavljenosti. Dodatne ukrepe pa se zagotovi po posvetu z izvajalcem medicine dela. Ukrepi bodo izvedeni z dnem, ko delavka z zdravniškim potrdilom o svojem stanju obvesti delodajalca.

V organizaciji bomo poizkušali zagotoviti primeren prostor z ležiščem za noseče in doječe matere, kjer se bodo lahko zaposlene delavke med odmori spočile. Prostor z ležišči bodo noseče in doječe matere lahko uporabljale tudi med delovnim časom, če to narekujejo zdravstveni razlogi.

Ukrepe, določene v izjavi o varnosti, izvede delodajalec v sodelovanju s pooblaščenim zdravnikom na podlagi zdravniškega potrdila, ki ga delavki izda izbrani ginekolog. Na zahtevo delavke presoja ustreznost ukrepa posebna zdravniška komisija, določena v 17. členu Pravilnika o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev (Uradni list RS, št. 87/02). Komisija o svojem mnenju obvesti inšpekcijo za delo.

Če se z začasno prilagoditvijo pogojev dela ali prilagoditvijo delovnega časa ni možno izogniti nevarnosti za zdravje delavke ali zdravje otroka, mora delodajalec zagotoviti delavki opravljanje drugega ustreznega dela in plačo, kot da bi opravljala svoje delo, če je to zanjo ugodnejše. Če delodajalec delavki ne zagotovi drugega ustreznega dela po prejšnjem odstavku, ji mora v času, ko je delavka iz tega razloga odsotna z dela, zagotoviti nadomestilo plače v skladu s prvim, drugim, sedmim in devetim odstavkom 137. člena tega zakona.

III.8.2. DELO OTROK, MLAJŠIH OD 15 LET, VAJENCEV, DIJAKOV IN ŠTUDENTOV ter VARSTVO DELAVCEV, KI ŠE NISO DOPOLNILI 18 LET STAROSTI

ZVZD-1 (Ur.list 43/2011) v 2. členu navaja, da je potrebno zakon uporabljati v vseh dejavnostih, za vse osebe, ki so navzoče v delovnem procesu. Zato je potrebno pri zagotavljanju varnosti na šoli upoštevati naslednje kategorije:

- učence oz. dijake, ki opravljajo delo, ki ni sestavni del učnega programa
- dijake, študente, vajence, ki na šoli opravljajo prakso

Na šoli se zavedamo, da je po zakonu vsaka oblika dela otrok do 15 leta starosti prepovedana. Za opravljanje drugih delovnih dejavnosti iz učnega načrta (na primer delo kot oblika vzgojnega ukrepa, ki je jasno zapisano v učnem načrt šole, t.i. reinstitucija) mora prav tako nadrejeni poskrbeti, da je

otrok/učenec seznanjen z osnovami varnega dela. Odgovorna oseba šole se zavezuje, da bo v obrazec, s katerim otroka napoti na opravljanje dela kot obliko vzgojnega ukrepa, dodala, da bo upoštevala vsa navodila za varno opravljanje dela in po potrebi uporabljala obrazec, ki je v prilogi 8 (obrazec podpiše tako učenec sam kot tudi njegov zakoniti zastopnik).

Študenti, ki so že dopolnili 18 let in delajo na šoli, se obravnavajo enako kot zaposleni. Zanje je potrebno zagotoviti, da so seznanjeni z vsemi pravicami in dolžnostmi in da so zanje izpolnjeni isti pogoji kot to velja za delovno mesto, ki mu/ji je dodeljeno.

Za demonstracijo pravilnega izvajanja nalog iz učnega načrta pri pouku, kjer lahko pride do nezgod (tehnični pouk, športna vzgoja, kemija, fizika, ipd), je zadolžen učitelj, oz. njegov direktno nadrejeni, drugi vodja, ki pa se mora zavedati nevarnosti, ki izhajajo iz učnega načrta. Vsak učitelj pa mora biti seznanjen s svojo oceno tveganja (glej od točke IV dalje).

UKREPI

V primeru, da učenca ali dijaka vključite v delovni proces, ki ni del učnega načrta, morate upoštevati vse člene zakonodaje z delovno pravnega področja. V prilogi 7 je obrazec, ki ga mora v takem primeru obvezno izpolniti učenec in zakoniti zastopnik.

V prilogi 7a pa se nahajajo podrobnosti iz zakonodaje glede dela otrok mlajših od 18 let.

IZVAJANJE PRAKSE

Upoštevati je potrebno tudi naslednja določila:

- ⇒ Pri delodajalcu lahko vajenci, dijaki in študenti, ki so dopolnili starost 14 let, opravljajo praktično izobraževanje v okviru izobraževalnih programov. Vajenec, ki se poklicno izobražuje pri delodajalcu na podlagi učne pogodbe, sklenjene v skladu z zakonom, ima delovno knjižico.
- ⇒ Za vajenca se v času poklicnega izobraževanja pri delodajalcu, poleg določb zakona, ki ureja poklicno in strokovno izobraževanje, uporabljajo določbe ZDR, ki določajo posebno varstvo delavcev, ki še niso dopolnili 18 let starosti (tretja alineja drugega odstavka 145. člena, 194.-198. člen), določba, ki ureja razporeditev delovnega časa (prvi in tretji odstavek 147. člena), določba o odmoru med delovnim časom (154. člen), tedenskem počitku (156. člen), o plačani odsotnosti zaradi osebnih okoliščin (167. člen), odsotnosti z dela zaradi praznovanja (168. člen), odsotnosti z dela zaradi zdravstvenih razlogov (169. člen), odsotnosti z dela zaradi opravljanja funkcije ali obveznosti po posebnih zakonih (170. člen) in o odškodninski odgovornosti (182.-185. člen).
- ⇒ Glede uveljavljanja in varstva pravic vajenca v času poklicnega izobraževanja pri delodajalcu se uporabljajo določbe 204., 205. in 206. člena ZDR.

UKREPI

- Prvo je potrebno med organizacijo, ki na šolo napoti učenca, dijaka, študenta, vajenca, skleniti pogodbo, v kateri se določijo pravil igre, vključno s tem, kdo je zadolžen za področje varnosti in zdravja pri delu (usposabljanje, uvajanje v delo itd.).
- Ne sme trajati več kot sedem ur na dan in 35 ur na teden.
- Otrokom je potrebno zagotoviti v vsakem 24-urnem obdobju dnevni počitek najmanj 14 zaporednih ur.

Nobeni osebam, ki še niso dopolnile 18 let starosti, se ne sme naložiti:

- dela, ki se opravlja pod zemljo ali pod vodo,
- dela, ki objektivno presega njegove telesne in psihološke sposobnosti,
- dela, ki vključuje škodljivo izpostavljanje dejavnikom, ki so strupeni, karcinogeni, ki povzročajo dedne genske poškodbe ali škodujejo nerojenemu otroku ali kako drugače kronično vplivajo na človekovo zdravje,
- dela, ki vključuje škodljivo izpostavljanje sevanju,

- dela, ki vključuje tveganje glede nesreč, ki ga mlada oseba ne more prepoznati ali se mu izogniti zaradi svoje nezadostne pozornosti do varnosti ali pa zaradi pomanjkanja izkušenj ali usposobljenosti,
- dela, ki vključuje tveganje za zdravje zaradi izjemnega mraza, vročine, hrupa ali vibracij

III.8.3. VARNOST STAREJŠIH ZAPOSLENIH

To je kategorija delavcev določena v skladu z ZDR (v letu 2012 je to starejših od 55 let za moški in 54 za ženske), uživajo posebno varstvo (v nadaljnjem besedilu: starejši delavec).

Starejši delavec lahko sklene pogodbo o zaposlitvi oziroma ima pravico, da začne delati s krajšim delovnim časom od polnega na istem ali drugem ustreznem delovnem mestu, če se delno upokoji.

Starejšemu delavcu delodajalec brez delavčevega pisnega soglasja ne sme odrediti nadurnega ali nočnega dela.

Zavedati se je potrebno, da je staranje prebivalstva dejstvo in da je potrebno to populacijo obravnavati drugače. V tem pogledu je pomembno predvsem počasno upadanje fizičnih lastnosti (telesna moč, vid, sluh, refleksi, spretnost, ...) in spreminjanje psihičnih in osebnostnih lastnosti. Glede psihičnih lastnosti lahko rečemo, da slabi spomin, upada tudi sposobnost koncentracije in učenja, naraščajo pa npr. nekatere slabe osebnostne lastnosti kot so razdražljivost, konfliktnost, trma ipd. Praviloma se s staranjem slabša tudi splošno zdravstveno stanje vseh ljudi in seveda tudi delavcev. Vse to pa praviloma povečuje pojav stresnih situacij tudi v zvezi z delom.

Pet najpogostejših vzrokov za nezgode pri delavcih, starejših od 50 let, Slovenija, 2006:

- zdrs - spotik in padec - padec oseb - neopredeljeno
- druge nevarne situacije, ki niso našteje v tej klasifikaciji
- izguba nadzora (popolna ali delna) - nad predmetom dela (ki ga nosimo, premikamo, ravnam z njim, itd.)
- izguba nadzora (popolna ali delna) nad strojem, transportnimi sredstvi ali pri ravnanju z opremo, ročnim orodjem, predmeti, živalmi - neopredeljena zdrs, padec, rušenje materialnega povzročitelja - od zgoraj (padec na žrtev)

Strokovnjaki menijo, da so starejši delavci bolj občutljivi za nevarnosti, ki izhajajo iz slabih delovnih pogojev, kot mlajši delavci. Poleg tega so starejši delavci, ki nimajo priložnosti za vseživljenjsko učenje, soočeni z večjimi mentalnimi in čustvenimi zahtevami.

UKREPI:

- Starejši delavec lahko sklene pogodbo o zaposlitvi oziroma ima pravico, da začne delati s krajšim delovnim časom od polnega na istem ali drugem ustreznem delovnem mestu, če se delno upokoji. Starejšemu delavcu delodajalec brez delavčevega pisnega soglasja ne sme odrediti nadurnega ali nočnega dela
- Izdaja ustrezna navodila za delo
- Ustrezna organizacija, ureditev delovnega prostora/mesta
- Prilagajanje dela posamezniku glede na tehnični napredek
- Nadomeščanje nevarnih stvari z nenevarnimi ali manj nevarnimi
- Krepitev socialnih odnosov med mlajšimi in starejšimi delavci
- Bolj pogosti zdravniški pregledi
- Zagotoviti je potrebno večji nadzor nad izvajanjem dela in pri ugotovljenem odstopanju se posvetujem z varnostnim inženirjem, izvajalcem medicine dela in z zaposlenimi

III.8.4. VARNOST INVALIDOV

Posebnih predpisov s področja varnosti in zdravja, ki bi urejali delo invalidov, ni. Velja samo 5.člen zakona o ZVDZ-1: da mora delodajalec posebno skrb nameniti zagotovitvi varnosti in zdravju **delavcev z zmanjšano delovno zmožnostjo**, ter pri izbiri ukrepov upoštevati posebna tveganja, katerim so ti delavci izpostavljeni pri delu.

Potrebno je ločiti med:

- zaposlovanjem invalidov na novo (zaposlujejo se lahko delovni invalidi ali invalidi od rojstva - t.i. delavci invalidi)
- Urejanje pravic zaposlenih, ki postanejo invalidi v času delovnega razmerja zaradi: bolezni, poškodbe pri delu ali izven dela, poklicne bolezni - t.i. delovni invalidi

Definicije »invalida« so zapisne v *Zakonu o iznačevanju možnosti invalidov* (Ur.list RS 94/2010, ki v 3.členu pravi: »Invalidi so osebe z dolgotrajnimi telesnimi, duševnimi in senzoričnimi okvarami ter motnjami v duševnem razvoju, ki jih v povezavi z različnimi ovirami lahko omejujejo, da bi enako kot drugi polno in učinkovito sodelovali v družbi. » ter v *Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov* (Ur.list RS 16/2007 uradno prečiščeno besedilo): »Invalid oziroma invalidka (v nadaljnjem besedilu: invalid) je oseba, ki pridobi status invalida po tem zakonu ali po drugih predpisih, in oseba, pri kateri so z odločbo pristojnega organa ugotovljene trajne posledice telesne ali duševne okvare ali bolezni in ima zato bistveno manjše možnosti, da se zaposli ali ohrani zaposlitev ali v zaposlitvi napreduje (v nadaljnjem besedilu: invalid).«

Za pridobitev statusa invalida morajo biti pri osebi ugotovljene:

- trajne posledice telesne ali duševne okvare ali bolezni,
- težave pri dejavnostih, ki vplivajo na njeno zaposljivost in
- ovire pri vključevanju v delovno okolje na način, kot ga opredeljuje mednarodna klasifikacija funkcioniranja, invalidnosti in zdravja (Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov uradno prečiščeno besedilo (zzrzi-upb2))

Invalidska komisija razporedi zavarovanca, pri katerem je podana invalidnost, glede na preostalo delovno zmožnost v eno od naslednjih treh kategorij:

I. kategorijo:

- če ni več zmožen opravljati organiziranega pridobitnega dela ali
- če je pri njem podana poklicna invalidnost, zavarovanec pa nima več preostale delovne zmožnosti;

II. kategorijo:

- če je njegova delovna zmožnost za svoj poklic zmanjšana za 50% ali več;

III. kategorijo:

- če z ali brez predhodne poklicne rehabilitacije ni več zmožen za delo s polnim delovnim časom, lahko pa določeno delo opravlja vsaj s polovico polnega delovnega časa oziroma
- če je njegova delovna zmožnost za svoj poklic zmanjšana za manj kot 50% ali
- če še lahko dela v svojem poklicu s polnim delovnim časom, vendar pa ni zmožen za delo na delovnem mestu, na katerega je razporejen.

Zaposlovanje, usposabljanje in preusposabljanje invalidov se določa s predpisi o usposabljanju in zaposlovanju invalidov in predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju. (199. Člen ZDR, 103/2007 - neuradno prečiščeno besedilo). Pravice **delovnih invalidov** so:

»Delavcu, pri katerem je ugotovljena preostala delovna zmožnost, mora delodajalec zagotoviti:

- opravljanje drugega dela, ustreznega njegovi preostali delovni zmožnosti,
- opravljanje dela s krajšim delovnim časom glede na preostalo delovno zmožnost,

- poklicno rehabilitacijo,
- nadomestilo plače

v skladu s predpisi o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.« (200.člen ZDR, 103/2007 - neuradno prečiščeno besedilo).

Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov uradno prečiščeno besedilo (zzrzi-upb2) določa: Zaposlitvene možnosti invalida določi Zavod RS za zaposlovanje. Delodajalec, ki sklepa pogodbo o zaposlitvi z invalidom za dela, za katera je bil invalid pri istem delodajalcu že zaposlen, v novi pogodbi o zaposlitvi ne sme invalidu določiti poskusnega dela, saj se šteje, da ima invalid znanja in sposobnosti, ki so potrebna za opravljanje tega dela. Če se invalidu v času trajanja delovnega razmerja stanje njegove invalidnosti poslabša v primerjavi s stanjem invalidnosti ob sklenitvi delovnega razmerja, se takšno poslabšanje ob izpolnjevanju drugih pogojev šteje kot okoliščina, na podlagi katere se invalidu priznajo enake pravice, kot se po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in po predpisih o delovnih razmerjih priznajo delovnim invalidom. Delodajalci pri **planiranju zaposlovanja in zaposlovanju invalidov** upoštevajo *Kodeks Mednarodne organizacije dela o ravnanju z invalidnostjo na delovnem mestu* tako, da zagotavljajo enake možnosti invalidov, njihovo zaposlovanje in ohranitev njihove zaposlitve.

Primerna delovna mesta za invalide so vsa delovna mesta, na katerih, ob upoštevanju izjave o varnosti z oceno tveganja, invalidnost ni ovira za enakovredno opravljanje dela. Delodajalci **določijo v sistemizaciji** delovnih mest primerna delovna mesta za invalide ter druge ukrepe za ravnanje z invalidnostjo na delovnem mestu. V primeru, ko se delo opravlja s prilagoditvijo delovnega časa potrebam zaposlenega invalida, ki izhajajo iz njegove invalidnosti, ko se delo opravlja na domu ali na daljavo, se posebnosti take zaposlitve uredijo v pogodbi o zaposlitvi. Invalid sklene z delodajalcem pogodbo o zaposlitvi, v kateri se poleg obveznih sestavin v skladu s predpisi o delovnih razmerjih opredelijo tudi način in obseg strokovne in tehnične podpore invalidu, delodajalcu in delovnemu okolju.

Direktiva Sveta 8 9/654/EEC o minimalnih zahtevah za varnost in zdravje na delovnem mestu, kjer so podane zahteve za urejenost delovnih mest. Direktiva določa, da mora delodajalec delovna mesta organizirati tako, da upošteva potrebe delavcev invalidov. Predvsem to velja za vrata, prehode, stopnice, prhe, umivalnike in toaletne prostore, ki jih uporabljajo.

Z zakonom je **prepovedana vsaka diskriminacija invalidov**: »diskriminacija zaradi invalidnosti je posredna ali neposredna in pomeni vsako razlikovanje, izključevanje ali omejevanje zaradi invalidnosti, katerega namen ali posledica je zmanjšanje ali izničenje enakopravnega priznavanja, uživanja ali uresničevanja vseh pravic in obveznosti na vseh ključnih področjih življenja. neposredna diskriminacija na podlagi invalidnosti obstaja, če je bil, je ali bi lahko bil invalid zaradi invalidnosti v enakih ali podobnih situacijah obravnavan manj ugodno kot kdo drug. Posredna diskriminacija na podlagi invalidnosti pa obstaja, kadar je bil, je ali bi lahko bil invalid zaradi navidezno nevtralnega predpisa, merila ali prakse v enakih ali podobnih situacijah v manj ugodnem položaju kot kdo drug, razen če te določbe, merila ali ravnanja objektivno upravičujejo zakonit cilj in če so sredstva za doseg tega cilja ustrezna in potrebna. » (2.odstavek 3.člena zakon o izenačevanju možnosti invalidov Ur.list rs 94/2010). Za uresničevanje pravic invalidov veljajo tudi nediskriminacijske določbe in določbe, ki zagotavljajo izenačevanje možnosti po drugih predpisih. ne glede na določbe drugih zakonov, se uporabljajo določbe tega zakona, če so za invalida ugodnejše. (5.člen, ibid). Prav tako je »prepovedana je neposredna in posredna diskriminacija pri zaposlovanju invalidov, v času trajanja zaposlitve in v zvezi s prenehanjem zaposlitve ter v postopkih po tem zakonu.« po Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov uradno prečiščeno besedilo (zzrzi-upb2)

UKREPI

- zaposlovanje invalidov bomo obravnavali individualno
- invalide bomo zaposlovali samo na delovna mesta, ki so v sistemizaciji in za katera na podlagi ocene tveganja, ki jo izdelata varnostni inženir **izvajalec medicine dela** določi ali je primerno za invalida, ki ga zaposluje. Upoštevali bomo tudi mnenja invalidskih komisij in komisij iz Zavoda RS za zaposlovanje. Mnenje bodo pridobili preden invalida zaposlimo
- pri zaposlovanju bomo upoštevali smernice *Mednarodne organizacije dela o ravnanju z invalidnostjo na delovnem mestu*
- Upoštevali bomo osebno varovalno opremo/delovnih pripomočkov in druge zahteve, ki jih določi **izvajalec medicine dela ali invalidska komisija ter drugi ustrezni organi** in jih vključili v naše interne pravilnike kot tudi vse druge zahteve za invalide (Direktiva Sveta 8 9/654/EEC o minimalnih zahteva za vrata, prehode, stopnice, prhe, umivalnike in toaletne prostore, ki jih uporabljajo invalidi ter drugo zagotavljanje spremljevalca/negovalca, itd)
- Invalidom, ki so zaposleni v naši organizaciji bomo zagotavljali enakopravno sodelovanje v postopkih, to pomeni, da jim bomo izjavo o varnosti z oceno tveganja in vse ukrepe predstavili za njih primeren način in v skladu z razpoložljivimi sredstvi (na primer za gluhe in slepe).
- Zaposlenim, ki zaradi nesreče, bolezni, v času delovnega razmerja postanejo invalidi katere koli kategorije bomo upoštevali vse omenjene predpise in v skladu z navodili invalidske komisije ter izvajalca medicine dela premestili na ustrezno delovno mesto, če ga v organizaciji imamo in upoštevali vse omejitve in predpisano opremo.

IV ODKRIVANJE NEVARNOSTI IN UGOTOVITVE, KDO OD DELAVCEV BI LAHKO BIL IZPOSTAVLJEN IDENTIFICIRANIM NEVRNOSTIM IN OCENE TVEGANJA

TABELA VSEH ZAPOSLENH GLEDE NA DELOVNO MESTO je v končnih prilogah - Priloga II 1

SKUPINE DELOVNIH MEST ZA OCENJEVANJE

1. Ravnatelj
2. poslovni sekretar
3. knjižničar, svetovalni delavec
4. učitelj razrednega pouka
5. učitelji: predmetni pouk (slovenščina, tuji jeziki (ang, nem), matematike, naravoslovja, geografija, zgodovina, glasbene vzgoje, likovna vzgoja,) računalničar - organizator informacijskih dejavnosti, druga strokovna delavka v prvem razredu, organizator šolske prehrane, učitelji podaljšanega bivanja
6. spremljevalec gibalno oviranega učenca
7. učitelj tehnike in tehnologije, učitelj izbranega predmeta tit
8. učitelj športne vzgoje
9. učitelj dodatne skupine pri tečaju plavanja
10. učitelj za pripravo in izvedbo kolesarskega izpita
11. učitelj gospodinjstva
12. učitelj kemije, laborant
13. učitelj fizike in biologije
14. vzgojitelj/ica, pomočnik/ica vzgojitelja/ice
15. hišnik
16. čistilke
17. kuhar/ica, pomočnik/ica kuharja/ice
18. gospodinja

SKUPINE DELOVNIH MEST Z OMEJITVIJO - DELOVNA MESTA NA KATERIH SO ZAPOSLENI INVALIDI

19. čistilka po odločbi ZPIZ-a št. 6037542 - delovni invalid III. stopnje invalidnosti

SEZNAM NEVARNOSTI, TVEGANJA ter SPREJEMLJIVOST Z UKREPI GLEDE NA SKUPINE DELOVNIH MEST

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest - ravnatelj,

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R ₀ *)	τ^{**} -	K _{ON} ***	K _S ****	K _U *****	Končni izračun (R*****)
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi, ostri predmeti	1	0,25	0	0	0	0,25
Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1
Biogene škodljivosti	2	1	0	0	0	2
Toplotne razmere in izmenjava zraka	1	1	0	0	0	1
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Požar	1	1	0	0	0	1
Način dela in drža pri delu	3	1	0	0	0	3
Psihosocialna tveganja	3	1	0	0	0	4
Drugo - cestni promet	2	1	0	0	0	2
Drugo - napad tretje osebe	2	1	0	0	0	2

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest - poslovni sekretar

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R ₀ *)	τ^{**} -	K _{ON} ***	K _S ****	K _U *****	Končni izračun (R*****)
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi, ostri predmeti	1	0,25	0	0	0	0,25
Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1
Biogene škodljivosti	2	1	0	0	0	2
Toplotne razmere in izmenjava zraka	1	1	0	0	0	1
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Požar	1	1	0	0	0	1
Način dela in drža pri delu	3	1	0	0	0	3
Psihosocialna tveganja	2	1	0	0	0	2
Drugo - napad tretje osebe	2	1	0	0	0	2

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest knjižničar, svetovalni delavec

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R ₀ *)	τ^{**} -	K _{ON} ***	K _S ****	K _U *****	Končni izračun (R*****)
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi, ostri predmeti	1	0,25	0	0	0	0,25
Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1
Biogene škodljivosti	2	1	0	0	0	2
Toplotne razmere in izmenjava zraka	1	1	0	0	0	1
Požar	1	1	0	0	0	1
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Način dela in drža pri delu	3	1	0	0	0	3
Psihosocialna tveganja	2	1	0	0	0	2
Drugo - napad tretje osebe	1	1	0	0	0	1

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest učitelj razrednega pouka

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R ₀ *)	τ^{**} -	K _{ON} ***	K _S ****	K _U *****	Končni izračun (R*****)
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi, ostri predmeti	1	0,25	0	0	0	0,25

Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1
Biogene škodljivosti	2	1	0	0	0	2
Toplotne razmere in izmenjava zraka	1	1	0	0	0	1
Požar	1	1	0	0	0	1
Hrup	2	1	0	0	0	2
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Način dela ter dviganje in prenašanje bremen	2	0,375	0	0	0	0,75
Drža pri delu	3	1	0	0	0	3
Psihosocialna tveganja	2	1	0	0	0	2
Drugo - napad tretje osebe	2	1	0	0	0	2

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest učitelji: predmetni pouk (slovenščina, tuji jeziki (ang, nem), matematike, naravoslovja, geografija, zgodovina, glasbene vzgoje, likovna vzgoja,) računalničar - organizator informacijskih dejavnosti, druga strokovna delavka v prvem razredu, organizator šolske prehrane, učitelji podaljšanega bivanja

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R_0^*)	τ^{**} -	K_{ON}^{***}	K_s^{****}	K_u^{*****}	Končni izračun (R^{*****})
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi, ostri predmeti	1	0,25	0	0	0	0,25
Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1
Biogene škodljivosti	2	1	0	0	0	2
Toplotne razmere in izmenjava zraka	1	1	0	0	0	1
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Požar	1	1	0	0	0	1
Hrup	2	1	0	0	0	2
Način dela in drža pri delu	3	1	0	0	0	3
Psihosocialna tveganja	3	1	0	0	0	3
Drugo - napad tretje osebe	2	1	0	0	0	2

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest spremljevalec gibalno oviranega učenca

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R_0^*)	τ^{**} -	K_{ON}^{***}	K_s^{****}	K_u^{*****}	Končni izračun (R^{*****})
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi, ostri predmeti	1	0,25	0	0	0	0,25
Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1
Biogene škodljivosti	2	1	0	0	0	2
Toplotne razmere in izmenjava zraka	1	1	0	0	0	1
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Požar	1	1	0	0	0	1
Hrup	2	1	0	0	0	2
Način dela in drža pri delu	3	1	0	0	0	3
Način dela ter dviganje in prenašanje bremen	4	0,375	0	0	0	1,5
Psihosocialna tveganja	2	1	0	0	0	2
Drugo - napad tretje osebe	2	1	0	0	0	2

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest - učitelj tehnike in tehnologije, učitelj izbranega predmeta tit

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R ₀ *)	τ ** -	K _{ON} ***	K _S ****	K _U *****	Končni izračun (R*****)
Stroji in naprave	4	0,625	0	0	0	2,5
Nevarni ali gibajoči se deli strojev ali predmeti	4	0,625	0	0	0	2,5
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi, nevarne, štrleče ali ostre površine ali predmeti, prostor, dostopi	4	0,625	0	0	0	2,5
Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1
Nevarne in škodljive snovi	2	0,25	0	0	0	0,5
Biogene škodljivosti	2	1	0	0	0	2
Toplotne razmere in izmenjava zraka	1	1	0	0	0	1
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Požar in eksplozije	1	1	0	0	0	1
Temperatura dotika in opekline	3	0,25	0	0	0	0,75
Hrup	2	1	0	0	0	2
Način dela in drža pri delu	3	1	0	0	0	3
Psihosocialna tveganja	2	1	0	0	0	2
Drugo	2	1	0	0	0	2
Drugo - napad tretje osebe	2	1	0	0	0	2

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest učitelj športne vzgoje

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R ₀ *)	τ ** -	K _{ON} ***	K _S ****	K _U *****	Končni izračun (R*****)
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi, ostri predmeti	1	0,25	0	0	0	0,25
Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1
Biogene škodljivosti	2	1	0	0	0	2
Toplotne razmere in izmenjava zraka	1	1	0	0	0	1
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Požar in eksplozije	1	1	0	0	0	1
Hrup	2	1	0	0	0	2
Način dela ter dviganje in prenašanje bremen	3	0,375	0	0	0	1,3
Način dela in drža pri delu	3	1	0	0	0	1
Psihosocialna tveganja	2	1	0	0	0	2
Drugo	2	1	0	0	0	2
Drugo - napad tretje osebe	2	1	0	0	0	2

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest učitelj pri tečaju plavanja

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R ₀ *)	τ ** -	K _{ON} ***	K _S ****	K _U *****	Končni izračun (R*****)
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi, ostri predmeti	1	0,25	0	0	0	0,25
Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1
Biogene škodljivosti	2	1	0	0	0	2
Toplotne razmere in izmenjava zraka	1	1	0	0	0	1
Požar	1	1	0	0	0	1

Hrup	2	1	0	0	0	2
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Drža pri delu	3	1	0	0	0	3
Psihosocialna tveganja	2	1	0	0	0	2
Drugo - dejavnost ob bazenih	4	0,5	0	0	0	2
Drugo - promet	2	1	0	0	0	2
Drugo - napad tretje osebe	2	1	0	0	0	2

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest učitelj pri kolesarskem izpitu

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R_0^*)	τ^{**} -	K_{ON}^{***}	K_s^{****}	K_u^{*****}	Končni izračun (R^{*****})
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi, ostri predmeti	1	0,25	0	0	0	0,25
Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1
Biogene škodljivosti	2	1	0	0	0	2
Toplotne razmere in izmenjava zraka	1	1	0	0	0	1
Požar	1	1	0	0	0	1
Hrup	2	1	0	0	0	2
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Drža pri delu	3	1	0	0	0	3
Psihosocialna tveganja	2	1	0	0	0	2
Drugo - promet in kolesarski izpit	2	1	0	0	0	2
Drugo - napad tretje osebe	1	1	0	0	0	1

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest učitelj gospodinjstva

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R_0^*)	τ^{**} -	K_{ON}^{***}	K_s^{****}	K_u^{*****}	Končni izračun (R^{*****})
Stroji in naprave	4	0,5	0	0	0	2
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi, ostri predmeti	4	0,3125	0	0	0	1,3
Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1
Biogene škodljivosti	2	1	0	0	0	2
Toplotne razmere in izmenjava zraka	1	1	0	0	0	1
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Požar in eksplozije	1	1	0	0	0	1
Temperatura dotika in opekline	2	0,25	0	0	0	0,5
Hrup	2	1	0	0	0	2
Način dela in drža pri delu	3	1	0	0	0	3
Psihosocialna tveganja	3	1	0	0	0	3
Drugo - napad tretje osebe	2	1	0	0	0	2

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest učitelj kemije, laborant

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R_0^*)	τ^{**} -	K_{ON}^{***}	K_s^{****}	K_u^{*****}	Končni izračun (R^{*****})
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi,	4	0,5	0	0	0	2
Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1
Nevarne in škodljive snovi	2	0,625	0	0	0	1,3

Biogene škodljivosti	2	1	0	0	0	2
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Toplotne razmere in izmenjava zraka	1	1	0	0	0	1
Požar in eksplozije	3	0,75	0	0	0	2,3
Temperatura dotika in opekline	2	0,25	0	0	0	0,5
Hrup	2	1	0	0	0	2
Način dela in drža pri delu	3	1	0	0	0	3
Psihosocialna tveganja	3	1	0	0	0	3
Drugo - napad tretje osebe	2	1	0	0	0	2

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest učitelj fizike in biologije

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R_0^*)	τ^{**}	K_{ON}^{***}	K_s^{****}	K_u^{*****}	Končni izračun (R^{*****})
Stroji in naprave	4	0,25	0	0	0	1
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi, ostri predmeti	4	0,25	0	0	0	1
Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1
Biogene škodljivosti	2	1	0	0	0	2
Toplotne razmere in izmenjava zraka	1	1	0	0	0	1
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Požar in eksplozije	1	1	0	0	0	1
Hrup	2	1	0	0	0	2
Način dela in drža pri delu	3	1	0	0	0	3
Psihosocialna tveganja	3	1	0	0	0	3
Drugo - napad tretje osebe	2	1	0	0	0	2

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest vzgojitelj/ica, pomočnik/ica vzgojitelja/ice

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R_0^*)	τ^{**}	K_{ON}^{***}	K_s^{****}	K_u^{*****}	Končni izračun (R^{*****})
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi, ostri predmeti	1	0,25	0	0	0	0,25
Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1
Biogene škodljivosti	2	1	0	0	0	2
Toplotne razmere in izmenjava zraka	1	1	0	0	0	1
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Požar	1	1	0	0	0	1
Hrup	3	1	0	0	0	3
Drža pri delu	3	1	0	0	0	3
Način dela ter dviganje in prenašanje bremen	3	0,625	0	0	0	2
Način dela in drža pri delu	2	1	0	0	0	2
Psihosocialna tveganja	3	1	0	0	0	3
Drugo - napad tretje osebe	2	1	0	0	0	2

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest hišnik

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R_0^*)	τ^{**}	K_{ON}^{***}	K_s^{****}	K_u^{*****}	Končni izračun (R^{*****})
Stroji in naprave	4	0,75	0	0	0	3

Nevarni ali gibajoči se deli strojev ali predmeti	4	0,75	0	0	0	3
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi, nevarne, štrleče ali ostre površine ali predmeti, prostor, dostopi	4	0,5	0	0	0	2
Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1
Nevarne in škodljive snovi	2	0,5	0	0	0	1
Biogene škodljivosti	2	1	0	0	0	2
Toplotne razmere in izmenjava zraka	3	1	0	0	0	3
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Požar in eksplozije	3	0,5	0	0	0	1,5
Temperatura dotika in opekline	3	0,4375	0	0	0	1,3
Hrup	2	1	0	0	0	2
Vibracije	3	0,375	0	0	0	1,2
Način dela ter dviganje in prenašanje bremen	3	0,625	0	0	0	1,9
Način dela in drža pri delu	3	1	0	0	0	3
Psihosocialna tveganja	2	1	0	0	0	2
Drugo - promet	2	1	0	0	0	2
Drugo - napad tretje osebe	1	1	0	0	0	1

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest čistilke

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R ₀ *)	τ ** -	K _{ON} ***	K _S ****	K _U *****	Končni izračun (R*****)
Stroji in naprave	1	1	0	0	0	1
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi, nevarne, štrleče ali ostre površine ali predmeti, prostor, dostopi	4	0,25	0	0	0	1
Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1
Nevarne in škodljive snovi	2	1	0	0	0	2
Biogene škodljivosti	2	0,5	0	0	0	1
Toplotne razmere in izmenjava zraka	1	1	0	0	0	1
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Požar in eksplozije	2	0,5	0	0	0	1
Hrup	2	1	0	0	0	2
Način dela ter dviganje in prenašanje bremen	3	0,25	0	0	0	0,75
Drža pri delu	3	1	0	0	0	3
Psihosocialna tveganja	3	1	0	0	0	3
Drugo - delo na lestvi	3	0,375	0	0	0	1,2
Drugo - napad tretje osebe	1	1	0	0	0	1

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest kuhar/ica, pomočnik/ica kuharja/ice

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R ₀ *)	τ ** -	K _{ON} ***	K _S ****	K _U *****	Končni izračun (R*****)
Stroji in naprave	4	0,75	0	0	0	3
Nevarni ali gibajoči se deli strojev ali predmeti	4	0,75	0	0	0	3
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi, nevarne, štrleče ali ostre površine ali predmeti, prostor, dostopi	4	0,625	0	0	0	2,5
Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1

Nevarne in škodljive snovi	2	0,25	0	0	0	0,5
Biogene škodljivosti	2	1	0	0	0	2
Toplotne razmere in izmenjava zraka	3	1	0	0	0	3
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Požar in eksplozije	3	1	0	0	0	3
Temperatura dotika in opekline	3	1	0	0	0	3
Hrup	2	1	0	0	0	2
Način dela ter dviganje in prenašanje bremen	3	0,625	0	0	0	1,9
Drža pri delu	3	1	0	0	0	3
Psihosocialna tveganja	3	1	0	0	0	3
Drugo - napad tretje osebe	1	1	0	0	0	1

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest gospodinja

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R ₀ *)	τ^{**}	K _{ON} ***	K _S ****	K _U *****	Končni izračun (R*****)
Stroji in naprave	4	0,5	0	0	0	2
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi, ostri predmeti	4	0,3125	0	0	0	1,3
Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1
Biogene škodljivosti	2	1	0	0	0	2
Toplotne razmere in izmenjava zraka	2	1	0	0	0	2
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Požar in eksplozije	2	1	0	0	0	2
Temperatura dotika in opekline	2	0,25	0	0	0	0,5
Hrup	2	0,25	0	0	0	0,5
Način dela ter dviganje in prenašanje bremen	3	0,5	0	0	0	1,5
Način dela in drža pri delu	3	1	0	0	0	3
Psihosocialna tveganja	2	1	0	0	0	2
Drugo - napad tretje osebe	1	1	0	0	0	1

SKUPINE DELOVNIH MEST Z OMEJITVIJO - DELOVNA MESTA NA KATERIH SO ZAPOSLENI INVALIDI

IZRAČUN TVEGANJA DELOVNEGA MESTA oz. skupine delovnih mest čistilke po odločbi ZPIZ-a št. 6037542 - delovni invalid III. stopnje

Ugotovljene nevarnosti na delovnem mestu iz tabel	Tveganje (R ₀ *)	τ^{**}	K _{ON} ***	K _S ****	K _U *****	Končni izračun (R*****)
Stroji in naprave	1	1	0	0	0	1
Navpični in vodoravni transport in hoja	3	1	0	0	0	3
Ostri robovi, nevarne, štrleče ali ostre površine ali predmeti, prostor, dostopi	4	0,25	0	0	0	1
Dotik električne napetosti	1	1	0	0	0	1
Nevarne in škodljive snovi	2	1	0	0	0	2
Biogene škodljivosti	2	0,5	0	0	0	1
Toplotne razmere in izmenjava zraka	1	1	0	0	0	1
Razsvetljava	1	1	0	0	0	1
Požar in eksplozije	2	0,5	0	0	0	1
Hrup	2	1	0	0	0	2
Način dela ter dviganje in prenašanje bremen	1	0,25	0	0	0	0,25

Drža pri delu	3	1	0	0	0	3
Psihosocialna tveganja	3	1	0	0	0	3
Drugo - delo na lestvi	3	0,375	0	0	0	1,2
Drugo - napad tretje osebe	1	1	0	0	0	1

	R _o ocena tveganja	NT - nivo tveganja
1	Razmere so dobro urejene, nevarnosti in škodljivosti nepomembne	Nepomembno
2	Razmere so deloma urejene, nevarnosti in škodljivosti so manj pomembne, če so nadzorovane, nepomembno moteče	Sprejemljivo
3	Razmere so ugodne, obremenitve so moteče, na meji dovoljenega, nevarnosti in škodljivosti so pomembne, vendar še v mejah predpisov ali splošno priznanih kriterijev	Zmerno
4	Nevarnosti ali škodljivosti zmerno presegajo splošno priznane norme ali predpisane meje, nevarnost ni neposredno aktualna, drugo	Znatno
	Razmere so kritične, grozi takojšnja neposredna nevarnost za varnost in zdravje in so lahko posledice težke ali usodne, drugo,	Nesprejemljivo: ni sprejemljivo niti za kratko časovno obdobje

skupine delovnih mest ravnatelj

NEVARNOST-opis	R in NT	Dodatni ukrepi, poleg splošno sprejetih v organizaciji	Rok za izvedbo ukrepov	Zadolžen za izvedbo
Pri navpični in vodoravni transportu in hoji Drseča tla in stopnice v objektu/delovnem prostoru, neoznačeni različni višinski nivoji tal, ki so v isti barvi, neoznačene prozorne površine na komunikacijskih delih objekta - nepokriti kanali/jaški ter druge vdolbine v tleh okoli objekta	3	- v primeru drsečih tal, ob čiščenju tal opozoriti na to z opozorilnimi tablam - fizično zavarovati odprte kanale/jaške in druge vdolbine v tleh - označitev različnih nivojev tal z barvnimi nehrsečimi trakovi - označitev vseh prozornih površin na komunikacijskih delih objekta - v primeru, da se nam polije tekočina, strese prah itd., morate mesto politja/raztresla takoj počistiti	sprotno označevanje, po potrebi	čistilke, hišnik,
stri robovi, ostri predmeti Uporaba predmetov s koničastimi deli (delo s škarjami, z ročnim rezalnikom papirja, spenjači, noži za pisma itd.)	1	- pazljivo delo s škarjami - škarje uporabljati zgolj za rezanje ustreznega materiala - upoštevanje navodil proizvajalca oz. varnostnih navodil pri ročnem rezalniku papirja - na rezalniku rezati samo ustrezne materiale - nož za odpiranje pisem obrniti proč od sebe - nož uporabljati zgolj za odpiranje pisem - pazljivo pri delu s spenjačem, da se ne zbodemo/zapičimo v prst sponk	v času uporabe	Vsi na katere se ocena nanaša
Dotik električne napetosti Nepravilnosti na električni opremi/napravah - poškodbe na vtičnicah, stikalih, električnih kablilih in drugih električnih pripomočkih (tiskalnik, fotokopirni stroj, računalniki)	1	- zagotoviti dnevno in mesečno pregledovanje vseh stikal, vtičnic, kablov in ostalih nevarnih mest - pregledi naprav pred uporabo - v primeru odkritja napake o tem obvestiti serviserja, električarja o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi - pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati - periodični pregledi aparatov	stalno	Vsi na katere se ocena nanaša hišnik, pooblaščen servis za naprave, aparate in za opravljanje meritev zašč. ukrepov na el.napeljavi
Biogene škodljivosti Nevarnosti zaradi stika z ljudmi (viroze/enterovirozna	2	- osebna higiena - skrb za osebno zdravstveno kondicijo - ob večjem obolenju kolektiva posvet z izvajalcem	redno, po potrebi	Vsi na katere se ocena nanaša

obolenja in drugo)		medicine • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu«		Ravnatelj/ica izvajalec medicine dela
Toplotne razmere in izmenjava zraka Neprimerna temperatura, spremembe v temperaturi zaradi vremenskih razmer	1	• oblačila prilagajati glede na klimatske razmere, • opravljati ekološke meritve (mikroklima)	stalno, periodično	Vsi na katere se ocena nanaša pooblaščen organizacija za izvajanje meritev toplotnih razmer
Razsvetljava Neprimerna osvetljenost delovnih prostorov (zastarela svetlobna napeljava, slabe žarnice, premalo zunanje svetlobe, preveč zunanje svetlobe, bleščavost...)	1	• opravljati ekološke meritve (osvetljenost) • menjava žarnic/fluorescentnih sijalk • namestiti rolete/zaves v primeru bleščavosti	periodično, po potrebi	hišnik, pooblaščen organizacija za izvajanje meritev osvetljenosti
Požar Požar na elektro napeljavi, pisarniških napravah, napravah v čajnih kuhinjah, ogrevalnih telesih...	1	• opravljati ustrezne meritve elektro napeljave v skladu s predpisi • redno vzdrževanje elektro napeljav, vtičnic • pregledi naprav pred uporabo • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • upoštevati določila požarnega reda • usposabljanje na temo požarne varnosti • odlaganje vročih predmetov na primeren prostor za čas ohlajevanja	periodično, stalno	Vsi na katere se ocena nanaša pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Način dela in drža pri delu Sedeči položaj traja predolgo časa, neustrezna postavitev računalnika in zaslona, neergonomsko delovno mesto (napačne mize, napačne razdalje, stoli, itd)	3	• ergonomsko oblikovati delovno mesto (stol, pisalna miza, ustrezne razdalje, površine...), • izvajanje aktivnih odmorov • ustrezna osvetljenost, • zagotavljanje nove tehnologije računalniških komponent • pri usposabljanju za varno delo posvetiti več časa temi ergonomije pri delu s slikovnim zaslonom - interno ali na delavnicah	stalni nadzor posameznika	Vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica, pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Psihosocialna tveganja -	3	• Priprava Akcijskega načrta, ki vsebuje ukrepe za zmanjševanje PT: organizacijo postopkov, ki zmanjšujejo nadure, hude obremenitve, izboljšajo sistem izmenjave informacij med zaposlenimi, zaposlenimi in nadrejenimi, itd • Dodatna usposabljanja na področju upravljanja z viri, ter druga usposabljanja za izboljšanje organizacije dela • soočanje z vzroki, ki povzročajo stres (slaba organizacija dela) in pri tem iskanje ustrezne pomoči (sodelovanje z ministrstvom, drugimi ravnatelji, ipd) • aktivni odmori med delovnim časom (sprehod, raztegovalne vaje) • sprostitev na delovnem mestu (poslušanje glasbe, izvajanje aktivnosti, s katero veste da dosegate takojšnje sprostitev) • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu • iskanje pomoči pri strokovnjaku	redno, po potrebi, v primeru težav	Vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica,
Drugo Nevarnosti v cestnem prometu	2	• upoštevanje cpp • izveden tehnični pregled in servis vozila • poznavanje ukrepov ob prometni nesreči na službeni poti, • pregled vozila pred pričetkom vožnje, • prepoved vožnje pod vplivom alkohola, • prepoved vožnje ob zaužitju nedovoljenih substanc oz. zdravil, ki zmanjša odzivnost in sposobnost osebe	redno	Ravnatelj/ica
Drugo Napad tretje osebe	2	• ob napadu poklicati na pomoč in se spraviti na varno • poklicati Policijo	Po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša,

		• udeležba na seminarju za mirno reševanje konfliktov • ob povečanju števila napadov, posvet z varnostnim managerjem, ki določi dodatne ukrepe	ravnatelj/ica
--	--	---	---------------

skupine delovnih mest

poslovni sekretar
knjižničar, svetovalni delavec,

NEVARNOST-opis	R in NT	Dodatni ukrepi, poleg splošno sprejetih v organizaciji	Rok za izvedbo ukrepov	Zadolžen za izvedbo
Pri navpični in vodoravni transportu in hoji Drseča tla in stopnice v objektu/delovnem prostoru, neoznačeni različni višinski nivoji tal, ki so v isti barvi, neoznačene prozorne površine na komunikacijskih delih objekta nepokriti kanali/jaški ter druge vdolbine v tleh okoli objekta	3	• v primeru drsečih tal, ob čiščenju tal opozoriti na to z opozorilnimi tablam • fizično zavarovati odprte kanale/jaške in druge vdolbine v tleh • označitev različnih nivojev tal z barvnimi nehrsečimi trakovi • označitev vseh prozornih površin na komunikacijskih delih objekta • v primeru, da se nam polije tekočina, strese prah itd., morate mesto politja/raztresla takoj počistiti	sprotno označevanje, po potrebi	čistilke, hišnik, vsi na katere se ocena nanaša,
Ostri robovi, ostri predmeti Uporaba predmetov s koničastimi deli (delo s škarjami, z ročnim rezalnikom papirja, spenjači, noži za pisma itd.)	1	• pazljivo delo s škarjami • škarje uporabljati zgolj za rezanje ustreznega materiala • upoštevanje navodil proizvajalca oz. varnostnih navodil pri ročnem rezalniku papirja • na rezalniku rezati samo ustrezne materiale • nož za odpiranje pisem obrniti proč od sebe • nož uporabljati zgolj za odpiranje pisem • pazljivo pri delu s spenjačem, da se ne zbodemo/zapičimo v prst sponk	v času uporabe	vsí na katere se ocena nanaša,
Dotik električne napetosti Nepravilnosti na električni opremi/napravah - poškodbe na vtičnicah, stikalih, električnih kablji in drugih električnih pripomočkih (tiskalnik, fotokopirni stroj, računalniki)	1	• zagotoviti dnevno in mesečno pregledovanje vseh stikal, vtičnic, kablov in ostalih nevarnih mest • pregledi naprav pred uporabo • v primeru odkritja napake o tem obvestiti serviserja, električarja o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • <u>periodični pregledi aparatov</u>	stalno	vsí na katere se ocena nanaša, hišnik, pooblaščen servis za naprave, aparate in za opravljanje meritev zašč. ukrepov na el.napeljavi
Biogene škodljivosti Nevarnosti zaradi stika z ljudmi (viroze/enterovirozna bolenja in drugo)	2	• osebna higiena • skrb za osebno zdravstveno kondicijo • posvet z osebni zdravnikom • <u>upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu«</u>	redno ali po potrebi	<u>Ravnatelj/ica</u> vsí na katere se ocena nanaša,
Toplotne razmere in izmenjava zraka Neprimerna temperatura, spremembe v temperaturi zaradi vremenskih razmer	1	• oblačila prilagajati glede na klimatske razmere, • opravljati ekološke <u>meritve</u> (mikroklima)	stalno, periodično	vsí na katere se ocena nanaša, pooblaščen organizacija za izvajanje meritev toplotnih razmer
Razsvetljava Neprimerna osvetljenost delovnih prostorov (zastarela svetlobna napeljava, slabe žarnice, premalo zunanje svetlobe, preveč zunanje svetlobe, bleščavost...)	1	• opravljati ekološke <u>meritve</u> (osvetljenost) • menjava žarnic/fluorescentnih sijalk • namestiti rolete v primeru bleščavosti	periodično, po potrebi	hišnik, pooblaščen organizacija za izvajanje meritev osvetljenosti
Požar Požar na elektro napeljavi, pisarniških napravah, napravah v čajnih kuhinjah, grelnih telesih...	1	• opravljati ustrezne meritve elektro napeljave v skladu s predpisi • redno vzdrževanje elektro napeljav, vtičnic • pregledi naprav pred uporabo • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • upoštevati določila požarnega reda • <u>usposabljanje</u> na temo požarne varnosti	periodično, stalno	vsí na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj

		• odlaganje vročih predmetov na primeren prostor za čas ohlajevanja		
Način dela in drža pri delu Sedeči položaj traja predolgo časa, neustrezna postavitve računalnika in zaslona, neergonomsko delovno mesto (napačne mize, napačne razdalje, stoli, itd)	3	• ergonomsko oblikovati delovno mesto (stol, pisalna miza, ustrezne razdalje, površine...), • izvajanje aktivnih odmorov • ustrezna osvetljenost, • <u>zagotavljanje nove tehnologije računalniških komponent</u> • Pri usposabljanju za varno delo posvetiti več časa temi ergonomije pri delu s slikovnim zaslonom - interno ali na delavnicah	stalni nadzor vsi na katere se ocena nanaša a	vsi na katere se ocena nanaša, <u>ravnatelj/ica</u>, pooblaščenici izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Psihosocialna tveganja -	2	• upoštevanje ukrepov iz Akcijskega načrta za zmanjševanje PT • aktivni odmori med delovnim časom (sprehod, raztegovalne vaje) • sprostitve na delovnem mestu (poslušanje glasbe, izvajanje aktivnosti, s katero veste da dosegate takojšnje sprostitve) • <u>upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu«</u> • pogovor z odgovorno osebo	redno, po potrebi, v primeru težav	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica
Drugo Napad tretje osebe	2	• ob napadu poklicati na pomoč in se spraviti na varno • poklicati Policijo • ob povečanju števila napadov, izvajanje ukrepov, ki jih svetuje varnostni manager	Po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica

skupine delovnih mest **Učitelji razrednega pouka**

NEVARNOST-opis	R in NT	Ukrepi	Rok za izvedbo ukrepov	Zadolžen za izvedbo
Navpični in vodoravni transport in hoja Drseča tla in stopnice v objektu/delovnem prostoru, nepokriti kanali/jaški ter druge vdolbine v tleh okoli objekta, neoznačeni različni višinski nivoji tal, ki so v isti barvi, neoznačene prozorne površine na komunikacijskih delih objekta	3	• v primeru drsečih tal, ob čiščenju tal opozoriti na to z opozorilnimi tablamami • fizično zavarovati odprte kanale/jaške in druge vdolbine v tleh • označitev različnih nivojev tal z barvnimi nehrsečimi trakovi • označitev vseh prozornih površin na komunikacijskih delih objekta • v primeru odkritja nevarnosti obvestiti odgovorno osebo • v primeru, da se nam polije tekočina, strese prah itd., morate mesto politja/raztresla takoj <u>počistiti</u>	sprotno označevanje, po potrebi	čistilke, hišnik, vsi na katere se ocena nanaša
Ostri robovi, ostri predmeti Ostri robovi, ostri predmeti, koničasti deli (delo s škarjami, z ročnim rezalnikom papirja, spenjači, noži za pisma itd.)	1	• pazljivo delo s škarjami • škarje uporabljati zgolj za rezanje ustreznega materiala • upoštevanje navodil proizvajalca oz. varnostnih navodil pri ročnem rezalniku papirja • na rezalniku rezati samo ustrezne materiale • nož za odpiranje pisem obrniti proč od sebe • nož uporabljati zgolj za odpiranje pisem • pazljivo pri delu s spenjačem, da se ne zbodemo/zapičimo v prst sponk	v času uporabe	vsi na katere se ocena nanaša
Dotik električne napetosti Nepravilnosti na električni opremi/napravah - poškodbe na vtičnicah, stikalih, električnih kablích in drugih električnih pripomočkih (tiskalnik, fotokopirni stroj, računalniki)	1	• zagotoviti dnevno in mesečno pregledovanje vseh stikal, vtičnic, kablov in ostalih nevarnih mest • pregledi naprav pred uporabo • v primeru odkritja napake o tem obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • periodični pregledi aparatov	stalno	vsi na katere se ocena nanaša pooblaščenici servis za naprave, aparate in za opravljanje meritev zašč. ukrepov na el.napeljavi
Biogene škodljivosti Nevarnosti zaradi stika z ljudmi (viroze/enterovirzona	2	• osebna higiena • skrb za osebno zdravstveno kondicijo • obisk pri osebne zdravniku	redno, po potrebi	Ravnatelj/ica vsi na katere se ocena

obolenja in drugo)		upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu«		nanaša,
Toplotne razmere in izmenjava zraka Neprimerna temperatura, spremembe v temperaturi zaradi vremenskih razmer, prehajanja iz prostora z bazenom v druge prostore	1	- oblačila prilagajati glede na klimatske razmere, - opravljati ekološke meritve (mikroklima)	stalno, periodično	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci meritev
Požar Možnost požara - požar na elektro napeljavi, pisarniških napravah, grelnih telesih, grelnikih vode...	1	- opravljati ustrezne meritve elektro napeljave v skladu s predpisi - redno vzdrževanje elektro napeljav, vtičnic - pregledi naprav pred uporabo - pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati - upoštevati določila požarnega reda - usposabljanje na temo požarne varnosti - odlaganje vročih predmetov na primeren prostor za čas ohlajevanja	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Hrup Hrup	2	ob večjih pritožbah delavcev je potrebno izvesti meritve hrupa	nedoločeno - glede na predpisan ukrep	pooblaščen izvajalci meritev
Razsvetljava Neprimerna osvetljenost delovnih prostorov (zastarela svetlobna napeljava, slabe žarnice, premalo zunanje svetlobe, preveč zunanje svetlobe, bleščavost...)	1	- opravljati ekološke meritve (osvetljenost) - javljanje odgovorni osebi o pregorelih svetlobnih telesih - menjava žarnic/fluorescentnih sijalk	periodično, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci izvajalec meritev, hišnik oz. druga primerna oseba/podjetje
Način dela ter dviganje in prenašanje bremen Bremena	1	- usposabljanje s področja bremen - pravilno dvigovanje ter premeščanje bremen - upoštevanje starostne omejitve za dvigovanje bremen glede na predpise	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša pooblaščen izvajalci usposabljanj
Način dela in drža pri delu ter nepritrjeno, ne vzdrževano, poškodovano športno orodje Pretežno stoječe delo, neustrezen postavitev računalnika in zaslona, neergonomsko delovno mesto (napačne mize, napačne razdalje, stoli, itd) Nepritrjeno, ne vzdrževano, slabo vzdrževano, poškodovano športno orodje	3	- zagotovitev namestitve in pritrditve športnih orodij v skladu z navodili proizvajalca - dnevno pregledovanje opreme ter vrvi - zagotoviti periodično pregledovanje telovadnega orodja - 1x letno - izločitev neustreznega orodja in ga ne uporabljati - takoj obvestiti o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi in napakah - nadzor učencev med delom - ergonomsko oblikovati delovno mesto (stol, pisalna miza, ustrezne razdalje, površine...), - izvajanje aktivnih odmorov - ustrezna osvetljenost, - zagotavljanje nove tehnologije računalniških komponent - pri usposabljanju za varno delo posvetiti več časa temi ergonomije pri delu s slikovnim zaslonom - interno ali na delavnicah	stalni nadzor vsi na katere se ocena nanaša a	ravnatelj/ica, vsi na katere se ocena nanaša pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Psihosocialna tveganja	2	- upoštevanje ukrepov iz Akcijskega načrta za zmanjševanje PT - aktivni odmori - sprostitev - ustrezna strokovna pomoč <u>upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu«</u>	redno, po potrebi, v primeru težav	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica
Drugo Napad tretje osebe	2	- ob napadu poklicati na pomoč in se spraviti na varno - poklicati Policijo - ob povečanju števila napadov, izvajanje ukrepov, ki jih svetuje varnostni manager	Po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica

skupine delovnih mest

učitelji: predmetni pouk (slovenščina, tuji jeziki (ang, nem), matematike, naravoslovja, geografija, zgodovina, glasbene vzgoje, likovna vzgoja,) računalničar - organizator informacijskih dejavnosti, druga strokovna delavka v prvem razredu, organizator šolske prehrane, učitelji podaljšanega bivanja

NEVARNOST-opis	R in NT	Dodatni ukrepi, poleg splošno sprejetih v organizaciji	Rok za izvedbo ukrepov	Zadolžen za izvedbo
Pri navpični in vodoravni transportu in hoji Drseča tla in stopnice v objektu/delovnem prostoru, neoznačeni različni višinski nivoji tal, ki so v isti barvi, neoznačene prozorne površine na komunikacijskih delih objekta nepokriti kanali/jaški ter druge vdolbine v tleh okoli objekta,	3	- v primeru drsečih tal, ob čiščenju tal opozoriti na to z opozorilnimi tablamami - fizično zavarovati odprte kanale/jaške in druge vdolbine v tleh - označitev različnih nivojev tal z barvnimi ne drsečimi trakovi - označitev vseh prozornih površin na komunikacijskih delih objekta - v primeru, da se nam polije tekočina, strese prah itd., morate mesto politja/raztresla takoj počistiti	sprotno označevanje, po potrebi	čistilke, hišnik, vsi na katere se ocena nanaša
Ostri robovi, ostri predmeti Uporaba predmetov s ostri deli (delo s skarjami, z ročnim rezalnikom papirja, spenjači, noži za pisma itd.)	1	- pazljivo delo s skarjami - skarje uporabljati zgolj za rezanje ustreznega materiala - upoštevanje navodil proizvajalca oz. varnostnih navodil pri ročnem rezalniku papirja - na rezalniku rezati samo ustrezne materiale - nož za odpiranje pisem obrniti proč od sebe - nož uporabljati zgolj za odpiranje pisem - pazljivo pri delu s spenjačem, da se ne zbudemo/zapičimo v prst sponk	v času uporabe	vsí na katere se ocena nanaša
Dotik električne napetosti Nepravilnosti na električni opremi/napravah - poškodbe na vtičnicah, stikalih, električnih kablích in drugih električnih pripomočkih (tiskalnik, fotokopirni stroj, računalniki)	1	- zagotoviti dnevno in mesečno pregledovanje vseh stikal, vtičnic, kablov in ostalih nevarnih mest - pregledi naprav pred uporabo - v primeru odkritja napake o tem obvestiti serviserja, električarja o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi - pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati - periodični pregledi aparatov	stalno	vsí na katere se ocena nanaša, hišnik, pooblaščen servis za naprave, aparate in za opravljanje meritev zašč. ukrepov na el.napeljavi
Biogene škodljivosti Nevarnosti zaradi stika z ljudmi (viroze/enterovirozna obolenja in drugo)	2	- osebna higiena - skrb za osebno zdravstveno kondicijo - ob večjem obolenju kolektiva posvet z izvajalcem medicine - upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu«	redno ali po potrebi	vsí na katere se ocena nanaša, Ravnatelj/ica
Toplotne razmere in izmenjava zraka Neprimerna temperatura, spremembe v temperaturi zaradi vremenskih razmer	1	- oblačila prilagajati glede na klimatske razmere, - opravljati ekološke meritve (mikroklima)	stalno, periodično	vsí na katere se ocena nanaša, pooblaščen organizacija za izvajanje meritev toplotnih razmer
Razsvetljava Neprimerna osvetljenost delovnih prostorov (zastarela svetlobna napeljava, slabe žarnice, premalo zunanje svetlobe, preveč zunanje svetlobe, bleščavost...)	1	- opravljati ekološke meritve (osvetljenost) - menjava žarnic/fluorescentnih sijalk - namestiti rolete v primeru bleščavosti	periodično, po potrebi	hišnik pooblaščen organizacija za izvajanje meritev osvetljenosti
Požar Požar na elektro napeljavi, pisarniških napravah, napravah v čajnih kuhinjah, grelnih telesih...	1	- opravljati ustrezne meritve elektro napeljave v skladu s predpisi - redno vzdrževanje elektro napeljav, vtičnic - pregledi naprav pred uporabo - pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati - upoštevati določila požarnega reda - usposabljanje na temo požarne varnosti - odlaganje vročih predmetov na primeren prostor za	periodično, stalno	vsí na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj

Ljudmi (viroze/enterovirozna obolenja in drugo)		• skrb za osebno zdravstveno kondicijo • obisk pri osebnem zdravniku • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu«		nanaša,
Toplotne razmere in izmenjava zraka Neprimerna temperatura, spremembe v temperaturi zaradi vremenskih razmer	1	• oblačila prilagajati glede na klimatske razmere, • opravljati ekološke meritve (mikroklima)	stalno, periodično	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen organizacija za izvajanje meritev toplotnih razmer
Razsvetljava Neprimerna osvetljenost delovnih prostorov (zastarela svetlobna napeljava, slabe žarnice, premalo zunanje svetlobe, preveč zunanje svetlobe, bleščavost...)	1	• opravljati ekološke meritve (osvetljenost) • menjava žarnic/fluorescentnih sijalk • namestiti rolete v primeru bleščavosti	periodično, po potrebi	hišnik pooblaščen organizacija za izvajanje meritev osvetljenosti
Požar Požar na elektro napeljavi, pisarniških napravah, napravah v čajnih kuhinjah, grelnih telesih...	1	• opravljati ustrezne meritve elektro napeljave v skladu s predpisi • redno vzdrževanje elektro napeljav, vtičnic • pregledi naprav pred uporabo • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • upoštevati določila požarnega reda • usposabljanje na temo požarne varnosti • odlaganje vročih predmetov na primeren prostor za čas ohlajevanja	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Hrup	2	• ob večjih pritožbah delavcev je potrebno izvesti meritve hrupa	nedoločeno - glede na predpisan ukrep	pooblaščen izvajalec meritev
Način dela ter dviganje in prenašanje bremen Bremena	2	• usposabljanje s področja bremen/premikanje invalidnih oseb oz. vozičkov • pravilno dvigovanje ter premeščanje bremen • upoštevanje starostne omejitve za dvigovanje bremen glede na predpise	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša pooblaščen izvajalci usposabljanj
Način dela in drža pri delu Sedeči položaj traja predolgo časa, neustrezna postavitev računalnika in zaslona, neergonomsko delovno mesto (napačne mize, napačne razdalje, stoli, itd)	3	• ergonomsko oblikovati delovno mesto (stol, pisalna miza, ustrezne razdalje, površine...), • izvajanje aktivnih odmorov • ustrezna osvetljenost, • Zagotavljanje nove tehnologije računalniških komponent • Pri usposabljanju za varno delo posvetiti več časa temi ergonomije pri delu s slikovnim zaslonom - interno ali na delavnicah	stalni nadzor vsi na katere se ocena nanaša a	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Psihosocialna tveganja	2	• upoštevanje ukrepov iz Akcijskega načrta za zmanjševanje PT • aktivni odmori med delovnim časom (sprehod, raztegovalne vaje) • sprostitev na delovnem mestu (poslušanje glasbe, izvajanje aktivnost, s katero veste da dosegate takojšnje sprostitev) • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu« • pogovor z odgovorno osebo	redno, po potrebi, v primeru težav	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica
Drugo Napad tretje osebe	2	• ob napadu poklicati na pomoč in se spraviti na varno • poklicati Policijo • ob povečanju števila napadov, izvajanje ukrepov, ki jih svetuje varnostni manager	Po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica

skupine delovnih mest

Učitelji tehnike in tehnologije, interesne dejavnosti: predmeta tit

NEVARNOST-opis	R in NT	Dodatni ukrepi, poleg splošno sprejetih v organizaciji	Rok za izvedbo ukrepov	Zadolžen za izvedbo
Stroji in naprave ter Nevarni ali gibajoči se deli strojev ali	3	• pregled strojev/naprav, priključnih delov ter ročnih	stalno	vsil na katere se

predmeti Nepravilnosti/poškodbe na električnih strojih/aparatih ter njihovih priključkih, nepravilnosti/poškodbe na ročnem orodju nepritrjeni stroji/naprave, nezaščiteni vrteči deli strojev/naprav, prenatrpanost delovnih površin s stroji in obdelovalnim materialom		• orodij pred vsako uporabo • v primeru odkritja napake o tem takoj obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • stroji morajo biti fiksno pritrjeni • periodični pregledi strojev/naprav glede na zahtevo proizvajalca ali predpisov • vedno skrbeti za red in čistočo • prepovedano je odstranjevanje zaščitnih elementov, ki jih je vgradil proizvajalec • polomljene zaščitne elemente na strojih/napravah nadomestiti z novimi • vedno zagotavljati ustrezno prosto površino okoli strojev • upoštevanje navodil proizvajalca za varno uporabo		ocena nanaša, hišnik pooblaščen organizacija za izvajanje merite ter servis za naprave, aparate
Pri navpični in vodoravni transportu in hoji Drseča tla in stopnice v objektu/delovnem prostoru, neoznačeni različni višinski nivoji tal, ki so v isti barvi, neoznačene prozorne površine na komunikacijskih delih objekta nepokriti kanali/jaški ter druge vdolbine v tleh okoli objekta	3	• v primeru drsečih tal, ob čiščenju tal opozoriti na to z opozorilnimi tablam • fizično zavarovati odprte kanale/jaške in druge vdolbine v tleh • označitev različnih nivojev tal z barvnimi nedrsečimi trakovi • označitev vseh prozornih površin na komunikacijskih delih objekta • v primeru, da se nam polije tekočina, strese prah itd., morate mesto politja/raztresla takoj počistiti	sprotno označevanje, po potrebi	čistilke, hišnik, vsi na katere se ocena nanaša
Ostri robovi, ostri predmeti Uporaba predmetov s koničastimi deli (delo s škarjami, z ročnim rezalnikom papirja, spenjači, noži za pisma itd.)	1	• pazljivo delo s škarjami • škarje uporabljati zgolj za rezanje ustreznega materiala • upoštevanje navodil proizvajalca oz. varnostnih navodil pri ročnem rezalniku papirja • na rezalniku rezati samo ustrezne materiale • nož za odpiranje pisem obrniti proč od sebe • nož uporabljati zgolj za odpiranje pisem • pazljivo pri delu s spenjačem, da se ne zbodemo/zapičimo v prst sponk	v času uporabe	vsi na katere se ocena nanaša
Dotik električne napetosti Nepravilnosti na električni opremi/napravah - poškodbe na vtičnicah, stikalih, električnih kabl in drugih električnih pripomočkih (tiskalnik, fotokopirni stroj, računalniki)	1	• zagotoviti dnevno in mesečno pregledovanje vseh stikal, vtičnic, kablov in ostalih nevarnih mest • pregledi naprav pred uporabo • v primeru odkritja napake o tem obvestiti serviserja, električarja o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • periodični pregledi aparatov	stalno	vsi na katere se ocena nanaša, hišnik, pooblaščen servis za naprave, aparate in za opravljanje meritev zašč. ukrepov na el.napeljavi
Barvarne in škodljive snovi Delo z barvami in laki - brizgi, razlitja, zaužitje, prah lesenih materialov	2	• upoštevanje varnostnega lista • upoštevanje navodil proizvajalca • uporaba primernih zaščitnih sredstev • izvedba odsesovalne naprave za odsesovanje prahu • ob vsaki uporabi primerno pripraviti delovno površino/prostor • primerno shranjevanje NS le v originalni embalaži • primerno skladiščenje NS	ob uporabi	vsi na katere se ocena nanaša
Biogene škodljivosti Nevarnosti zaradi stika z ljudmi (viroze/enterovirozna obolenja in drugo)	2	• osebna higiena • skrb za osebno zdravstveno kondicijo • obisk pri osebnem zdravniku • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu«	redno ali po potrebi	Ravnatelj/ica vsi na katere se ocena nanaša,
Toplotne razmere in izmenjava zraka Neprimerna temperatura, spremembe v temperaturi zaradi vremenskih razmer	1	• oblačila prilagajati glede na klimatske razmere, • opravljati ekološke meritve (mikroklima)	stalno, periodično	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen organizacija za izvajanje meritev toplotnih razmer
Razsvetljava Neprimerna osvetljenost	1	• opravljati ekološke meritve (osvetljenost) • menjava žarnic/fluorescentnih sijalk	periodično, po potrebi	hišnik,

delovnih prostorov (zastarela svetlobna napeljava, slabe žarnice, premalo zunanje svetlobe, preveč zunanje svetlobe, bleščavost...)		• namestiti rolete v primeru bleščavosti		pooblaščen organizacija za izvajanje meritev osvetljenosti
Požar Požar na elektro napeljavi, pisarniških napravah, napravah v čajnih kuhinjah, grelnih telesih...	1	• opravljati ustrezne meritve elektro napeljave v skladu s predpisi • redno vzdrževanje elektro napeljav, vtičnic • pregledi naprav pred uporabo • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • upoštevati določila požarnega reda • usposabljanje na temo požarne varnosti • odlaganje vročih predmetov na primeren prostor za čas ohlajevanja	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Temperatura dotika in opekline Pri uporabi toplozračni fen, spajkalnik, pištola za vroče lepljenje, krivilniki plastike itd.)	1	• upoštevanje navodil proizvajalca za varno uporabo • seznanitev z vročimi deli/površinami stroja/naprave v skladu z določitvami proizvajalca • uporaba primernih zaščitnih sredstev	ob uporabi	vsi na katere se ocena nanaša
Hrup	2	• ob večjih pritožbah delavcev je potrebno izvesti meritve hrupa	nedoločeno - glede na predpisan ukrep	pooblaščen izvajalec meritev
Način dela in drža pri delu Pretežno stoječe delo, neustrezna postavitve računalnika in zaslona, neergonomsko delovno mesto (napačne mize, napačne razdalje, stoli, itd)	3	• ergonomsko oblikovati delovno mesto (stol, pisalna miza, ustrezne razdalje, površine...), • izvajanje aktivnih odmorov • ustrezna osvetljenost, • zagotavljanje nove tehnologije računalniških komponent • Pri usposabljanju za varno delo posvetiti več časa temi ergonomije pri delu s slikovnim zaslonom - interno ali na delavnicah	stalni nadzor vsi na katere se ocena nanaša a	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica pooblaščen usposabljanj
Psihosocialna tveganja	3	• upoštevanje ukrepov iz Akcijskega načrta za zmanjševanje PT • aktivni odmori med delovnim časom (sprehod, raztegovalne vaje) • sprostitev na delovnem mestu (poslušanje glasbe, izvajanje aktivnosti, s katero veste da dosegate takojšnje sprostitev) • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu« • pogovor z odgovorno osebo	redno, po potrebi, v primeru težav	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica
Drugo Nevarnosti v cestnem prometu	2	• upoštevanje cpp • izveden tehnični pregled in servis vozila • poznavanje ukrepov ob prometni nesreči na službeni poti, • pregled vozila pred pričetkom vožnje, • prepoved vožnje pod vplivom alkohola, • prepoved vožnje ob zaužitju nedovoljeni substance oz. zdravila, ki zmanjša odzivnost in sposobnost osebe	redno	vsi na katere se ocena nanaša
Drugo Napad tretje osebe	2	• ob napadu poklicati na pomoč in se spraviti na varno • poklicati Policijo • ob povečanju števila napadov, izvajanje ukrepov, ki jih svetuje varnostni manager	Po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica

skupine delovnih mest

učitelj športne vzgoje, interesne dejavnosti: šport za zdravje, šport za sprostitev, izbrani šport

NEVARNOST-opis	R in NT	Dodatni ukrepi, poleg splošno sprejetih v organizaciji	Rok za izvedbo ukrepov	Zadolžen za izvedbo
Pri navpični in vodoravni transportu in hoji Drseča tla in stopnice v objektu/delovnem prostoru,	3	• v primeru drsečih tal, ob čiščenju tal opozoriti na to z opozorilnimi tablam • fizično zavarovati odprte kanale/jaške in druge vdolbine v tleh	sprotno označevanje, po potrebi	čistilke, hišnik, vsi na katere se ocena nanaša

neoznačeni različni višinski nivoji tal, ki so v isti barvi, neoznačene prozorne površine na komunikacijskih delih objekta nepokriti kanali/jaški ter druge vdolbine v tleh okoli objekta		• označitev različnih nivojev tal z barvnimi neдрsečimi trakovi • označitev vseh prozornih površin na komunikacijskih delih objekta • v primeru, da se nam polije tekočina, strese prah itd., morate mesto politja/raztresla takoj počistiti		
Ostri robovi, ostri predmeti Uporaba predmetov s koničastimi deli (delo s škarjami, z ročnim rezalnikom papirja, spenjači, noži za pisma itd.)	1	• pazljivo delo s škarjami • škarje uporabljati zgolj za rezanje ustreznega materiala • upoštevanje navodil proizvajalca oz. varnostnih navodil pri ročnem rezalniku papirja • na rezalniku rezati samo ustrezne materiale • nož za odpiranje pisem obrniti proč od sebe • nož uporabljati zgolj za odpiranje pisem • pazljivo pri delu s spenjačem, da se ne zbudemo/zapičimo v prst sponk	v času uporabe	vsi na katere se ocena nanaša
Dotik električne napetosti Nepravilnosti na električni opremi/napravah - poškodbe na vtičnicah, stikalih, električnih kablji in drugih električnih pripomočkih (tiskalnik, fotokopirni stroj, računalniki)	1	• zagotoviti dnevno in mesečno pregledovanje vseh stikal, vtičnic, kablov in ostalih nevarnih mest • pregledi naprav pred uporabo • v primeru odkritja napake o tem obvestiti serviserja, električarja o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • periodični pregledi aparatov	stalno	vsi na katere se ocena nanaša, hišnik, pooblaščen servis za naprave, aparate in za opravljanje meritev zašč. ukrepov na el.napeljavi
Biogene škodljivosti Nevarnosti zaradi stika z ljudmi (viroze/enterovirozna obolenja in drugo)	2	• osebna higiena • skrb za osebno zdravstveno kondicijo • obisk pri osebnem zdravniku • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu«	redno ali po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica
Toplotne razmere in izmenjava zraka Neprimerna temperatura, spremembe v temperaturi zaradi vremenskih razmer	1	• oblačila prilagajati glede na klimatske razmere, • opravljati ekološke meritve (mikroklima)	stalno, periodično	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen organizacija za izvajanje meritev toplotnih razmer
Razsvetljava Neprimerna osvetljenost delovnih prostorov (zastarela svetlobna napeljava, slabe žarnice, premalo zunanje svetlobe, preveč zunanje svetlobe, bleščavost...)	1	• opravljati ekološke meritve (osvetljenost) • menjava žarnic/fluorescentnih sijalk • namestiti rolete v primeru bleščavosti	periodično, po potrebi	hišnik, pooblaščen organizacija za izvajanje meritev osvetljenosti
Požara ožar na elektro napeljavi, pisarniških napravah, napravah v čajnih kuhinjah, grelnih telesih...	1	• opravljati ustrezne meritve elektro napeljave v skladu s predpisi • redno vzdrževanje elektro napeljav, vtičnic • pregledi naprav pred uporabo • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • upoštevati določila požarnega reda • usposabljanje na temo požarne varnosti • odlaganje vročih predmetov na primeren prostor za čas ohlajevanja	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Hrup	2	• ob večjih pritožbah delavcev je potrebno izvesti meritve hrupa	nedoločeno - glede na predpisan ukrep	Pooblaščen izvajalec meritev
Način dela ter dviganje in prenašanje bremen Bremena	2	• usposabljanje s področja bremen • pravilno dvigovanje ter premeščanje bremen • upoštevanje starostne omejitve za dvigovanje bremen glede na predpise	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša pooblaščen izvajalci usposabljanj
Način dela in drža pri delu ter nepritrjeno, ne vzdrževano, poškodovano športno orodje	3	• zagotovitev namestitve in pritrditve športnih orodij v skladu z navodili proizvajalca • dnevno pregledovanje opreme ter vrvi • zagotoviti periodično pregledovanje telovadnega	stalni nadzor vsi na katere se ocena nanaša a	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica

Pretežno stoječe delo, neustrezna postavitev računalnika in zaslona, neergonomsko delovno mesto (napačne mize, napačne razdalje, stoli, itd) Nepriprano, ne vzdrževano, slabo vzdrževano, poškodovano športno orodje		• orodja – 1x letno • izločitev neustreznega orodja in ga ne uporabljati • takoj obvestiti o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi in napakah • nadzor učencev med delom • ergonomsko oblikovati delovno mesto (stol, pisalna miza, ustrezne razdalje, površine...), • izvajanje aktivnih odmorov • ustrezna osvetljenost, • zagotavljanje nove tehnologije računalniških komponent • pri usposabljanju za varno delo posvetiti več časa temi ergonomije pri delu s slikovnim zaslonom - interno ali na delavnicah		pooblaščen izvajalci vseh meritev oz.pregledov ter usposabljanj
Psihosocialna tveganja	3	• upoštevanje ukrepov iz Akcijskega načrta za zmanjševanje PT • aktivni odmori med delovnim časom (sprehod, raztegovalne vaje) • sprostitev na delovnem mestu (poslušanje glasbe, izvajanje aktivnost, s katero veste da dosegate takojšnje sprostitev) • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu« • pogovor z odgovorno osebo	redno, po potrebi, v primeru težav	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica
rug Nevarnosti v cestnem prometu, nevarnosti pri tujih strankah/delodajalcih (spotiki, padci, ostri deli, transportne/pohodne poti itd.)	2	• upoštevanje cpp • izveden tehnični pregled in servis vozil • poznavanje ukrepov ob prometni nesreči na službeni poti, • pregled vozila pred pričetkom vožnje, • prepoved vožnje pod vplivom alkohola, • prepoved vožnje ob zaužitju nedovoljeni substance oz. zdravila, ki zmanjša odzivnost in sposobnost osebe • upoštevanje prejetih pisnih ali ustnih navodil gostitelja • previdnost pri gibanju, kadar se zadržujete na neznanem ozemlju	redno	vsi na katere se ocena nanaša
Drugo Napad tretje osebe	2	• ob napadu poklicati na pomoč in se spraviti na varno • poklicati Policijo • ob povečanju števila napadov, izvajanje ukrepov, ki jih svetuje varnostni manager	Po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica

Skupine delovnih mest učitelj pri tečaju plavanja

NEVARNOST-opis	R in NT	Ukrepi	Rok za izvedbo ukrepov	Zadolžen za izvedbo
Navpični in vodoravni transport in hoja Drseča tla in stopnice v objektu/delovnem prostoru, nepokriti kanali/jaški ter druge vdolbine v tleh okoli objekta, neoznačeni različni višinski nivoji tal, ki so v isti barvi, neoznačene prozorne površine na komunikacijskih delih objekta	3	• v primeru drsečih tal, ob čiščenju tal opozoriti na to z opozorilnimi tablam • fizično zavarovati odprte kanale/jaške in druge vdolbine v tleh • označitev različnih nivojev tal z barvnimi ne drsečimi trakovi • označitev vseh prozornih površin na komunikacijskih delih objekta • v primeru odkritja nevarnosti obvestiti odgovorno osebo • v primeru, da se nam polije tekočina, strese prah itd., morate mesto politja/raztresla takoj počistiti	sprotno označevanje, po potrebi	čistilke, hišnik, vsi na katere se ocena nanaša,
Ostri robovi, ostri predmeti Ostri robovi, ostri predmeti, koničasti deli (delo s škarjami, z ročnim rezalnikom papirja, spenjači, noži za pisma itd.)	1	• pazljivo delo s škarjami • škarje uporabljati zgolj za rezanje ustreznega materiala • upoštevanje navodil proizvajalca oz. varnostnih navodil pri ročnem rezalniku papirja • na rezalniku rezati samo ustrezne materiale • nož za odpiranje pisem obrniti proč od sebe	v času uporabe	vsi na katere se ocena nanaša

		• nož uporabljati zgolj za odpiranje pisem • pazljivo pri delu s spenjačem, da se ne zbudemo/zapičimo v prst sponk		
Dotik električne napetosti Nepravilnosti na električni opremi/napravah - poškodbe na vtičnicah, stikalih, električnih kablji in drugih električnih pripomočkih (tiskalnik, fotokopirni stroj, računalniki)	1	• zagotoviti dnevno in mesečno pregledovanje vseh stikal, vtičnic, kablov in ostalih nevarnih mest • pregledi naprav pred uporabo • v primeru odkritja napake o tem obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • periodični pregledi aparatov	stalno	vsi na katere se ocena nanaša hišnik pooblaščen servis za naprave, aparate in za opravljanje meritev zašč. ukrepov na el.napeljavi
Biogene škodljivosti Nevarnosti zaradi stika z ljudmi (viroze/enterovirozna obolenja in drugo)	2	• osebna higiena • skrb za osebno zdravstveno kondicijo • obisk pri osebnem zdravniku • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu«	redno, po potrebi	Ravnatelj/ica vsi na katere se ocena nanaša,
Toplotne razmere in izmenjava zraka Neprimerna temperatura, spremembe v temperaturi zaradi vremenskih razmer	1	• oblačila prilagajati glede na klimatske razmere, • opravljati ekološke meritve (mikroklima)	stalno, periodično	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen organizacija za izvajanje meritev toplotnih razmer
Požar Možnost požara - požar na elektro napeljavi, pisarniških napravah, grelnih telesih, grelnikih vode...	1	• opravljati ustrezne meritve elektro napeljave v skladu s predpisi • redno vzdrževanje elektro napeljav, vtičnic • pregledi naprav pred uporabo • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • upoštevati določila požarnega reda • usposabljanje na temo požarne varnosti • odlaganje vročih predmetov na primeren prostor za čas ohlajevanja	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Hrup Hrup	2	• ob večjih pritožbah delavcev je potrebno izvesti meritve hrupa	nedoločeno - glede na predpisan ukrep	ravnatelj/ica, izvajalec meritev
Razsvetljava Neprimerna osvetljenost delovnih prostorov (zastarela svetlobna napeljava, slabe žarnice, premalo zunanje svetlobe, preveč zunanje svetlobe, bleščavost...)	1	• opravljati ekološke meritve (osvetljenost) • javljanje odgovorni osebi o pregorelih svetlobnih telesih • menjava žarnic/fluorescentnih sijalk	periodično, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, hišnik, pooblaščen izvajalci izvajalec meritev, hišnik oz. druga primerna oseba/podjetje
Način dela in drža pri delu retežno stoječe delo, neustrezna postavitev računalnika in zaslon, neergonomsko delovno mesto (napačne mize, napačne razdalje, stoli, itd)	3	• ergonomsko oblikovati delovno mesto (stol, pisalna miza, ustrezne razdalje, površine...), • uporaba sodobne računalniške opreme (tehnične), • pravilne ergonomske postavitev računalniške opreme • ustrezno delovno okolje - prostor za zaposlene na delovnem mestu • ustrezna osvetljenost • usposabljanje na temo ergonomije pri delu s slikovnim zaslonom - interno ali na delavnicah • izvajanje aktivnih odmorov	stalni nadzor vsi na katere se ocena nanaša a	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica, pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Psihosocialna tveganja	2	• upoštevanje ukrepov iz Akcijskega načrta za zmanjševanje PT • aktivni odmori • sprostitve • ustrezna strokovna pomoč	redno, po potrebi, v primeru težav	vsi na katere se ocena nanaša
Drugo - dejavnost ob bazenih Pohodne površine - mokra tla - zdrsi, padci, udarci... Aktivnosti v vodi - udarci, naleti, brci...	2	• vedno pridobite informacije o ustreznosti kopališča, učiteljih, programa plavanja • upoštevanje nasvetov za varnost v in ob vodi • bodite previdni pri hoji ob vodi, še zlasti če hodite po mokrih/spolzklih tleh • na kopališčih se ravnajte po določbah kopališkega reda in znakov, postavljenih na kopališču, ter po	vedno v času dejavnosti	Vzdrževalci kopališč Vsi na katere se ocena nanaša

Delo z otroci - nepredvidljivi dogodki Večurno delo v vodi		- odredbah in navodilih reševalca iz vode in druge osebe, ki je zadolžena za vzdrževanje reda na kopališču • uporabljajte kopališke naprave glede na svoje znanje plavanja brez nevarnosti za svoje zdravje in življenje ter življenje in zdravje drugih udeležencev na kopališču • plavanje/učenje plavanja je dovoljeno le na vodnih površinah, namenjenih plavanju, ki so ločene od vodnih površin, namenjenih kopanju in prostočasnim dejavnostim • otroci in mladostniki z epilepsijo lahko plavajo samo v spremstvu usposobljenega plavalca ali reševalca • ne puščajte otrok brez varstva/nadzora ob bazenih/obali, še manj v vodi • zagotoviti zadostno število spremljevalcev glede na število otrok • uporaba ustrezne varovalne opreme ter opreme za delo v vodi		
Drugo - promet Nevarnosti v cestnem prometu Nevarnosti pri tujih strankah/delodajalcih (spotiki, padci, ostri deli, transportne/pohodne poti itd.)	2	• upoštevanje prejetih pisnih ali ustnih navodil gostitelja • upoštevanje cpp • izveden tehnični pregled in servis vozil • poznavanje ukrepov ob prometni nesreči na službeni poti, • pregled vozila pred pričetkom vožnje, • prepoved vožnje pod vplivom alkohola, • prepoved vožnje ob zaužitju nedovoljenih substanc oz. zdravila, ki zmanjša odzivnost in sposobnost osebe • previdnost pri gibanju, kadar se zadržujete na neznanem ozemlju	redno	vsi na katere se ocena nanaša
Drugo Napad tretje osebe	2	• ob napadu poklicati na pomoč in se spraviti na varno • poklicati Policijo • ob povečanju števila napadov, izvajanje ukrepov, ki jih svetuje varnostni manager	Po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica

Skupine delovnih mest učitelj pri kolesarskem izpitu

NEVARNOST-opis	R in NT	Ukrepi	Rok za izvedbo ukrepov	Zadolžen za izvedbo
Navpični in vodoravni transport in hoja Drseča tla in stopnice v objektu/delovnem prostoru, nepokriti kanali/jaški ter druge vdolbine v tleh okoli objekta, neoznačeni različni višinski nivoji tal, ki so v isti barvi, neoznačene prozorne površine na komunikacijskih delih objekta	3	• v primeru drsečih tal, ob čiščenju tal opozoriti na to z opozorilnimi tablamami • fizično zavarovati odprte kanale/jaške in druge vdolbine v tleh • označitev različnih nivojev tal z barvnimi nedrsečimi trakovi • označitev vseh prozornih površin na komunikacijskih delih objekta • v primeru odkritja nevarnosti obvestiti odgovorno osebo • v primeru, da se nam polije tekočina, strese prah itd., morate mesto politja/raztresla takoj počistiti	sprotno označevanje, po potrebi	čistilke, hišnik, vsi na katere se ocena nanaša,
Ostri robovi, ostri predmeti Ostri robovi, ostri predmeti, koničasti deli (delo s škarjami, z ročnim rezalnikom papirja, spenjači, noži za pisma itd.)	1	• pazljivo delo s škarjami • škarje uporabljati zgolj za rezanje ustreznega materiala • upoštevanje navodil proizvajalca oz. varnostnih navodil pri ročnem rezalniku papirja • na rezalniku rezati samo ustrezne materiale • nož za odpiranje pisem obrniti proč od sebe • nož uporabljati zgolj za odpiranje pisem • pazljivo pri delu s spenjačem, da se ne zbodemo/zapičimo v prst sponk	v času uporabe	vsi na katere se ocena nanaša
Dotik električne napetosti	1	• zagotoviti dnevno in mesečno pregledovanje vseh	stalno	vsi na katere se ocena

Nepravilnosti na električni opremi/napravah - poškodbe na vtičnicah, stikalih, električnih kablji in drugih električnih pripomočkih (tiskalnik, fotokopirni stroj, računalniki)		- stikal, vtičnic, kablov in ostalih nevarnih mest - pregledi naprav pred uporabo - v primeru odkritja napake o tem obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi - pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati - periodični pregledi aparatov		nanaša hišnik, pooblaščen servis za naprave, aparate in za opravljanje meritev zašč. ukrepov na el.napeljavi
Biogene škodljivosti Nevarnosti zaradi stika z ljudmi (viroze/enterovirozna obolenja in drugo)	2	- osebna higiena - skrb za osebno zdravstveno kondicijo - obisk pri osebnem zdravniku - upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu«	redno, po potrebi	Ravnatelj/ica vsi na katere se ocena nanaša,
Toplotne razmere in izmenjava zraka Neprimerna temperatura, spremembe v temperaturi zaradi vremenskih razmer	1	- oblačila prilagajati glede na klimatske razmere, - opravljati ekološke meritve (mikroklima)	stalno, periodično	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen organizacija za izvajanje meritev toplotnih razmer
Požar Možnost požara - požar na elektro napeljavi, pisarniških napravah, grelnih telesih, grelnih vode...	1	- opravljati ustrezne meritve elektro napeljave v skladu s predpisi - redno vzdrževanje elektro napeljav, vtičnic - pregledi naprav pred uporabo - pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati - upoštevati določila požarnega reda - usposabljanje na temo požarne varnosti - odlaganje vročih predmetov na primeren prostor za čas ohlajevanja	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Hrup Hrup	2	ob večjih pritožbah delavcev je potrebno izvesti meritve hrupa	nedoločeno - glede na predpisan ukrep	izvajalec meritev
Razsvetljava Neprimerna osvetljenost delovnih prostorov (zastarela svetlobna napeljava, slabe žarnice, premalo zunanje svetlobe, preveč zunanje svetlobe, bleščavost...)	1	- opravljati ekološke meritve (osvetljenost) - javljanje odgovorni osebi o pregorelih svetlobnih telesih - menjava žarnic/fluorescentnih sijalk	periodično, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci izvajalec meritev, hišnik oz. druga primerna oseba/podjetje
Način dela in drža pri delu Pretežno stoječe delo, neustrezen postavitev računalnika in zaslona, neergonomsko delovno mesto (napačne mize, napačne razdalje, stoli, itd)	3	- ergonomsko oblikovati delovno mesto (stol, pisalna miza, ustrezne razdalje, površine...), - uporaba sodobne računalniške opreme (tehnične), - pravilne ergonomske postavitve računalniške opreme - ustrezno delovno okolje - prostor za zaposlene na delovnem mestu - ustrezna osvetljenost - usposabljanje na temo ergonomije pri delu s slikovnim zaslonom - interno ali na delavnicah - izvajanje aktivnih odmorov	stalni nadzor vsi na katere se ocena nanaša a	vsi na katere se ocena nanaša pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj ravnatelj/ica,
Psihosocialna tveganja	2	- upoštevanje ukrepov iz Akcijskega načrta za zmanjševanje PT - aktivni odmori - sprostitev - ustrezna strokovna pomoč	redno, po potrebi, v primeru težav	vsi na katere se ocena nanaša
Drugo Nevarnosti v cestnem prometu Nevarnost pri praktičnem delu kolesarskega izpita - udarci, padci, naleti Delo z otroci - nepredvidljivi dogodki	2	- upoštevanje cpp - izveden tehnični pregled in servis vozil - poznavanje ukrepov ob prometni nesreči na službeni poti, - pregled vozila pred pričetkom vožnje, - prepoved vožnje pod vplivom alkohola, - prepoved vožnje ob zaužitju nedovoljeni substance oz. zdravila, ki zmanjša odzivnost in sposobnost osebe - pregled kolesa pred uporabo - primerna opremljenost na kolesu - čelada - izbira ustreznega terena za praktično vožnjo s kolesom	redno	vsi na katere se ocena nanaša

		• namestitve ustreznih opozoril v kolikor je v bližini promet • zagotoviti zadostno število spremljevalcev glede na število otrok		
Drugo Napad tretje osebe	2	• ob napadu poklicati na pomoč in se spraviti na varno • poklicati Policijo • ob povečanju števila napadov, izvajanje ukrepov, ki jih svetuje varnostni manager	Po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica

Skupine delovnih mest

Učitelji gospodinjstva, interesna dejavnost sodobna priprave hrane

NEVARNOST-opis	R in NT	Ukrepi	Rok za izvedbo ukrepov	Zadolžen za izvedbo
Stroji in naprave Nepravilnosti/poškodbe na električnih strojih/aparatih ter njihovih priključkih, nepravilnosti/poškodbe na ročnih kuhinjskih pripomočkih (kuhalnice, noži, mešalke itd.), nevarnost delovnih površin stroji in živila	2	• pregled strojev/naprav, priključnih delov ter ročnih kuhinjskih pripomočkov pred vsako uporabo • v primeru odkritja napake o tem takoj obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • periodični pregledi strojev/naprav glede na zahtevo proizvajalca ali predpisov • vedno skrbeti za red in čistočo • vedno zagotavljati ustrezno prosto površino okoli strojev • upoštevanje navodil proizvajalca za varno uporabo	stalno	vsi na katere se ocena nanaša, hišnik pooblaščen organizacija za izvajanje merite ter servis za naprave, aparate
Navpični in vodoravni transport in hoja Drseča tla in stopnice v objektu/delovnem prostoru, nepokriti kanali/jaški ter druge vdolbine v tleh okoli objekta, neoznačeni različni višinski nivoji tal, ki so v isti barvi, neoznačene prozorne površine na komunikacijskih delih objekta	3	• v primeru drsečih tal, ob čiščenju tal opozoriti na to z opozorilnimi tablamami • fizično zavarovati odprte kanale/jaške in druge vdolbine v tleh • označitev različnih nivojev tal z barvnimi nehrsečimi trakovi • označitev vseh prozornih površin na komunikacijskih delih objekta • v primeru odkritja nevarnosti obvestiti odgovorno osebo • v primeru, da se nam polije tekočina, strese prah itd., morate mesto politja/raztresla takoj počistiti	sprotno označevanje, po potrebi	čistilke, hišnik, vsi na katere se ocena nanaša
Ostri robovi, ostri predmeti Uporaba predmetov s koničastimi deli (delo s škarjami, z ročnim rezalnikom papirja, spenjači, noži za pisma itd.)	2	• pazljivo delo s škarjami • škarje uporabljati zgolj za rezanje ustreznega materiala • upoštevanje navodil proizvajalca oz. varnostnih navodil pri ročnem rezalniku papirja • na rezalniku rezati samo ustrezne materiale • previdno pri uporabi kuhinjskih nožev - stalna pozornost na nož • upoštevanje varnih postopkov pri delu z noži • uporaba primernih zaščitnih sredstev • stalen nadzor otrok • pazljivo pri delu s spenjačem, da se ne zbodemo/zapičimo v prst sponk	v času uporabe	vsi na katere se ocena nanaša
Dotik električne napetosti Nepravilnosti na električni opremi/napravah - poškodbe na vtičnicah, stikalih, električnih kablji in drugih električnih pripomočkih (tiskalnik, fotokopirni stroj, računalniki)	1	• zagotoviti dnevno in mesečno pregledovanje vseh stikal, vtičnic, kablov in ostalih nevarnih mest • pregledi naprav pred uporabo • v primeru odkritja napake o tem obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • periodični pregledi aparatov	stalno	vsi na katere se ocena nanaša hišnik, pooblaščen servis za naprave, aparate in za opravljanje meritev zašč. ukrepov na el.napeljavi
Biogene škodljivosti Nevarnosti zaradi stika z ljudmi (viroze/enterovirusna obolenja in drugo)	2	• osebna higiena • skrb za osebno zdravstveno kondicijo • obisk pri osebnem zdravniku	redno, po potrebi	ravnatelj/ica, vsi na katere se ocena nanaša

		• upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu«		
Toplotne razmere in izmenjava zraka Neprimerna temperatura, spremembe v temperaturi zaradi vremenskih razmer	1	• oblačila prilagajati glede na klimatske razmere, • opravljati ekološke meritve (mikroklima)	stalno, periodično	vsi na katere se ocena nanaša, izvajalec meritev
Razsvetljava Neprimerna osvetljenost delovnih prostorov (zastarela svetlobna napeljava, slabe žarnice, premalo zunanje svetlobe, preveč zunanje svetlobe, bleščavost...)	1	• opravljati ekološke meritve (osvetljenost) • javljanje odgovorni osebi o pregorelih svetlobnih telesih • menjava žarnic/fluorescentnih sijalk	periodično, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalec meritev, hišnik oz. druga primerna oseba/podjetje
Požar Možnost požara na elektro napeljavi, gospodinjskih aparatih, grelnih telesih, možnost vžiga olja	1	• opravljati ustrezne meritve elektro napeljave v skladu s predpisi • redno vzdrževanje elektro napeljav, vtičnic • pregledi naprav pred uporabo • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • upoštevati določila požarnega reda • usposabljanje na temo požarne varnosti • odlaganje vročih predmetov na primeren prostor za čas ohlajevanja • okoli vročih površin je potrebno poskrbeti za red in čistočo • previdnost pri gretju olja, da se olje ne pregreje	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalec vseh meritev ter usposabljanj
Temperatura dotika in opekline Vroči deli, vroče površine, vrele tekočine in para (kuhalne plošče, pečice, para, vroči deli kuhinjskih pripomočkov, likalniki...)	1	• upoštevanje navodil proizvajalca za varno uporabo • seznanitev z vročimi deli/površinami stroja/naprave v skladu z določitvami proizvajalca • uporaba primernih zaščitnih sredstev • stalni nadzor otrok	ob uporabi	vsi na katere se ocena nanaša
Hrup hrup, ki ga proizvajajo kuhinjski pripomočki	2	• ob večjih pritožbah delavcev je potrebno izvesti meritve hrupa	nedoločeno - glede na predpisan ukrep	Pooblaščen izvajalec meritev
Način dela in drža pri delu Pretežno stoječe delo, neustrezen postavitev računalnika in zaslona, neergonomsko delovno mesto (napačne mize, napačne razdalje, stoli, itd)	3	• ergonomsko oblikovati delovno mesto (stol, pisalna miza, ustrezne razdalje, površine...), • izvajanje aktivnih odmorov • ustrezna osvetljenost, • Zagotavljanje nove tehnologije računalniških komponent • Pri usposabljanju za varno delo posvetiti več časa temi ergonomiji pri delu s slikovnim zaslonom - interno ali na delavnicah	stalni nadzor vsi na katere se ocena nanaša a	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica, pooblaščen izvajalec vseh meritev ter usposabljanj
ihosocialna tveganja	3	• upoštevanje ukrepov iz Akcijskega načrta za zmanjševanje PT • aktivni odmori med delovnim časom (sprehod, raztegovalne vaje) • sprostitev na delovnem mestu (poslušanje glasbe, izvajanje aktivnosti, s katero veste da dosegate takojšnje sprostitev) • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu« • pogovor z odgovorno osebo	redno, po potrebi, v primeru težav	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica,
Drugo Napad tretje osebe	2	• ob napadu poklicati na pomoč in se spraviti na varno • poklicati Policijo • ob povečanju števila napadov, izvajanje ukrepov, ki jih svetuje varnostni manager	Po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica

Skupine delovnih mest

Učitelji kemije, laborant IP: poskusi v kemiji

NEVARNOST-opis	R in NT	Ukrepi	Rok za izvedbo ukrepov	Zadolžen za izvedbo
Navpični in vodoravni transport in hoja Drseča tla in stopnice v objektu/delovnem prostoru, nepokriti kanali/jaški ter druge vdolbine v tleh okoli objekta, neoznačeni različni višinski nivoji tal, ki so v isti barvi, neoznačene prozorne površine na komunikacijskih delih objekta	3	- v primeru drsečih tal, ob čiščenju tal opozoriti na to z opozorilnimi tablam - fizično zavarovati odprte kanale/jaške in druge vdolbine v tleh - označitev različnih nivojev tal z barvnimi neдрsečimi trakovi - označitev vseh prozornih površin na komunikacijskih delih objekta - v primeru odkritja nevarnosti obvestiti odgovorno osebo - v primeru, da se nam polije tekočina, strese prah itd., morate mesto politja/raztresla takoj počistiti	sprotno označevanje, po potrebi	čistilke, hišnik, vsi na katere se ocena nanaša,
Ostri robovi, ostri predmeti Uporaba predmetov s koničastimi deli (delo s škarjami, z ročnim rezalnikom papirja, spenjači, noži za pisma, skalpeli, steklovino itd.)	2	- pazljivo delo s škarjami - škarje uporabljati zgolj za rezanje ustreznega materiala - upoštevanje navodil proizvajalca oz. varnostnih navodil pri ročnem rezalniku papirja - na rezalniku rezati samo ustrezne materiale - previdno pri uporabi kuhinjskih nožev - stalna pozornost na nož - upoštevanje varnih postopkov pri delu z noži - uporaba primernih zaščitnih sredstev - stalen nadzor otrok - pazljivo pri delu s spenjačem, da se ne zbudemo/zapičimo v prst sponk	v času uporabe	vsi na katere se ocena nanaša
Dotik električne napetosti Nepravilnosti na električni opremi/napravah - poškodbe na vtičnicah, stikalih, električnih kablilih in drugih električnih pripomočkih (tiskalnik, fotokopirni stroj, računalniki)	1	- zagotoviti dnevno in mesečno pregledovanje vseh stikal, vtičnic, kablov in ostalih nevarnih mest - pregledi naprav pred uporabo - v primeru odkritja napake o tem obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi - pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati - periodični pregledi aparatov	stalno	vsi na katere se ocena nanaša hišnik, pooblaščen servis za naprave, aparate in za opravljanje meritev zašč. ukrepov na el.napeljavi
Nevarne in škodljive snovi Delo z NS - brizgi, razlitja, zaužitje, vdihavanje hlapov	2	- upoštevanje varnostnega lista - upoštevanje navodil proizvajalca - uporaba primernih zaščitnih sredstev - ob vsaki uporabi primerno pripraviti delovno površino/prostor - primerno shranjevanje NS le v originalni embalaži - primerno skladiščenje NS	ob uporabi	vsi na katere se ocena nanaša
ogene škodljivosti Nevarnosti zaradi stika z ljudmi (viroze/enterovirozna obolenja in drugo)	2	- osebna higiena - skrb za osebno zdravstveno kondicijo - obisk pri osebnem zdravniku - upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu«	redno, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica,
Toplotne razmere in izmenjava zraka Neprimerna temperatura, spremembe v temperaturi zaradi vremenskih razmer	1	- oblačila prilagajati glede na klimatske razmere, - opravljati ekološke meritve (mikroklima)	stalno, periodično	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen organizacija za izvajanje meritev toplotnih razmer
Razsvetljava Neprimerna osvetljenost delovnih prostorov (zastarela svetlobna napeljava, slabe žarnice, premalo zunanje svetlobe, preveč zunanje svetlobe, bleščavost...)	1	- opravljati ekološke meritve (osvetljenost) - javljanje odgovorni osebi o pregorelih svetlobnih telesih - menjava žarnic/fluorescentnih sijalk	periodično, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalec meritev, hišnik oz. druga primerna oseba/podjetje
Požar in eksplozije Možnost požar na elektro napeljavi, pisarniških	1	- opravljati ustrezne meritve elektro napeljave v skladu s predpisi - redno vzdrževanje elektro napeljav, vtičnic	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša,

napravah, grelnih telesih, možnost eksplozije posod pod tlakom (plinske jeklenke/kartuše, eksplozije pri poizkusih...)		• pregledi naprav pred uporabo • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • upoštevati določila požarnega reda • usposabljanje na temo požarne varnosti • odlaganje vročih predmetov na primeren prostor za čas ohlajevanja • kupovanje jeklenk/kartuš pri pooblaščenih prodajalcih • zbranost pri mešanju/segrevanju/kombiniranju NS		pooblašчени izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Temperatura dotika in opekline Vroči deli, vroče površine (vroča steklovina, vroči deli gorilnikov itd.)	1	• upoštevanje navodil proizvajalca za varno uporabo • seznanitev z vročimi deli/površinami stroja/naprave v skladu z določitvami proizvajalca • uporaba primernih zaščitnih sredstev	ob uporabi	vsi na katere se ocena nanaša
Hrup Hrup	2	• ob večjih pritožbah delavcev je potrebno izvesti meritve hrupa	nedoločeno - glede na predpisan ukrep	izvajalec meritev
Način dela in drža pri delu Pretežno stoječ položaj, neustrezna postavitev računalnika in zaslona, neergonomsko delovno mesto (napačne mize, napačne razdalje, stoli, itd)	3	• ergonomsko oblikovati delovno mesto (stol, pisalna miza, ustrezne razdalje, površine...), • izvajanje aktivnih odmorov • ustrezna osvetljenost, • Zagotavljanje nove tehnologije računalniških komponent • Pri usposabljanju za varno delo posvetiti več časa temi ergonomije pri delu s slikovnim zaslonom - interno ali na delavnicah	stalni nadzor vsi na katere se ocena nanaša a	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica, pooblašчени izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Psihosocialna tveganja	3	• upoštevanje ukrepov iz Akcijskega načrta za zmanjševanje PT • aktivni odmori med delovnim časom (sprehod, raztegovalne vaje) • sprostitev na delovnem mestu (poslušanje glasbe, izvajanje aktivnosti, s katero veste da dosegate takojšnje sprostitev) • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu« • pogovor z odgovorno osebo	redno, po potrebi, v primeru težav	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica,
Drugo Napad tretje osebe	2	• ob napadu poklicati na pomoč in se spraviti na varno • poklicati Policijo • ob povečanju števila napadov, izvajanje ukrepov, ki jih svetuje varnostni manager	Po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica

Skupine delovnih mest

Učitelji fizike in biologije

BEVARNOST-opis	R in NT	Ukrepi	Rok za izvedbo ukrepov	Zadolžen za izvedbo
Stroji in naprave Nepravilnosti/poškodbe na električnih strojih/aparatih ter njihovih priključkih	1	• pregled naprav ter priključnih delov pred vsako uporabo • v primeru odkritja napake o tem takoj obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • periodični pregledi naprav glede na zahtevo proizvajalca ali predpisov • vedno skrbeti za red in čistočo • vedno zagotavljati ustrezno prosto površino okoli naprav/delovnega področja • upoštevanje navodil proizvajalca za varno uporabo	stalno	vsi na katere se ocena nanaša, hišnik pooblašчени organizacija za izvajanje merite ter servis za naprave, aparate
Navpični in vodoravni transport in hoja Drseča tla in stopnice v objektu/delovnem prostoru, nepokriti kanali/jaški ter druge vdolbine v tleh okoli objekta, neoznačeni različni	3	• v primeru drsečih tal, ob čiščenju tal opozoriti na to z opozorilnimi tablam • fizično zavarovati odprte kanale/jaške in druge vdolbine v tleh • označitev različnih nivojev tal z barvnimi neдрsečimi trakovi • označitev vseh prozornih površin na komunikacijskih	sprotno označevanje, po potrebi	čistilke, hišnik, vsi na katere se ocena nanaša, vsi na katere se ocena nanaša

višinski nivoji tal, ki so v isti barvi, neoznačene prozorne površine na komunikacijskih delih objekta		delih objekta • v primeru odkritja nevarnosti obvestiti odgovorno osebo • v primeru, da se nam polije tekočina, strese prah itd., morate mesto politja/raztresja takoj počistiti		
Ostri robovi, ostri predmeti Ostri robovi, ostre površine ali predmeti, koničasti deli (delo s škarjami, z ročnim rezalnikom papirja, spenjači, skalpeli, steklovino za mikroskopiranje itd.)	1	• pazljivo delo s škarjami • škarje uporabljati zgolj za rezanje ustreznega materiala • upoštevanje navodil proizvajalca oz. varnostnih navodil pri ročnem rezalniku papirja • na rezalniku rezati samo ustrezne materiale • previdno pri uporabi skalpelov - stalna pozornost na skalpel • upoštevanje varnih postopkov pri delu s skalpeli • uporaba primernih zaščitnih sredstev • stalen nadzor otrok • pazljivo pri delu s spenjačem, da se ne zbodemo/zapičimo v prst sponk • razbito steklovino previdno pobrati in jo vreči v zbiralnik za steklo • pred pričetkom dela steklovino pregledati • napokano/poškodovano steklovino takoj odstraniti iz uporabe	v času uporabe	vsi na katere se ocena nanaša
Dotik električne napetosti »pravilnosti na električni opremi/napravah - poškodbe na vtičnicah, stikalih, električnih kablích in drugih električnih pripomočkih (tiskalnik, fotokopirni stroj, računalniki)	1	• zagotoviti dnevno in mesečno pregledovanje vseh stikal, vtičnic, kablov in ostalih nevarnih mest • pregledi naprav pred uporabo • v primeru odkritja napake o tem obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • periodični pregledi aparatov	stalno	vsi na katere se ocena nanaša hišnik, pooblaščen servis za naprave, aparate in za opravljanje meritev zašč. ukrepov na el.napeljavi
Biogene škodljivosti Nevarnosti zaradi stika z ljudmi (viroze/enterovirozna obolenja in drugo)	2	• osebna higiena • skrb za osebno zdravstveno kondicijo • obisk pri osebnem zdravniku • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu«	redno, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica,
Toplotne razmere in izmenjava zraka Neprimerna temperatura, spremembe v temperaturi zaradi vremenskih razmer	1	• oblačila prilagajati glede na klimatske razmere, • opravljati ekološke meritve (mikroklima)	stalno, periodično	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen organizacija za izvajanje meritev toplotnih razmer
Izsvetljava Neprimerna osvetljenost delovnih prostorov (zastarela svetlobna napeljava, slabe žarnice, premalo zunanje svetlobe, preveč zunanje svetlobe, bleščavost...)	1	• opravljati ekološke meritve (osvetljenost) • javljanje odgovorni osebi o pregorelih svetlobnih telesih • menjava žarnic/fluorescentnih sijalk	periodično, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalec meritev, hišnik oz. druga primerna oseba/podjetje
Požar Možnost požara na elektro napeljavi, elektro napravah, grelnih telesih, grelcih vode	1	• opravljati ustrezne meritve elektro napeljave v skladu s predpisi • redno vzdrževanje elektro napeljav, vtičnic • pregledi naprav pred uporabo • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • upoštevati določila požarnega reda • usposabljanje na temo požarne varnosti • odlaganje vročih predmetov na primeren prostor za čas ohlajevanja • okoli vročih površin je potrebno poskrbeti za red in čistočo	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalec vseh meritev ter usposabljanj
Hrup	2	• ob večjih pritožbah delavcev je potrebno izvesti meritve hrupa	nedoločeno - glede na predpisan	Pooblaščen izvajalec meritev

			ukrep	
Način dela in drža pri delu Pretežno stoječe delo, neustrezna postavitev računalnika in zaslona, neergonomsko delovno mesto (napačne mize, napačne razdalje, stoli, itd)	3	• ergonomsko oblikovati delovno mesto (stol, pisalna miza, ustrezne razdalje, površine...), • izvajanje aktivnih odmorov • ustrezna osvetljenost, • zagotavljanje nove tehnologije računalniških komponent • pri usposabljanju za varno delo posvetiti več časa temi ergonomije pri delu s slikovnim zaslonom - interno ali na delavnicah	stalni nadzor vsi na katere se ocena nanaša a	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica, pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Psihosocialna tveganja Stres na delovnem mestu	3	• upoštevanje ukrepov iz Akcijskega načrta za zmanjševanje PT • aktivni odmori med delovnim časom (sprehod, raztegovalne vaje) • sprostitev na delovnem mestu (poslušanje glasbe, izvajanje aktivnost, s katero veste da dosegate takojšnje sprostitev) • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu« • pogovor z odgovorno osebo	redno, po potrebi, v primeru težav	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica,
Drugo Napad tretje osebe	2	• ob napadu poklicati na pomoč in se spraviti na varno • poklicati Policijo • ob povečanju števila napadov, izvajanje ukrepov, ki jih svetuje varnostni manager	Po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica

Skupine delovnih mest vzgojitelj/ica, pomočnik/ica vzgojitelja/ice

NEVARNOST-opis	R in NT	Dodatni ukrepi, poleg splošno sprejetih v organizaciji	Rok za izvedbo ukrepov	Zadolžen za izvedbo
Pri navpični in vodoravni transportu in hoji Drseča tla in stopnice v objektu/delovnem prostoru, neoznačeni različni višinski nivoji tal, ki so v isti barvi, neoznačene prozorne površine na komunikacijskih delih objekta nepokriti kanali/jaški ter druge vdolbine v tleh okoli objekta	3	• v primeru drsečih tal, ob čiščenju tal opozoriti na to z opozorilnimi tablamami • fizično zavarovati odprte kanale/jaške in druge vdolbine v tleh • označitev različnih nivojev tal z barvnimi nehrsečimi trakovi • označitev vseh prozornih površin na komunikacijskih delih objekta • v primeru, da se nam polije tekočina, strese prah itd., morate mesto politja/raztresla takoj počistiti	sprotno označevanje, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, čistilke, hišnik,
Ostri robovi, ostri predmeti Uporaba predmetov s ostrimi deli (delo s škarijami, z ročnim rezalnikom papirja, spenjači, noži za pisma itd.)	1	• pazljivo delo s škarijami • škarje uporabljati zgolj za rezanje ustreznega materiala • upoštevanje navodil proizvajalca oz. varnostnih navodil pri ročnem rezalniku papirja • na rezalniku rezati samo ustrezne materiale • nož za odpiranje pisem obrniti proč od sebe • nož uporabljati zgolj za odpiranje pisem • pazljivo pri delu s spenjačem, da se ne zbodemo/zapičimo v prst sponk	v času uporabe	vsi na katere se ocena nanaša
Dotik električne napetosti Nepravilnosti na električni opremi/napravah - poškodbe na vtičnicah, stikalih, električnih kablilih in drugih električnih pripomočkih (tiskalnik, fotokopirni stroj, računalniki)	1	• zagotoviti dnevno in mesečno pregledovanje vseh stikal, vtičnic, kablov in ostalih nevarnih mest • pregledi naprav pred uporabo • v primeru odkritja napake o tem obvestiti serviserja, električarja o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • periodični pregledi aparatov	stalno	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen servis za naprave, aparate in za opravljanje meritev zašč. ukrepov na el.napeljavi
Biogene škodljivosti Nevarnosti zaradi stika z ljudmi (viroze/enterovirozna obolenja in drugo)	2	• osebna higiena • skrb za osebno zdravstveno kondicijo • ob znakih bolezni, obisk pri osebnem zdravniku • upoštevanje načrta »promocija zdravja na	redno ali po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica

		delovnem mestu«		
Toplotne razmere in izmenjava zraka Neprimerna temperatura, spremembe v temperaturi zaradi vremenskih razmer	1	• oblačila prilagajati glede na klimatske razmere, • opravljati ekološke meritve (mikroklima)	stalno, periodično	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen organizacija za izvajanje meritev toplotnih razmer
Razsvetljava Neprimerna osvetljenost delovnih prostorov (zastarela svetlobna napeljava, slabe žarnice, premalo zunanje svetlobe, preveč zunanje svetlobe, bleščavost...)	1	• opravljati ekološke meritve (osvetljenost) • menjava žarnic/fluorescentnih sijalk • namestiti rolete v primeru bleščavosti	periodično, po potrebi	hišnik, pooblaščen organizacija za izvajanje meritev osvetljenosti
Požara Požar na elektro napeljavi, pisarniških napravah, napravah v čajnih kuhinjah, grelnih telesih...	1	• opravljati ustrezne meritve elektro napeljave v skladu s predpisi • redno vzdrževanje elektro napeljav, vtičnic • pregledi naprav pred uporabo • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • upoštevati določila požarnega reda • usposabljanje na temo požarne varnosti • odlaganje vročih predmetov na primeren prostor za čas ohlajevanja	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen organizacija za izvajanje el.meritev ter usposabljanj ter pooblaščen servisi
Up	3	• ob večjih pritožbah delavcev je potrebno izvesti meritve hrupa	nedoločeno - glede na predpisan ukrep	Pooblaščen izvajalec meritev
Način dela ter dviganje in prenašanje bremen Bremena	2	• usposabljanje s področja bremen • pravilno dvigovanje ter prenašanje otrok • upoštevanje starostne omejitve za dvigovanje bremen glede na predpise	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša pooblaščen organizacija za usposabljanje
Način dela in drža pri delu Nepritrjena, ne vzdrževana, poškodovana igrala, ter športno orodje v objektu, Neustrezna postavitev računalnika in zaslona, neergonomsko delovno mesto (napačne mize, napačne razdalje, stoli, itd)	2	• redna kontrola in pregled igral pred uporabo • zagotovitev namestitve in pritrditve športnih orodij v skladu z navodili proizvajalca • dnevno pregledovanje opreme ter vrvi • zagotoviti periodično pregledovanje igral in telovadnega orodja - 1x letno • izločitev neustreznega orodja oz. igrala in ga ne uporabljati • takoj obvestiti o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi in napakah • nadzor otrok med uporabo ergonomsko oblikovati delovno mesto (stol, pisalna miza, ustrezne razdalje, površine...), • izvajanje aktivnih odmorov • ustrezna osvetljenost, • zagotavljanje nove tehnologije računalniških komponent • pri usposabljanju za varno delo posvetiti več časa temi ergonomije pri delu s slikovnim zaslonom - interno ali na delavnicah	stalni nadzor vsi na katere se ocena nanaša a	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen organizacija za izvajanje meritev/pregledov, usposabljanj ter pooblaščen servisi ravnatelj/ica
Psihosocialna tveganja	3	• upoštevanje ukrepov iz Akcijskega načrta za zmanjševanje PT • aktivni odmori med delovnim časom (sprehod, raztegovalne vaje) • sprostitvev na delovnem mestu (poslušanje glasbe, izvajanje aktivnost, s katero veste da dosegate takojšnje sprostitvev) • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu« • pogovor z odgovorno osebo	redno, po potrebi, v primeru težav	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica
Drugo Napad tretje osebe	2	• ob napadu poklicati na pomoč in se spraviti na varno • poklicati Policijo • ob povečanju števila napadov, izvajanje ukrepov, ki jih svetuje varnostni manager	Po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica

Skupine delovnih mest

hišnik

NEVARNOST-opis	R in NT	Ukrepi	Rok za izvedbo ukrepov	Zadolžen za izvedbo
Stroji in naprave ter nevarni ali gibajoči se deli strojev ali predmeti Nepravilnosti/poškodbe na električnih strojih/aparatih ter njihovih priključkih, nepravilnosti/poškodbe na ročnem orodju nepritrjeni stroji/naprave, nezaščiteni vrteči deli strojev/naprav, prenatrpanost delovnih površin s stroji in obdelovalnim materialom	3	- pregled strojev/naprav, priključnih delov ter ročnih orodij pred vsako uporabo - v primeru odkritja napake o tem takoj obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi - pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati - stroji morajo biti fiksno pritrjeni - periodični pregledi strojev/naprav glede na zahtevo proizvajalca ali predpisov - vedno skrbeti za red in čistočo - prepovedano je odstranjevanje zaščitnih elementov, ki jih je vgradil proizvajalec - polomljene zaščitne elemente na strojih/napravah nadomestiti z novimi - vedno zagotavljati ustrezno prosto površino okoli strojev - upoštevanje navodil proizvajalca za varno uporabo	stalno	vsi na katere se ocena nanaša, hišnik pooblaščen organizacija za izvajanje merite ter servis za naprave, aparate
Navpični in vodoravni transport in hoja Drseča tla in stopnice v objektu/delovnem prostoru, nepokriti kanali/jaški ter druge vdolbine v tleh okoli objekta, neoznačeni različni višinski nivoji tal, ki so v isti barvi, neoznačene prozorne površine na komunikacijskih delih objekta	3	- v primeru drsečih tal, ob čiščenju tal opozoriti na to z opozorilnimi tablam - fizično zavarovati odprte kanale/jaške in druge vdolbine v tleh - označitev različnih nivojev tal z barvnimi nedrsečimi trakovi - označitev vseh prozornih površin na komunikacijskih delih objekta - v primeru odkritja nevarnosti obvestiti odgovorno osebo - v primeru, da se nam polije tekočina, strese prah itd., morate mesto politja/raztresla takoj počistiti	sprotno označevanje , po potrebi	čistilke, hišnik, vsi na katere se ocena nanaša, vsi na katere se ocena nanaša
Ostri robovi, ostre površine ali predmeti, prostor, dostopi Ostri robovi, ostre površine ali predmeti, koničasti deli (delo s škarjami, spenjači, noži za rezanje-olfa, izvijači itd.)	2	- pazljivo delo z vsemi vrstami škarij (za papir/kovino) - škarje uporabljati zgolj za rezanje ustreznega materiala - upoštevanje varnostnih navodil delu s škarjami - uporaba olfa-nožev samo za rezanje primernih materialov - previdnost pri menjavi rezalne kline noža - uporaba primernih zaščitnih sredstev - pazljivo pri delu s spenjačem, da se ne zbodemo/zapičimo v prst sponk	v času uporabe	vsi na katere se ocena nanaša
Dotik električne napetosti Nepravilnosti na električni opremi/napravah - poškodbe na vtičnicah, stikalih, električnih kabl in drugih električnih pripomočkih (tiskalnik, fotokopirni stroj, računalniki)	1	- zagotoviti dnevno in mesečno pregledovanje vseh stikal, vtičnic, kablov in ostalih nevarnih mest - pregledi naprav pred uporabo - v primeru odkritja napake o tem obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi - pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati - periodični pregledi aparatov	stalno	vsi na katere se ocena nanaša hišnik, pooblaščen servis za naprave, aparate in za opravljanje meritev zašč. ukrepov na el.napeljavi
Nevarne in škodljive snovi Nevarne snovi - delo z barvami in laki - brizgi, razlitja, zaužitje, prah lesenih materialov, delo z mastmi snovi	1	- upoštevanje varnostnega lista - upoštevanje navodil proizvajalca - uporaba primernih zaščitnih sredstev - izvedba odsesovalne naprave za odsesovanje prahu - ob vsaki uporabi primerno pripraviti delovno površino/prostor - primerno shranjevanje NS le v originalni embalaži - primerno skladiščenje NS	ob uporabi	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica,

		• skrb za osebno higieno		
Biogene škodljivosti Nevarnosti zaradi stika z ljudmi (viroze/enterovirozna obolenja in drugo)	2	• osebna higiena • skrb za osebno zdravstveno kondicijo • obisk pri osebnem zdravniku • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu«	redno, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščenca organizacija za izvajanje meritev toplotnih razmer
Toplotne razmere in izmenjava zraka Neprimerna temperatura, spremembe v temperaturi zaradi vremenskih razmer	3	• oblačila prilagajati glede na klimatske razmere, • uporaba primernih zaščitnih sredstev (zimsko/letnih) • ustrezne meritve	stalno	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalec meritev, hišnik oz. druga primerna oseba/podjetje
Razsvetljava Neprimerna osvetljenost delovnih prostorov (zastarela svetlobna napeljava, slabe žarnice, premalo zunanje svetlobe, preveč zunanje svetlobe, neenakomernost...)	1	• opravljati ekološke meritve (osvetljenost) • javljanje odgovorni osebi o pregorelih svetlobnih telesih • menjava žarnic/fluorescentnih sijalk	periodično, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalec vseh meritev ter usposabljanj
Požar in eksplozije Možnost požara in eksplozije - požar na elektro napeljavi, grelnih telesih, grelnikih vode, vročih površinah strojev..., možnost eksplozije - pogonska goriva, eksplozija posod pod tlakom (zračni kompresorji...)	2	• opravljati ustrezne meritve elektro napeljave v skladu s predpisi • redno vzdrževanje elektro napeljav, vtičnic • pregledi naprav pred uporabo • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • upoštevati določila požarnega reda • usposabljanje na temo požarne varnosti • odlaganje vročih predmetov na primeren prostor za čas ohlajevanja • pregled tlačnih posod po navodilih proizvajalca	periodično, stalno	Pooblaščen izvajalec meritev
Temperatura dotika in opekline Vroči deli, vroče površine (toplozračni fen, spajkalnik, pištole za vroče lepljenje, krivilniki plastike itd.)	1	• upoštevanje navodil proizvajalca za varno uporabo • seznanitev z vročimi deli/površinami stroja/naprave v skladu z določitvami proizvajalca • uporaba primernih zaščitnih sredstev	ob uporabi	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica, pooblaščen izvajalec vseh meritev ter usposabljanj
Hrup Hrup, hrup, ki ga proizvajajo stroji/naprave	2	• ob večjih pritožbah delavcev je potrebno izvesti meritve hrupa • zaželeno uporaba primernih zaščitnih sredstev pri delu s stroji/napravami	nedoločeno - glede na predpisan ukrep	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica,
Vibracije Vibracije, ki izhajajo iz delovnih strojev	1	• dosledno upoštevanje navodil za varno delo, • vzdrževanje strojev/naprav • uporaba zaščitnih sredstev • uporaba zaščite na strojih, ki jo je namestil proizvajalec • prekinitev dela (počitek) in sprostitve udov, na katere delujejo vibracije	ob uporabi	vsi na katere se ocena nanaša, hišnik pooblaščen organizacija za izvajanje merite ter servis za naprave, aparate
Način dela ter dviganje in prenašanje bremen Bremena	2	• usposabljanje s področja bremen • pravilno dvigovanje ter premeščanje bremen • upoštevanje starostne omejitve za dvigovanje bremen glede na predpise	periodično, stalno	čistilke, hišnik, vsi na katere se ocena nanaša, vsi na katere se ocena nanaša

Način dela in drža pri delu Neustrezna drža, ne-ergonomsko delovno mesto Delo na lestvi Pretežno stoječe delo, neustrezna postavitve računalnika in zaslona, neergonomsko delovno mesto (napačne mize, napačne razdalje, stoli, itd)	3	• upoštevati dobro prakso ergonomskih načel (prijemanje, držanje, prislanjanje, naslanjanje, klečanje...) • aktivni sprostitveni odmori • omogočen počitek na stolu • uporaba ustreznih lestev • pred uporabo lestev pregledati • neustreznih/poškodovanih lestev ne uporabljati • uporabljati ustrezno obutev za stabilen korak - natikači/japonke so prepovedani • usposabljanje delavcev za pravilno in varno delo na lestvah • upoštevanje dobre prakse pri delu na višini • izvajanje aktivnih odmorov • ustrezna osvetljenost, • Zagotavljanje nove tehnologije računalniških komponent • Pri usposabljanju za varno delo posvetiti več časa temi ergonomije pri delu s slikovnim zaslonom - interno ali na delavnicah	stalni nadzor vsi na katere se ocena nanaša a	vsi na katere se ocena nanaša
Psihosocialna tveganja	2	• upoštevanje ukrepov iz Akcijskega načrta za zmanjševanje PT • aktivni odmori med delovnim časom (sprehod, raztegovalne vaje) • sprostitev na delovnem mestu (poslušanje glasbe, izvajanje aktivnosti, s katero veste da dosegate takojšnje sprostitev) • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu« • pogovor z odgovorno osebo	redno, po potrebi, v primeru težav	vsi na katere se ocena nanaša hišnik, pooblaščen servis za naprave, aparate in za opravljanje meritev zašč. ukrepov na el.napeljavi
Drugo Nevarnosti v cestnem prometu	2	• upoštevanje cpp • izveden tehnični pregled in servis vozila • poznavanje ukrepov ob prometni nesreči na službeni poti, • pregled vozila pred pričetkom vožnje, • prepoved vožnje pod vplivom alkohola, • prepoved vožnje ob zaužitju nedovoljeni substance oz. zdravila, ki zmanjša odzivnost in sposobnost osebe	redno	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica,
Drugo Napad tretje osebe	1	• ob napadu poklicati na pomoč in se spraviti na varno • poklicati Policijo • ob povečanju števila napadov, izvajanje ukrepov, ki jih svetuje varnostni manager	Po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica

Skupine delovnih mest

Čistilke

NEVARNOST-opis	R in NT	Ukrepi	Rok za izvedbo ukrepov	Zadolžen za izvedbo
Stroji in naprave Nepravilnosti/poškodbe na električnih strojih/aparatih ter njihovih priključkih, nepravilnosti/poškodbe na ročnih pripomočkih	1	• pregled strojev/naprav, priključnih delov ter ročnih pripomočkov pred vsako uporabo • v primeru odkritja napake o tem takoj obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • periodični pregledi strojev/naprav glede na zahtevo proizvajalca ali predpisov • vedno skrbeti za red in čistočo • prepovedano je odstranjevanje zaščitnih elementov, ki jih je vgradil proizvajalec • polomljene zaščitne elemente na strojih/napravah nadomestiti z novimi • upoštevanje navodil proizvajalca za varno uporabo	stalno	vsi na katere se ocena nanaša, hišnik pooblaščen organizacija za izvajanje merite ter servis za naprave, aparate
Navpični in vodoravni	3	• v primeru drsečih tal, ob čiščenju tal opozoriti na to	sprotno	hišnik

transport in hoja Drseča tla in stopnice v objektu/delovnem prostoru, nepokriti kanali/jaški ter druge vdolbine v tleh okoli objekta, neoznačeni različni višinski nivoji tal, ki so v isti barvi, neoznačene prozorne površine na komunikacijskih delih objekta		- z opozorilnimi tablamami - fizično zavarovati odprte kanale/jaške in druge vdolbine v tleh - označitev različnih nivojev tal z barvnimi nedrsečimi trakovi - označitev vseh prozornih površin na komunikacijskih delih objekta - v primeru odkritja nevarnosti obvestiti odgovorno osebo - v primeru, da se nam polije tekočina, strese prah itd., morate mesto politja/raztreska takoj počistiti	označevanje, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša
Ostri robovi ostre površine ali predmeti Ostri robovi, ostre površine ali predmeti, koničasti deli	1	- ustrezna označitev ostrih/koničastih delov - pazljivo delo okrog ostrih/koničastih delov - pri delu okoli ostrih robov/površin uporaba primernih zaščitnih sredstev	stalno, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša
Dotik električne napetosti Nepravilnosti na električni opremi/napravah - poškodbe na vtičnicah, stikalih, električnih kablji in drugih električnih pripomočkih (tiskalnik, fotokopirni stroj, računalniki)	1	- zagotoviti dnevno in mesečno pregledovanje vseh stikal, vtičnic, kablov in ostalih nevarnih mest - pregledi naprav pred uporabo - v primeru odkritja napake o tem obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi - pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati - periodični pregledi aparatov	stalno	vsi na katere se ocena nanaša hišnik, pooblaščen servis za naprave, aparate in za opravljanje meritev zašč. ukrepov na el.napeljavi
Nevarne in škodljive snovi Nevarne snovi - delo s čistili - brizgi, razlitja, zaužitje	2	- upoštevanje varnostnega lista - upoštevanje navodil proizvajalca - uporaba primernih zaščitnih sredstev - primerno shranjevanje NS le v originalni embalaži - primerno skladiščenje NS - skrb za osebno higieno - zamenjava nevarnih čistil z nenevarnimi oz. manj nevarnimi	ob uporabi	vsi na katere se ocena nanaša, hišnik
Biogene škodljivosti Nevarnosti zaradi stika z ljudmi (viroze/enterovirozna obolenja in drugo)	1	- osebna higiena - skrb za osebno zdravstveno kondicijo - obisk pri osebnem zdravniku - upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu«	redno, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica,
Toplotne razmere in izmenjava zraka Neprimerna temperatura, spremembe v temperaturi zaradi vremenskih razmer	1	- oblačila prilagajati glede na klimatske razmere, - uporaba primernih zaščitnih sredstev (zimsko/letnih) - ustrezne meritve	stalno	vsi na katere se ocena nanaša pooblaščen organizacija za izvajanje meritev toplotnih razmer
Razsvetljava Neprimerna osvetljenost delovnih prostorov (zastarela svetlobna napeljava, slabe žarnice, premalo zunanje svetlobe, preveč zunanje svetlobe, bleščavost...)	1	- opravljati ekološke meritve (osvetljenost) - javljanje odgovorni osebi o pregorelih svetlobnih telesih - menjava žarnic/fluorescentnih sijalk	periodično, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci izvajalec meritev, hišnik oz. druga primerna oseba/podjetje
Požar Možnost požara na elektro napeljavi, grelnih telesih, grelnikih vode...	1	- opravljati ustrezne meritve elektro napeljave v skladu s predpisi - redno vzdrževanje elektro napeljav, vtičnic - pregledi naprav pred uporabo - pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati - upoštevati določila požarnega reda - usposabljanje na temo požarne varnosti - odlaganje vročih predmetov na primeren prostor za čas ohlajevanja	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Hrup	2	- ob večjih pritožbah delavcev je potrebno izvesti meritve hrupa - zaželeno uporaba primernih zaščitnih sredstev pri delu s stroji/napravami	nedoločeno - glede na predpisan ukrep	izvajalec meritev
Način dela ter dviganje in prenašanje bremen	1	- usposabljanje s področja bremen - pravilno dvigovanje ter premeščanje bremen	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša

Bremena		upoštevanje starostne omejitve za dvigovanje bremen glede na predpise		pooblaščenici izvajalci usposabljanj
Način dela in drža pri delu Neustrezna drža, ne-ergonomsko delovno mesto Delo na lestvi	3	- upoštevati dobro prakso ergonomskih načel (prijemanje, držanje, prisanjanje, naslanjanje, klečanje...) - aktivni sprostitveni odmori - omogočen počitek na stolu - uporaba ustreznih lestev - pred uporabo lestev pregledati - neustreznih/poškodovanih lestev ne uporabljati - uporabljati ustrezno obutev za stabilen korak - natikači/japonke so prepovedani - usposabljanje delavcev za pravilno in varno delo na lestvah - upoštevanje dobre prakse pri delu na višini	stalni nadzor vsi na katere se ocena nanaša a	vsi na katere se ocena nanaša pooblaščenici izvajalci vseh meritev/ pregledov ter usposabljanj
Psihosocialna tveganja	3	- upoštevanje ukrepov iz Akcijskega načrta za zmanjševanje PT - aktivni odmori med delovnim časom (sprehod, raztegovalne vaje) - sprostitev na delovnem mestu (poslušanje glasbe, izvajanje aktivnosti, s katero veste da dosegate takojšnje sprostitev) - upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu« - pogovor z odgovorno osebo	redno, po potrebi, v primeru težav	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica
Drugo Napad tretje osebe	1	- ob napadu poklicati na pomoč in se spraviti na varno - poklicati Policijo - ob povečanju števila napadov, izvajanje ukrepov, ki jih svetuje varnostni manager	Po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica

Skupine delovnih mest kuhar/ica, pomočnik/ica kuharja/ice

NEVARNOST-opis	R in NT	Ukrepi	Rok za izvedbo ukrepov	Zadolžen za izvedbo
Stroji in naprave in nevarni ali gibajoči se deli strojev ali predmeti Nepravilnosti/poškodbe na električnih strojih/aparatih ter njihovih priključkih, nepravilnosti/poškodbe na ročnem orodju, nenatrtanost delovnih površin z manjšimi predmeti	3	- pregled strojev/naprav, priključnih delov ter ročnih orodij pred vsako uporabo - v primeru odkritja napake o tem takoj obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi - pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati - periodični pregledi strojev/naprav glede na zahtevo proizvajalca ali predpisov - vedno skrbeti za red in čistočo - prepovedano je odstranjevanje zaščitnih elementov, ki jih je vgradil proizvajalec - polomljene zaščitne elemente na strojih/napravah nadomestiti z novimi - vedno zagotavljati ustrezno prosto površino okoli strojev - upoštevanje navodil proizvajalca za varno uporabo	stalno	vsi na katere se ocena nanaša, hišnik pooblaščenici organizacija za izvajanje merite ter servis za naprave, aparate
Navpični in vodoravni transport in hoja Drseča tla in stopnice v objektu/delovnem prostoru, nepokriti kanali/jaški ter druge vdolbine v tleh okoli objekta, neoznačeni različni višinski nivoji tal, ki so v isti barvi, neoznačene prozorne površine na komunikacijskih delih objekta	3	- v primeru drsečih tal, ob čiščenju tal opozoriti na to z opozorilnimi tablam - fizično zavarovati odprte kanale/jaške in druge vdolbine v tleh - označitev različnih nivojev tal z barvnimi nedrsečimi trakovi - označitev vseh prozornih površin na komunikacijskih delih objekta - v primeru odkritja nevarnosti obvestiti odgovorno osebo - v primeru, da se nam polije tekočina, strese prah itd., morate mesto politja/raztresla takoj počistiti	sprotno označevanje, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, čistilke,
Ostri robovi, nevarne, štrleče ali ostre površine ali predmeti,	2	- pazljivo delo s škarpami - škarje uporabljati zgolj za rezanje ustreznega	v času uporabe	vsi na katere se ocena nanaša,

prostor, dostopi Ostri robovi, ostre površine ali predmeti, koničasti deli (delo s škarjami, noži za rezanje itd.)		- materiala • prepoved odpiranja konzerv in drugih podobnih zadev s škarjami • pazljivo delo z noži • upoštevanje varnostnih navodil za delo z nožem • uporaba nožev samo za rezanje primernih materialov • prepoved odpiranja konzerv in drugih podobnih zadev z noži • noži ustrezne ostrine (topih nožev ne uporabljati) • uporaba primernih zaščitnih sredstev		
Dotik električne napetosti Nepravilnosti na električni opremi/napravah - poškodbe na vtičnicah, stikalih, električnih kablji in drugih električnih pripomočkih (tiskalnik, fotokopirni stroj, računalniki)	1	• zagotoviti dnevno in mesečno pregledovanje vseh stikal, vtičnic, kablov in ostalih nevarnih mest • pregledi naprav pred uporabo • v primeru odkritja napake o tem obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • periodični pregledi aparatov	stalno	vsi na katere se ocena nanaša hišnik, pooblaščen servis za naprave, aparate in za opravljanje meritev zašč. ukrepov na el.napeljavi
Nevarne in škodljive snovi Nevarne snovi - delo s čistili - brizgi, razlitja, zaužitje	1	• upoštevanje varnostnega lista • upoštevanje navodil proizvajalca • uporaba primernih zaščitnih sredstev • primerno shranjevanje NS le v originalni embalaži • primerno skladiščenje NS • skrb za osebno higieno • zamenjava nevarnih čistil z nenevarnimi oz. manj nevarnimi	ob uporabi	vsi na katere se ocena nanaša
Biogene škodljivosti Nevarnosti zaradi stika z ljudmi (viroze/enterovirusna obolenja in drugo)	2	• osebna higiena • skrb za osebno zdravstveno kondicijo • obisk pri osebnem zdravniku • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu« • upoštevanje predpisov HACCAP	redno, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica,
Toplotne razmere in izmenjava zraka Neprimerna temperatura in vlaga, spremembe v temperaturi zaradi vremenskih razmer	3	• oblačila prilagajati glede na klimatske razmere, • ustrezno prezračevanje prostorov • opravljati ekološke meritve (mikroklima)	stalno	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen organizacija za izvajanje meritev toplotnih razmer
Razsvetljava Neprimerna osvetljenost delovnih prostorov (zastarela svetlobna napeljava, slabe žarnice, premalo zunanje etlobe, preveč zunanje svetlobe, bleščavost...)	1	• opravljati ekološke meritve (osvetljenost) • javljanje odgovorni osebi o pregorelih svetlobnih telesih • menjava žarnic/fluorescentnih sijalk	periodično, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci izvajalec meritev, hišnik oz. druga primerna oseba/podjetje
Požar in eksplozija Možnost požara - požar na elektro napeljavi, grelnih telesih, vročih površinah strojev/naprav, možnost vžiga olja ... Možnost eksplozije - plinska napeljava	3	• opravljati ustrezne meritve elektro napeljave v skladu s predpisi • redno vzdrževanje elektro napeljav, vtičnic • pregledi naprav pred uporabo • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • upoštevati določila požarnega reda • usposabljanje na temo požarne varnosti • odlaganje vročih predmetov na primeren prostor za čas ohlajevanja • skrbeti za čistost delovnih površin/delovnega okolja, kjer obstaja možnost vročih površin/predmetov • dnevni pregled plinskih trošil ter napeljave • redni pregled plinskih trošil ter napeljave s strani ustreznih preglednikov	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Temperatura dotika in opekline Vroči deli, vroče površine naprav/strojev (kuhalniki, pečice, para, vroči deli)	3	• upoštevanje navodil proizvajalca za varno uporabo • seznanitev z vročimi deli/površinami stroja/naprave v skladu z določitvami proizvajalca • uporaba primernih zaščitnih sredstev	ob uporabi	vsi na katere se ocena nanaša

kuhinjskih pripomočkov, likalnik...)				
Hrup Hrup, ki ga proizvajajo stroji/naprave	2	• ob večjih pritožbah delavcev je potrebno izvesti meritve hrupa	nedoločeno - glede na predpisan ukrep	izvajalec meritev
Način dela ter dviganje in prenašanje bremen Bremena	2	• usposabljanje s področja bremen • pravilno dvigovanje ter premeščanje bremen • upoštevanje starostne omejitve za dvigovanje bremen glede na predpise	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša pooblaščen izvajalci usposabljanj
Način dela in drža pri delu Neustrezna drža, ne-ergonomsko delovno mesto Pretežno stoječ položaj, neustrezna postavitev računalnika in zaslona, neergonomsko delovno mesto (napačne mize, napačne razdalje, stoli, itd) Delo na lestvi	3	• upoštevati dobro prakso ergonomskih načel (prijemanje, držanje, prislanjanje, naslanjanje, klečanje...) • aktivni sprostitevni odmori • omogočen počitek na stolu • ergonomsko oblikovati delovno mesto (stol, pisalna miza, ustrezne razdalje, površine...), • izvajanje aktivnih odmorov • ustrezna osvetljenost, • Zagotavljanje nove tehnologije računalniških komponent • Pri usposabljanju za varno delo posvetiti več časa temi ergonomije pri delu s slikovnim zaslonom - interno ali na delavnicah • uporaba ustreznih lestev • pred uporabo lestev pregledati • neustreznih/poškodovanih lestev ne uporabljati • uporabljati ustrezno obutev za stabilen korak - natikači/japonke so prepovedani • usposabljanje delavcev za pravilno in varno delo na lestvah • upoštevanje dobre prakse pri delu na višini	stalni nadzor vsi na katere se ocena nanaša a	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica,
Psihosocialna tveganja	3	• upoštevanje ukrepov iz Akcijskega načrta za zmanjševanje PT • aktivni odmori med delovnim časom (sprehod, raztegovalne vaje) • sprostitev na delovnem mestu (poslušanje glasbe, izvajanje aktivnost, s katero veste da dosegate takojšnje sprostitev) • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu« • pogovor z odgovorno osebo	redno, po potrebi, v primeru težav	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica,
Drugo Napad tretje osebe	1	• ob napadu poklicati na pomoč in se spraviti na varno • poklicati Policijo • ob povečanju števila napadov, izvajanje ukrepov, ki jih svetuje varnostni manager	Po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica

Skupine delovnih mest

gospodinja

NEVARNOST-opis	R in NT	Ukrepi	Rok za izvedbo ukrepov	Zadolžen za izvedbo
Stroji in naprave Nepravilnosti/poškodbe na električnih strojih/aparatih ter njihovih priključkih, nepravilnosti/poškodbe na ročnih kuhinjskih pripomočkih (kuhalnice, noži, mešalke itd.), prenatrpanost delovnih površin s stroji in živil	2	• pregled strojev/naprav, priključnih delov ter ročnih kuhinjskih pripomočkov pred vsako uporabo • v primeru odkritja napake o tem takoj obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • periodični pregledi strojev/naprav glede na zahtevo proizvajalca ali predpisov	stalno	vsi na katere se ocena nanaša, hišnik pooblaščen organizacija za izvajanje merite ter

		• vedno skrbeti za red in čistočo • vedno zagotavljati ustrezno prosto površino okoli strojev • upoštevanje navodil proizvajalca za varno uporabo		servis za naprave, aparate
Navpični in vodoravni transport in hoja Drseča tla in stopnice v objektu/delovnem prostoru, nepokriti kanali/jaški ter druge vdolbine v tleh okoli objekta, neoznačeni različni višinski nivoji tal, ki so v isti barvi, neoznačene prozorne površine na komunikacijskih delih objekta	3	• v primeru drsečih tal, ob čiščenju tal opozoriti na to z opozorilnimi tablam • fizično zavarovati odprte kanale/jaške in druge vdolbine v tleh • označitev različnih nivojev tal z barvnimi neдрsečimi trakovi • označitev vseh prozornih površin na komunikacijskih delih objekta • v primeru odkritja nevarnosti obvestiti odgovorno osebo • v primeru, da se nam polije tekočina, strese prah itd., morate mesto politja/raztresla takoj počistiti	sprotno označevanje, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, čistilke,
Ostri robovi, ostri predmeti Uporaba predmetov s koničastimi deli (delo s škarjami, spenjači, noži, špičastimi kuhinjskimi pripomočki, noži za pisma itd.)	2	• pazljivo delo s škarjami • škarje uporabljati zgolj za rezanje ustreznega materiala • previdno pri uporabi kuhinjskih nožev - stalna pozornost na nož • upoštevanje varnih postopkov pri delu z noži • uporaba primernih zaščitnih sredstev • pazljivo pri delu s spenjačem, da se ne zbudemo/zapičimo v prst sponk	v času uporabe	vsi na katere se ocena nanaša,
Dotik električne napetosti Nepravilnosti na električni opremi/napravah - poškodbe na vtičnicah, stikalih, električnih kablji in drugih električnih pripomočkih (tiskalnik, fotokopirni stroj, računalniki)	1	• zagotoviti dnevno in mesečno pregledovanje vseh stikal, vtičnic, kablov in ostalih nevarnih mest • pregledi naprav pred uporabo • v primeru odkritja napake o tem obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • periodični pregledi aparatov	stalno	vsi na katere se ocena nanaša hišnik, pooblaščen servis za naprave, aparate in za opravljanje meritev zašč. ukrepov na el.napeljavi
Biogene škodljivosti Nevarnosti zaradi stika z ljudmi (viroze/enterovirzona obolenja in drugo)	2	• osebna higiena • skrb za osebno zdravstveno kondicijo • ob večjem obolenju delavca posvet z osebnim zdravnikom • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu«	redno, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica,
Toplotne razmere in izmenjava zraka Neprimerna temperatura, spremembe v temperaturi zaradi vremenskih razmer	2	• oblačila prilagajati glede na klimatske razmere, • opravljati ekološke meritve (mikroklima)	stalno, periodično	vsi na katere se ocena nanaša pooblaščen organizacija za izvajanje meritev toplotnih razmer
Razsvetljava Neprimerna osvetljenost delovnih prostorov (zastarela svetlobna napeljava, slabe žarnice, premalo zunanje svetlobe, preveč zunanje svetlobe, bleščavost...)	1	• opravljati ekološke meritve (osvetljenost) • javljanje odgovorni osebi o pregorelih svetlobnih telesih • menjava žarnic/fluorescentnih sijalk	periodično, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen organizacija za izvajanje meritev svetlobnih razmer
Požar Možnost požara na elektro napeljavi, gospodinjskih aparatih, grelnih telesih, možnost vžiga olja...	2	• opravljati ustrezne meritve elektro napeljave v skladu s predpisi • redno vzdrževanje elektro napeljav, vtičnic • pregledi naprav pred uporabo • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • upoštevati določila požarnega reda • usposabljanje na temo požarne varnosti • odlaganje vročih predmetov na primeren prostor za čas ohlajevanja • okoli vročih površin je potrebno poskrbeti za red in čistočo • previdnost pri gretju olja, da se olje ne pregreje	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Temperatura dotika in opekline	1	• upoštevanje navodil proizvajalca za varno uporabo • seznanitev z vročimi deli/površinami stroja/naprave	ob uporabi	vsi na katere se ocena nanaša,

Vroči deli, vroče površine, vrele tekočine in para (kuhalne plošče, pečice, para, vroči deli kuhinjskih pripomočkov...)		v skladu z določitvami proizvajalca • uporaba primernih zaščitnih sredstev		
Hrup hrup, ki ga proizvajajo kuhinjski pripomočki	2	• ob večjih pritožbah delavcev je potrebno izvesti meritve hrupa	nedoločeno - glede na predpisan ukrep	izvajalec meritev
Način dela ter dviganje in prenašanje bremen Bremena	2	• usposabljanje s področja bremen • pravilno dvigovanje ter premeščanje bremen • upoštevanje starostne omejitve za dvigovanje bremen glede na predpise	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci usposabljanj
Način dela in drža pri delu Pretežno stoječe delo, neustrezna drža, ne-ergonomsko delovno mesto (neugodni telesni položaji, statične obremenitve) neustrezna postavitev računalnika in zaslona, ergonomsko delovno mesto .apačne mize, napačne razdalje, stoli, itd)	3	• ergonomsko oblikovati delovno mesto (stol, pisalna miza, ustrezne razdalje, površine...), • izvajanje aktivnih odmorov • ustrezna osvetljenost, • zagotavljanje nove tehnologije računalniških komponent • pri usposabljanju za varno delo posvetiti več časa temi ergonomije pri delu s slikovnim zaslonom - interno ali na delavnicah	stalni nadzor posameznika	vsi na katere se ocena nanaša pooblaščen izvajalci usposabljanj ravnatelj/ica,
Psihosocialna tveganja	2	• upoštevanje ukrepov iz Akcijskega načrta za zmanjševanje PT • aktivni odmori med delovnim časom (sprehod, raztegovalne vaje) • sprostitev na delovnem mestu (poslušanje glasbe, izvajanje aktivnost, s katero veste da dosegate takojšnje sprostitev) • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu« • pogovor z odgovorno osebo	redno, po potrebi, v primeru težav	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica,
Drugo Napad tretje osebe	1	• ob napadu poklicati na pomoč in se spraviti na varno • poklicati Policijo • ob povečanju števila napadov, izvajanje ukrepov, ki jih svetuje varnostni manager	Po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica

SKUPINE DELOVNIH MEST Z OMEJITVIJO - DELOVNA MESTA NA KATERIH SO ZAPOSLENI INVALIDI

Skupine delovnih mest

Čistilka po odločbi ZPIZ-a št. 6037542- delovni invalid III. stopnje invalidnosti

NEVARNOST-opis	R in NT	Ukrepi	Rok za izvedbo ukrepov	Zadolžen za izvedbo
OMEJITVE: Dela se opravlja obvezno v skupini in prepovedano delo z levo roko.				
Stroji in naprave Nepravilnosti/poškodbe na električnih strojih/aparatih ter njihovih priključkih, nepravilnosti/poškodbe na ročnih pripomočkih	1	• pregled strojev/naprav, priključnih delov ter ročnih pripomočkov pred vsako uporabo • v primeru odkritja napake o tem takoj obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • periodični pregledi strojev/naprav glede na zahtevo proizvajalca ali predpisov • vedno skrbeti za red in čistočo • prepovedano je odstranjevanje zaščitnih elementov, ki jih je vgradil proizvajalec • polomljene zaščitne elemente na strojih/napravah nadomestiti z novimi • upoštevanje navodil proizvajalca za varno uporabo	stalno	vsi na katere se ocena nanaša, hišnik pooblaščen organizacija za izvajanje merite ter servis za naprave, aparate

Navpični in vodoravni transport in hoja Drseča tla in stopnice v objektu/delovnem prostoru, nepokriti kanali/jaški ter druge vdolbine v tleh okoli objekta, neoznačeni različni višinski nivoji tal, ki so v isti barvi, neoznačene prozorne površine na komunikacijskih delih objekta	3	• v primeru drsečih tal, ob čiščenju tal opozoriti na to z opozorilnimi tablamami • fizično zavarovati odprte kanale/jaške in druge vdolbine v tleh • označitev različnih nivojev tal z barvnimi neodrsečimi trakovi • označitev vseh prozornih površin na komunikacijskih delih objekta • v primeru odkritja nevarnosti obvestiti odgovorno osebo • v primeru, da se nam polije tekočina, strese prah itd., morate mesto politja/raztresla takoj počistiti	sprotno označevanje, po potrebi	hišnik vsi na katere se ocena nanaša
Ostri robovi ostre površine ali predmeti Ostri robovi, ostre površine ali predmeti, koničasti deli	1	• ustrezna označitev ostrih/koničastih delov • pazljivo delo okrog ostrih/koničastih delov • pri delu okoli ostrih robov/površin uporaba primernih zaščitnih sredstev	stalno, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša
Dotik električne napetosti Nepravilnosti na električni opremi/napravah - poškodbe na vtičnicah, stikalih, električnih kablji in drugih električnih pripomočkih (tiskalnik, fotokopirni stroj, računalniki)	1	• zagotoviti dnevno in mesečno pregledovanje vseh stikal, vtičnic, kablov in ostalih nevarnih mest • pregledi naprav pred uporabo • v primeru odkritja napake o tem obvestiti odgovorno osebo o pomanjkljivi oz. pokvarjeni opremi • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • periodični pregledi aparatov	stalno	vsi na katere se ocena nanaša hišnik, pooblaščen servis za naprave, aparate in za opravljanje meritev zašč. ukrepov na el.napeljavi
Nevarne in škodljive snovi Nevarne snovi - delo s čistili - brizgi, razlitja, zaužitje	2	• upoštevanje varnostnega lista • upoštevanje navodil proizvajalca • uporaba primernih zaščitnih sredstev • primerno shranjevanje NS le v originalni embalaži • primerno skladiščenje NS • skrb za osebno higieno • zamenjava nevarnih čistil z nenevarnimi oz. manj nevarnimi	ob uporabi	vsi na katere se ocena nanaša, hišnik
Biogene škodljivosti Nevarnosti zaradi stika z ljudmi (viroze/enterovirusna obolenja in drugo)	1	• osebna higiena • skrb za osebno zdravstveno kondicijo • ob večjem boleovanju delavca posvet z osebnim zdravnikom • upoštevanje načrta »promocija zdravja na delovnem mestu«	redno, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica,
Toplotne razmere in izmenjava zraka Neprimerna temperatura, spremembe v temperaturi zaradi vremenskih razmer	1	• oblačila prilagajati glede na klimatske razmere, • uporaba primernih zaščitnih sredstev (zimsko/letnih)	stalno	vsi na katere se ocena nanaša pooblaščen organizacija za izvajanje meritev toplotnih razmer
Izsvetljava Neprimerna osvetljenost delovnih prostorov (zastarela svetlobna napeljava, slabe žarnice, premalo zunanje svetlobe, preveč zunanje svetlobe, bleščavost...)	1	• opravljati ekološke meritve (osvetljenost) • javljanje odgovorni osebi o pregorelih svetlobnih telesih • menjava žarnic/fluorescentnih sijalk	periodično, po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci izvajalec meritev, hišnik oz. druga primerna oseba/podjetje
Požar Možnost požara na elektro napeljavi, grelnih telesih, grelnikih vode...	1	• opravljati ustrezne meritve elektro napeljave v skladu s predpisi • redno vzdrževanje elektro napeljav, vtičnic • pregledi naprav pred uporabo • pokvarjene/poškodovane opreme ne uporabljati • upoštevati določila požarnega reda • usposabljanje na temo požarne varnosti • odlaganje vročih predmetov na primeren prostor za čas ohlajevanja	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša, pooblaščen izvajalci vseh meritev ter usposabljanj
Hrup	2	• ob večjih pritožbah delavcev je potrebno izvesti meritve hrupa • zaželeno uporaba primernih zaščitnih sredstev pri delu s stroji/napravami	nedoločeno - glede na predpisan ukrep	izvajalec meritev

Način dela ter dviganje in prenašanje bremen Bremena	1	• usposabljanje s področja bremen • pravilno dvigovanje ter premeščanje bremen • upoštevanje starostne omejitve za dvigovanje bremen glede na predpise	periodično, stalno	vsi na katere se ocena nanaša pooblaščen izvajalci usposabljanj
Način dela in drža pri delu Neustrezna drža, ne-ergonomsko delovno mesto Delo na lestvi	3	• <u>obvezno delo v skupini</u> • <u>prepovedano je delo z levo roko - prepovedana uporaba strojev, ki zahtevajo obe roki</u> • <u>prepovedano delo na lestvi, ki ima več kot tri stopnice</u> • upoštevati dobro prakso ergonomskih načel (prijemanje, držanje, prislanjanje, naslanjanje, klečanje...) • aktivni sprostitveni odmori • omogočen počitek na stolu • uporaba ustreznih lestev • neustreznih/poškodovanih lestev ne uporabljati • uporabljati ustrezno obutev za stabilen korak - natikači/japonke so prepovedani • usposabljanje delavcev za pravilno in varno delo na lestvah • upoštevanje dobre prakse pri delu na višini	stalni nadzor posameznika	vsi na katere se ocena nanaša pooblaščen izvajalci vseh meritev/ pregledov ter usposabljanj
Psihosocialna tveganja	3	• upoštevanje ukrepov iz Akcijskega načrta za zmanjševanje PT • aktivni odmori • sprostitev • ustrezna strokovna pomoč	redno, po potrebi, v primeru težav	vsi na katere se ocena nanaša ravnatelj/ica
Drugo Napad tretje osebe	1	• ob napadu poklicati na pomoč in se spraviti na varno • poklicati Policijo • ob povečanju števila napadov, izvajanje ukrepov, ki jih svetuje varnostni manager	Po potrebi	vsi na katere se ocena nanaša, ravnatelj/ica

V OPIS DRUGIH UKREPOV ZA ZMANŠANJE NEVARNOSTI OZ. TVEGANJ

SPLOŠNI UKREPI

1. Zaposleni so v skladu s 50. členom ZVZD-1 dolžni takoj obvestiti »delodajalca o vsaki pomanjkljivosti, škodljivosti, okvari ali drugem pojavu, ki bi pri delu lahko ogrozil njegovo zdravje in varnost ali zdravje in varnost drugih oseb«, Pri tem potrebno posebej preveriti, če so vse električne naprave in aparati izpravni.
2. Zaposleni so dolžni opozarjati in prijavljati primere nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drugih oblik psihosocialnega tveganja med zaposlenimi.
3. Upoštevanje primerne vedenja na delovnem mestu.
4. Skrb za higieno na delovnem mestu (čiščenje prostorov, delovnih površin, toalet, kuhinje, itd) ter skrb za urejenost delovne površine vsakega zaposlenega. Pri čiščenju tal je potrebno zagotoviti opozorilo »pozor mokra tla«.
5. Delodajalec mora zagotoviti, da tla v delovnih prostorih in v okolici nimajo izboklin, lukenj ali podobnih neravnin. V primeru gradbenih del v stavbi in oklici je potrebno skleniti pogodbo z izvajalci, da ustrezno zavarujejo predel, kjer se opravljajo dela.
6. Obloge pohodnih površin morajo biti odporne pred obrabo in gladke, vendar na njih ne sme drseti. v primeru drsečih tal, ob čiščenju tal opozoriti na to z opozorilnimi tablamami v primeru, da se nam polije tekočina, strese prah itd., morate mesto politja/raztresla takoj počistiti oz. ga ustrezno označiti z opozorilnimi tablamami. v primeru večjega razlitja - evakuirati objekt. V primeru poledice okoli objekta, ustrezno posuti pesek ali sol

7. Če so nivoji tal delovnega prostora različni, mora delodajalec prehode med nivoji označiti. Rob višjega nivoja oziroma stopnice mora biti na zgornji strani označen s predpisanim znakom po vsej dolžini, širina označbe pa ne sme biti ožja od 5 cm.
8. Stopnišča s 5 in več stopnicami morajo biti vsaj na eni strani ograjena z varnostno ograjo. Stopnišča z 10 in več stopnicami morajo imeti varnostno ograjo na obeh straneh. Ograje stopnišča morajo biti vsaj 1 m visoke. Pohodna površina stopnic mora biti ravna in izdelana iz materiala, ki ne drsi. Če delodajalec tega ne more zagotoviti, mora stopnice obložiti s trakovi, ki preprečijo drsenje.
9. Prozorne ali prosojne stene, in stekleni deli sten, ki so v bližini delovnih mest in prometnih poti, morajo biti vidno označene in izdelane iz nelomljivega materiala. Površine, ki so izdelane iz lomljivega materiala, morajo biti zavarovane pred mehanskimi poškodbami in s primerno razdaljo ločene od prometnih poti.
10. Vsi, ki na delovnem mestu uporabljajo tudi prevozna sredstva morajo upoštevati
 - upoštevanje cpp
 - izveden tehnični pregled in servis vozila
 - poznavanje ukrepov ob prometni nesreči na službeni poti,
 - pregled vozila pred pričetkom vožnje,
 - prepoved vožnje pod vplivom alkohola,
 - prepoved vožnje ob zaužitju nedovoljeni substance oz. zdravila, ki zmanjša odzivnost in sposobnost osebe
11. Pri prevozu otrok je potrebno upoštevati 3., 16. In 90 člen Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP, Ur list 109/2010) ter Zakon o motornih vozilih (Ur.list 106/2010), 45. In 50.člen, ter Pravilnik o posebnih pogojih za vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok (uradni list rs, št. 23/09);

SPECIFIČNI UKREPI

V 1 Usposabljanje iz varstva in zdravja pri delu

Program usposabljanja je v prilogi 6. Za delovna mesta s povečano nevarnostjo poškodb se izvede teoretični in praktično usposabljanje, nato pa se vsaki dve leti preveri njihovo znanje in usposobljenost za varno delo. Za ostali kader pa se na štiri leta izvaja obnavljanje osnov varnega izvajanja del in nalog.

Rok za usposabljanje/preverjanja usposobljenosti (na podlagi skupne ocene, ki je razvidna iz tabele ocene tveganja) določamo ob pričetku dela za vse novo zaposlene delavce, pred razporeditvijo na novo delovno mesto, pred uvajanjem nove tehnologije in novih sredstev za delo ter ob spremembi v delovnem procesu, ki lahko povzroči spremembo varnosti pri delu. Kasneje pa se razvrščajo v primerno skupino, in sicer:

- a) na 2 leti za zaposlene, ki delajo na delovnih mestih s povečano nevarnostjo poškodb in poklicnih bolezni ali pa so nezgode pri delu in poklicne bolezni pogostejše. To so naslednja delovna mesta:
 - hišniki
 - zaposleni v kuhinji
 - čistilke
 - učitelji predmetov: kemija, laborant, tehnični pouk (vključno z interesno dejavnostjo oz. izbirni predmet),
- b) na 4 leta za zaposlene, ki delajo na delovnih mestih z manjšo nevarnostjo poškodb in zdravstvenih okvar. To so vsa delovna mesta, ki niso navedena v zgornji alineji

V 2. Osebna varovalna oprema

Na osnovi Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Ur. l. RS št. 43/2011) ter ob upoštevanju Pravilnika o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu (Ur. l. RS št. 89/99, 39/05 in 23/06) odgovorna oseba ustanove sprejme interni pravilnik o potrebni osebni varovalni opremi. Pravilnik se nahaja v prilogi 7.

V. 3. NAVODILA ZA VARNO DELO

Ob nakupu stroja ali naprave je od prodajalca potrebno pridobiti navodila oz. preveriti, da so navodila priložena napravi/stroju, v katerih piše, kako se stroj/naprava pravilno in varno uporablja, kakšni so sestavni deli, varnostni elementi itd. Navodila se morajo vedno nahajati na znanem mestu v prostorih delovne skupine/delavca oz. v shranjevalni embalaži stroja/naprave. Vsak, ki s tem strojem ali napravo rokuje, mora biti s temi navodili seznanjen.

Ob nakupu nevarnih snovi je od prodajalca potrebno zahtevati varnostni list v slovenskem jeziku. Z vsebino varnostnega lista bomo seznanili vse zaposlene, ki bodo nevarno snov uporabljali. Prav tako se morajo seznaniti z navodili, ki so napisana na embalaži nevarnih snovi.

VI DOPOLNITEV IN REVIZIJA OCENE TVEGANJA ter HRAMBA DOKUMENTACIJE

Revizija ocenjevanja tveganja se na naša na ustreznost in zanesljivost že obstoječih preventivnih ukrepov. Sama ocena tveganja bo odražala trenutno dejansko stanje. Revizijo in dopolnitev tega dokumenta se opravi če:

- o obstoječi preventivni ukrepi varovanja ne zadostujejo oziroma ne ustrezajo,
- o so se spremenili podatki, na katerih temelji ocenjevanje v tej Izjavi (novo delovno mesto, itd),
- o obstajajo možnosti in načini za izpopolnitev oziroma dopolnitev ocenjevanja,
- o ob spremembi dopolnitvi tehnologije,
- o ob spremembi bistvenih parametrov, ki vplivajo na tveganje.

Naročnik je dolžan sproti obveščati izvajalca o vseh spremembah pogojev, ki so nastale v delovni organizaciji (npr: uvedba novega delovnega mesta, sprememba starega, zamenjava vodstva, uvedba novega tehnološkega postopka, itd).

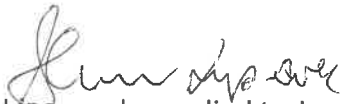
Izjava o varnosti z oceno tveganja je trajni dokument in kot tak dokument jo je delodajalec (naročnik) dolžan hraniti na sedežu podjetja. Dokumentacijo, ki je služila za izdelavo ocene tveganja hrani podjetje Lipovec d.o.o. in se lahko na zahtevo naročnika izroči naročniku.

Dokumentacija se mora hraniti na način, ki je vedno dosegljiva vsem zaposlenim. Zaposleni v obrazcu, ki je v končni prilogi II 4 podpišejo, da so z vsebino Izjave seznanjeni.

Kopijo izjave o varnosti in oceno tveganja hrani izdelovalec - strokovni delavec oziroma ustanova, ki jo je izdelala.

Dokument pripravil:
Dejan Samec, dipl.var. ing.




Lipovec d.o.o. direktorica:
mag. Alena Lipavec, uni.dipl.soc.

PRILOGE

PRILOGA 1 - NAVODILA ZA POSTOPEK PRIJAVE NEZGODE - POŠKODBE PRI DELU

Poškodba pri delu je vsaka poškodba, ki se pripeti

- na delovnem mestu,
- na službeni poti (poškodba bo upoštevana samo, če je za to izdan potni nalog!) in
- na redni poti od doma do delovnega mesta in nazaj.

Točna definicija nezgode - poškodbe pri delu je navedena v prilogi A.

Da do poškodbe na delovnem mestu ne bi prišlo, moramo upoštevati vse ukrepe iz te Izjave, predvsem pa:

- vsem zaposlenim zagotoviti ustrezno osebno varovalno opremo, ki jo imate zapisano v *Internem Pravilniku o osebni varovalni opremi*;
- osebe, ki delajo na višini, uporabljajo za to primerna sredstva;
- Prav tako morate upoštevati navodila glede označevanja višinske razlike tal, označevanje tal, ko so mokra, stopnišča morajo imeti ustrezno ograjo (dopis poslan okt 2010);
- kot tudi stalno preverjati, da v organizaciji nimate na tleh udrtin, prevelike založenosti na hodnikih, avlah in drugo.
- pred pričetkom izvajanja svojih del in nalog smo dolžni preveriti stanje prostora, delovnih naprav in aparatov in vse nepravilnosti sporočiti upravi. Na to vse opozarjamo na rednih usposabljanjih, a ne škodi, če to občasno ponovno poveste tudi na vaših srečanjih vseh zaposlenih.

POSTOPEK PRIJAVE NEZGODE- POŠKODBE PRI DELU

1. Vsak zaposleni, ki se je poškodoval pri delu, mora poškodbo takoj javiti tajništvu/upravi organizacije, oz. zanj to stori nekdo drug. Zaposlen, ki se je poškodoval izven delovnega mesta mora poškodbo javiti v tajništvo v roku 24ur.
2. Takoj po prijavi poškodbe, se mora poškodovanemu nuditi prva pomoč s strani usposobljene osebe za nudenje prve pomoči. Če to ni dovolj, ga je treba peljati v bolnico ali pa mu/ji zagotoviti prevoz rešilca.

V primeru hujše ali smrtne poškodbe je potrebno poklicati Center za obveščanje-112, policijo in Inšpektorat za delo ter nujno medicinsko pomoč. Pojem težje poškodbe pri delu je še vedno definiran v *Navodilu o načinu prijavljanja in raziskovanja nezgod pri delu* (Uradni list SRS, št. 9/78). Za hujšo nezgodo pri delu gre, če se je delavec pri opravljanju svojega dela ali delovne naloge tako hudo telesno poškodoval ali mu je nastala tako huda škoda na zdravju:

- a. da je zaradi tega v nevarnosti njegovo življenje;
- b. da je uničen ali trajno oslavljen kakšen organ ali del telesa;
- c. da je podana nevarnost, da bo ponesrečeni delavec nezmožen za svoje delo ali kakšno drugo delo ali zaradi poškodbe postal iznakažen.

Za poškodbe iz prejšnjega odstavka se štejejo zlasti:

- težka poškodba centralnega ali perifernega živčnega sistema;
- pretres možganov;
- izguba ali trajna okvara vida;
- poškodbe hrbtenice;
- poškodba notranjih organov, prsnega koša ali trebuha;
- notranja krvavitev;
- prelom medenice, spodnjih in zgornjih okončin, ki lahko zapuščajo trajne posledice;
- serijski prelomi reber;
- odtrganina ali zmečkanina uda ali drugega dela telesa;
- prelom lobanjskega dna, obraznih kosti in čeljusti oziroma izguba več zob;
- globoka rana z okvaro mišic, tetiv, ožilja in živcev;

- opekline druge ali tretje stopnje;
- zmrzline druge ali tretje stopnje;
- poškodba oziroma okvara zdravja, ki je nastopila kot posledica zastrupitve oziroma radiacije.

3. INTERNI ZAPISNIK O NEZGODI- POŠKODBI

V istem času je potrebno tudi čim prej pripraviti interni zapisnik o nezgodi, zapisniku pa se priloži tudi izjava poškodovanega, o tem, kaj se je dejansko zgodilo (če je to seveda možno). Interni zapisnik je v prilogi B. Svetujemo vam, da zapisnik res napišete takoj, ko so podatki še sveži. Zelo pogosto se zgodi, da se v primeru, ko se zapisnike piše dalj časa po nezgodi, dejstva ne ujemajo. Če se je ZGODILA PROMETNA NESREČA, je priporočljivo imeti policijski zapisnik in ga priložite zapisniku. Interni zapisnik morate vedno poslati tudi nam, in sicer po faxu: 01 236 16 03 ali skenirano po elektronski pošti na dejan.samec@masicom.net.

4. OBRAZEC ER8- Obrazec za nezgodo - poškodbo pri delu

Obrazec lahko kupite v DZS - tiskani obrazec DZS je samokopirni, zato je pred začetkom izpolnjevanja potrebno oba dela obrazca ločiti, po izpolnjevanju pa preveriti, ali so vsi podatki na vseh izvodih čitljivi. Obrazec je možno izpolniti le z natančno uporabo šifrantov. Šifranti so na voljo na spletni strani Instituta za varovanje zdravja, kjer je na voljo tudi obrazec:

http://www.ivz.si/Mp.aspx?ni=78&pi=6&_6_id=51&_6_PageIndex=0&_6_groupId=-2&_6_newsCategory=IVZ+kategorija&_6_action=ShowNewsFull&pl=78-6.0

Obrazec izpolnjuje delodajalec, dopolni pa izbrani zdravnik poškodovanega ali izjemoma drugi zdravnik, ki ima podatke o zdravstvenem stanju poškodovanca. Pred izpolnjevanjem obrazca je potrebno poznati podatke o poškodovani osebi, o delodajalcu in natančne okoliščine nastanka nezgode. Obrazec obsega dve strani in ga je potrebno izpolniti v štirih izvodih in ga na vseh štirih prvih straneh opremiti z žigom organizacije.

V primeru, da gre lahko poškodovani na pregled k izbranemu zdravniku takoj po poškodbi, vam svetujemo, da poškodovani izpolnjeni obrazec vzame seboj takoj. Če pa to ni možno, pa naj ga poškodovani ali pa kdo od zaposlenih nese k izbranemu zdravniku poškodovanega čim prej. Po navadi ga nese poškodovani ob prvi kontroli pri izbranem zdravniku po poškodbi.

Pomembno je, da od zdravnika potrjeni obrazec dobite nazaj, saj ta poškodovancu daje podlago za koriščenje pravic, ki mu pripadajo po zakonodaji. Štirje potrjeni izvodi obrazca so namenjeni:

- en izvod se vrne delodajalcu
- en izvod se hrani v medicinski dokumentaciji poškodovanca pri izbranem osebnem zdravniku
- dva izvoda izbrani zdravnik posreduje izpostavi Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, od katerih en izvod prejme Inštitut za varovanje zdravja RS, en izvod pa Inšpektorat za delo

5. OBVEŠČANJE INŠPEKTORATA ZA DELO

V skladu z zakonom o varnostni iz zdravju pri delu (41.člen ZVZD-1 43/2011) mora delodajalec inšpekciji dela takoj prijaviti vsako smrtno poškodbo oziroma poškodbo, zaradi katere je delavec nezmožen za delo najmanj tri zaporedne delovne dni, kolektivno nezgodo, nevarni pojav ali ugotovljeno poklicno bolezen.

Inšpektorat obvestite tako, da prvo stran obrazca ER8 pošljete po fax-u na vašo območno enoto Inšpektorata za delo.

Priloga A Definicija poškodbe-nezgode pri delu

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (uradno prečiščeno besedilo) (ZPIZ-1-UPB3) 63. in 64. členu (Ur. List RS, št. 10104/2005):

63. člen (Poškodba pri delu)

(1) Za poškodbo pri delu po tem zakonu se šteje:

- poškodba, ki je posledica neposrednega in kratkotrajnega mehaničnega, fizikalnega ali kemičnega učinka, ter poškodba, ki je posledica hitre spremembe položaja telesa, nenadne obremenitve telesa ali drugih sprememb fiziološkega stanja organizma, če je takšna poškodba v vzročni zvezi z opravljanjem dela ali dejavnosti, na podlagi katere je poškodovanec zavarovan;
- poškodba, povzročena na način iz prejšnje alineje, ki jo utrpí zavarovanec na redni poti od stanovanja do delovnega mesta ali nazaj, na službeni poti ali na poti, da nastopi delo;
- obolenje, ki je neposredna in izključna posledica nesrečnega naključja ali višje sile med opravljanjem dela oziroma dejavnosti, na podlagi katere je oboleli zavarovanec.

(2) Za poškodbo pri delu se šteje tudi poškodba, povzročena na način iz prve alineje prejšnjega odstavka, ki jo utrpíjo zavarovanci iz 26., 27., 28. in 29. člena tega zakona.

64. člen (Poškodba, nastala v zvezi z uveljavljanjem zdravstvenega varstva)

Za poškodbo pri delu po tem zakonu se šteje tudi poškodba, povzročena na način, določen v prvi alineji prvega odstavka prejšnjega člena, ki jo utrpí zavarovanec v zvezi z uveljavljanjem pravice do zdravstvenega varstva, če nastane:

- na redni poti od stanovanja oziroma delovnega mesta do kraja zdravniškega pregleda ali ob vrnitvi, ali pa med prebivanjem v kraju, kjer je pregled, če je zavarovanca poklical na pregled pristojni zdravnik, konzilij zdravnikov ali invalidska komisija zavoda, ali če ni bil napoten, pa je iskal potrebno nujno zdravniško pomoč;
- na redni poti od stanovanja oziroma delovnega mesta do zdravstvene organizacije, kamor je bil zavarovanec napoten na zdravljenje ali pri vrnitvi, ali pa med prebivanjem v zdravstveni organizaciji, v kateri se zdravi, pri čemer je z zdravljenjem mišljena tudi medicinska rehabilitacija;
- na redni poti od stanovanja oziroma delovnega mesta do kraja pregleda ali zdravljenja ali pri vrnitvi, kadar je pristojni zdravnik, konzilij zdravnikov ali invalidska komisija zavoda določil zavarovanca, naj spremlja bolnika, ki ga je poslal na zdravniški pregled ali na zdravljenje v drug kraj, ali pa med prebivanjem v tistem kraju, če pride do poškodbe v neposredni zvezi s spremljanjem bolnika;
- na redni poti od stanovanja oziroma delovnega mesta, ali od kraja, v katerem je bil zavarovanec na pregledu ali zdravljenju, do zavoda ali organizacije, kjer naj zavarovanec dobi proteze ali druge ortopedske pripomočke, katere mu je predpisal pristojni zdravnik ali ob vrnitvi, kakor tudi tisti čas, ko se mudi v teh zavodih ali organizacijah.

Prvo pomoč je nudil:

_____, podpis _____
IME IN PRIIMEK

Očividci dogodka (v primeru pomanjkanja prostora dodaj na hrbtno stran):

1. _____, podpis _____
IME IN PRIIMEK
2. _____, podpis _____
IME IN PRIIMEK

Kratek opis očividcev

--

ODGOVORNA OSEBA SEZNANAJENA Z DOGODKOM: da ne

Način seznaitve: _____

Zapisnik pripravil:

IME IN PRIIMEK _____, GSM ŠTEVILKA _____, podpis _____,
v/na _____ dne _____.

PRILOGE K ZAPISNIKU - Podpisana Izjava poškodovanega, ki v svojih besedah opiše, kaj se mu je zgodilo. V primeru prometne nesreče pa še policijski zapisnik.

ZAPISNIK POSLATI TUDI POOBLAŠČENI OSEBI ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU.

PRILOGA 2 Interni Pravilnik o izvajanju kontrole in ugotavljanju prisotnosti alkohola in nedovoljenih psiho aktivnih substanc pri zaposlenih

Odgovorna oseba organizacije OŠ Gornji Petrovci v sodelovanju s predstavnikom delavcev organizacije sprejema

Interni Pravilnik o izvajanju kontrole in ugotavljanju prisotnosti alkohola, drog in nedovoljenih psiho aktivnih substanc pri zaposlenih

I. UVODNI ČLENI

1. člen - zakonski okvirji

Ta Pravilnik ureja postopke ugotavljanja stanja zaposlenega glede na zahteve iz Zakona o varnosti iz zdravja pri delu (ZVZD-1), 51. člen »prepoved dela pod vplivom alkohola, drog in drugih substanc« prvega in drugega odstavka, ki pravita:

- »delavec ne sme delati ali biti na delovnem mestu *pod vplivom alkohola, drog ali drugih prepovedanih substanc.*« kot tudi
- »Delavec ne sme delati ali biti *pod vplivom zdravil, ki lahko vplivajo na psihofizične sposobnosti*, na tistih delovnih mestih, na katerih je zaradi večje nevarnosti za nezgode pri delu tako določeno z izjavo o varnosti z oceno tveganja.«

Izvajalec medicine dela lahko določi tudi druga delovna mesta, ki v Izjavi niso ocenjena kot delovna mesta s povečano nevarnostjo poškodb, na katerih bi uporaba zdravil, *ki lahko vplivajo na psihofizične sposobnosti lahko* ogrozila zdravje zaposlenega na tem delovnem mestu in varnost ali zdravje in varnost drugih oseb v organizaciji.

Zahteva po preverjanju temelji tudi na drugih členi iz zakona ZVZD-1:

»delodajalec mora zagotoviti varnost in zdravje delavcev pri delu. V ta namen mora izvajati ukrepe, potrebne za zagotovitev varnosti in zdravja delavcev ter drugih oseb, ki so navzoče v delovnem procesu, vključno s preprečevanjem, odpravljanjem in obvladovanjem nevarnosti pri delu, obveščanjem in usposabljanjem delavcev, z ustrezno organiziranostjo in potrebnimi materialnimi sredstvi.«

Izhaja pa tudi iz definiciji zakona o delovnih razmerjih (ZDR), člen 4, ki se glasi, da je delovno razmerje, med delavcem in delodajalcem, v katerem se delavec prostovoljno vključuje v organiziran delovni proces in v njem za plačilo, osebno in nepretrgano opravlja, delo po navodilih in pod nadzorom delodajalca. Tako so tudi pravila reda in discipline ter ukrepi za zagotavljanje teh pravil v pristojnosti delodajalca, vendar pa morajo biti delavci s temi pravili vnaprej seznanjeni. ZDR določa tudi druge aspekte povezane z odgovornostjo delavca (v primeru, če je povzročena škoda zaradi dela pod vplivom alkohola, itd).

2. člen - namen, načela

Namen izvajanje ukrepov je, da se ugotovi stanje pri delavcu in da si delodajalec pridobi ustrezne dokaze za morebitne nadaljnje ukrepe proti delavcu.

Pri izvajanju ukrepov delodajalec iz ZDR upošteva osebnostne pravice delavca ter da vse ukrepe tega pravilnika izvaja na način, da ne posega v delavčevo osebno integriteto in dostojanstvo. Upoštevati je potrebno načela iz Ustave, in sicer:

- Nihče ne sme biti podvržen mučenju, nečloveškemu ali ponižujočemu kaznovanju ali ravnanju.
- Vsakdo ima pravico do osebnega dostojanstva in varnosti (čl. 34 Ustave RS).
- Zagotovljena je nedotakljivost človekove telesne in duševne celovitosti, njegove zasebnosti ter osebnostnih pravic (čl. 35 Ustave RS).
- Zagotovljeno je spoštovanje človekove osebnosti in njegovega dostojanstva v kazenskem in v vseh drugih pravnih postopkih in prav tako med odvzemom prostosti in izvrševanjem kazni (čl. 21 Ustave RS).

Delavci pa se morajo zavedati, da na delovnem mestu ne smejo ogrožati sebe in drugih in da je varnost na delovnem mestu eno temeljnih načel v organizaciji.

3. člen - definicije in posledice uporabe alkohola in psiho aktivnih substance

Droge in alkohol so psiho-aktivne snovi, ki zaradi svoje kemične sestave in učinkov na človeški organizem spreminjajo POČUTJE, MIŠLJENJE IN VEDENJE uživalca. Droga je vsaka snov, ki jo človek na kakršenkoli način vnese v svoj organizem in ki v njem UMETNO sproži določene učinke, pozneje pa tudi odvisnost.

Alkoholna pijača se definira v skladu z Zakonom o omejevanju porabe alkohola (Ur.list 15/2003) in sicer »Alkoholna pijača je vsaka pijača, ki vsebuje več kot 1,2 volumenskih odstotkov alkohola. »

Takojšne posledice pitja alkohola in zaužitja psiho aktivne snovi:

- a) *Na duševnost:* zmanjšana sposobnost presoje, slabša razsodnost, težave pri obvladovanju vedenja, izguba kritičnosti ali uvidevnosti, izguba občutka za druge
- b) *Na telesno dejavnost:* upočasnitev refleksov, slabše delovanje čutil, neusklajenost gibanja, nespretnost, motnje govora.

Pri zdravilih se bomo držali navodil, ki so napisana na embalaži zdravil in sicer so prepovedana vsa zdravila, ki vplivajo na sposobnost upravljanja z vozili in stroji. Ta zdravila imajo na embalaži znake, ki se imenujejo trigoniki, ker so označena s trikotnikom na zunanji ovojnici. Po jakosti vpliva na zmanjšanje bolnikovih psihofizičnih sposobnosti jih razdelimo v dve skupini:

-  **Upravljanje z vozili in delo s stroji je povsem prepovedano (absolutna prepoved).** Zdravila so označena na zunanji obojnini s polnim trikotnikom v rdeči barvi ob svojem imenu. Z upravljanjem vozil in strojev je treba počakati toliko časa, da se učinkovina in njeni presnovki izločijo iz telesa.
-  **Upravljanje z vozili in delo s stroji je relativno prepovedano.** Zdravila so označena na zunanji obojnini s trikotnikom z rdečim robom ob svojem imenu.
- mamilo, znak v barvi teksta (§)

Seznam zdravil je v prilogi A tega pravilnika. Druga zdravila določi izvajalec medicine dela in se dodajajo kot priloga tega pravilnika. Vsi primeri se obravnavajo individualno in z izvajalcem medicine dela.

II. ORGANIZACIJA

4. člen - dolžnosti zaposlenih

Pravilnik je zavezujoč za vse zaposlene v organizaciji ter za vse zaposlene in vse, ki so kakor koli drugače vpleteni v delovni proces (javna dela, študentje, pripravniki, obvezna praksa, delo po pogodbi, prostovoljci itd.) pri delodajalcu na podlagi kakršne koli pogodbe o zaposlitvi v skladu z zakonom o delovnih razmerjih (ZDR).

Vsi delavci imajo pravico in dolžnost, da nadrejene opozorijo, da sumijo, da je nekdo od delavcev pod vplivom alkohola, drog ali drugih substanc.

Odgovorna oseba organizacije ima v skladu z 51. členom 4. odstavka pravico, da odredi nadzor in delavca, ki je pod vplivom alkohola, drog ali drugih substanc odstrani z dela, delovnega mesta in iz delovnega procesa.

Delavski zaupnik za področje varnosti in zdravja pri delu v organizaciji ima prav tako pravico za izrekanje izrednega nadzora in sicer tudi nad odgovorno osebo organizacije.

Vsi, ki delajo na mestih s povečano nevarnostjo, so dolžni nadrejenim sporočiti, če jemljejo katero od zdravil, ki je navedeno v tem pravilniku v členu 3.

5. člen - meje dovoljenosti

Delavci bodo odstranjeni z dela, delovnega mesta in iz delovnega procesa, če meritev alkoholiziranosti (alkohol v izdihanem zraku) pokaže več kot 0.

Delavci v krvi ne smejo imeti nobenih sledi prisotnosti katerih koli drog.

Glede zdravil, ki jih delavcu predpiše zdravnik, pa je potrebno prebrati navodila, ki so priložena zdravilom in se temu primerno ravnati. Zaželeno je, da se delavec sam pri svojem zdravniku ali farmacevtu pozanima, kakšne vplive imajo zdravila na njegovo delovno sposobnost in ga prosi, da to napiše v pisni obliki. Delodajalec ima možnost mnenje pridobiti tudi od izvajalca medicine dela.

6. člen - Postopek ugotavljanja prisotnosti substanc

Kdor koli sumi, da je nekdo od delavcev pod vplivom alkohola, drog ali drugih substanc, mora to nemudoma sporočiti nadrejeni osebi ali delavskemu zaupniku za področje varnosti in zdravja pri delu.

Sum lahko utemeljuje z naslednjimi dejstvi: delavca vidi, da pije alkohol, jemlje drogo ali prepovedana zdravila, delavec smrdi po alkoholu, delavec se nenavadno ali neprimerno obnaša, motnje govora in kretenj telesa, delavec se huje poškoduje, delavec ima izrazito povečane ali zmanjšane zenice, delavec zaspi na delovnem mestu, v prisotnosti delavca je prazna steklenica alkoholne pijače itd.

Nadrejena oseba ali delavski zaupnik za področje varnosti in zdravja pri delu to naprej sporočita odgovorni osebi.

Odgovorna oseba ali delavski zaupnik za VZD, v kolikor se preizkus opravi na njegovo zahtevo izpolni PRIJAVO-ZAPISNIK, ki vsebuje - podatke o osebi, ki je pod vplivom alkohola, drog ali drugih prepovedanih substanc, o osebi, ki je dejstvo odkrila, zapis o ugotovitvah, na katerih sum temelji, dan in uro odkritja, druge okoliščine.

Preden se odredi ustrezno preverjanje, odgovorna oseba v pisarno pokliče osebo, ki je bila »osumljena« in še sama, ob prisotnosti prič, preveri, če je kaj v prijavi resničnega. Izključiti je potrebno, da oseba ni bila osumljena zaradi tega, ker ima konflikt z osebo, ki jo je prijavila. V tem primeru ima osumljena oseb pravico, da sproži postopek po Internem Pravilniku za preprečevanje, odpravljanje in obvladovanje nasilja, trpinčenja, nadlegovanja in drugih oblik psihosocialnega tveganja na delovnih mestih.

Če se dejstva izkažejo kot resnična, odgovorna oseba ODREDI USTREZNO PREVERJANJE substanc, za katere obstaja sum:

a) Za alkoholiziranost

- *Preizkus za ugotavljanje prisotnosti alkohola v izdihanem zraku (alkotest):* na organizacijo se pokliče strokovno usposobljeno osebo, ki ima ustrezne naprave (ki morajo biti umerjene, to pomeni imajo certifikat o ustreznosti) in opravljena ustrezna usposabljanja za izvajanje meritev (potrdilo od proizvajalca merilnih naprav, oz.druga dokazila). Oseba opravi test in poda poročilo, v katerem je zavedena količina alkohola v izdihanem zraku. Če oseba ta preskus zavrne, je druga možnost:
- *Napotitev na drugi usmerjeni preventivni zdravstveni pregled* - na odvzem krvi kot merilec prisotnosti alkohola v krvi. Na pregled ga nekdo pelje, ker sam ne sme voziti avtomobila. Izvajalec medicine dela izda zdravniško spričevalo v katerem poda ugotovitve.

b) Za droge in druge nedovoljene psiho aktivne substance

- *Preizkus za ugotavljanje prisotnosti drog v slini:* na organizacijo se pokliče strokovno usposobljeno osebo, ki ima ustrezne naprave (ki morajo biti umerjene, to pomeni imajo certifikat o ustreznosti). Oseba opravi test in poda poročilo, v katerem zavede katera droga je prisotna. Če oseba ta preskus zavrne, je druga možnost:
- *Napotitev na drugi usmerjeni preventivni zdravstveni pregled* - na odvzem krvi ali urina. Na pregled ga nekdo pelje, ker sam ne sme voziti avtomobila. Izvajalec medicine dela izda zdravniško spričevalo v katerem poda ugotovitve.

c) Za zdravila, ki lahko vplivajo na psihofizične sposobnosti,

- z osebo se najprej pogovori.
- Če pogovor ni uspešen, se osebo napoti na *drugi usmerjeni preventivni zdravstveni pregled* k izvajalcu medicine dela, ki ugotovi, da delavec pod vplivom teh zdravil ni sposoben opravljati

določenih del. Na pregled ga spremlja nekdo od zaposlenih, saj sam ne sme voziti avtomobila. Na podlagi odločbe izvajalca medicine dela, se odgovorna oseba odloči, kako naprej, oz. v skladu s 7.členom tega pravilnika.

Delodajalec lahko ustrezno preverjanje odredi kadarkoli med delovnim časom/delovnim procesom ter tudi v primeru nezgode pri delu, izrednega požara, drugo. Vse stroške opravljanja testa mora plačati delavec sam, saj je s podpisom izjavil, da je seznanjen, da je delo pod vplivom alkohola, drog in drugih prepovedanih substanc, prepovedano. V primeru, da je bil sum neutemeljen, se delavcu stroški povrnejo. Pri vseh testih morajo biti prisotne priče. Vse izmerjene vrednosti se zapišejo v zapisnik, ki ga mora podpisati tudi oseba, ki je bila predmet nadzora.

Delavec, za katerega je bilo ugotovljeno, da dela pod vplivom alkohola, drog in drugih substanc ima pravico, da test odkloni. V kolikor delavec zavrne prvi preizkus, ga odgovorna oseba lahko napoti na druge usmerjene preventivni zdravstveni pregled, kjer se ugotovi prisotnost alkohola, drog in ostalih prepovedanih substanc z odvzemom krvi ali urina. Tega preskusa pa delavec ne sme zavrni. Zavrnitev se lahko jemlje kot kršitev po ZDR in sicer kot kršitev drugih delovnih obveznosti.

7. člen postopki po ugotovitvi

V primeru, ko je delavcu dokazano, da je pod vplivom alkohola, drog ali drugih prepovedanih substanc, delodajalec delavca odstrani z delovnega mesta/delovnega procesa in mu omogoči, da ga nekdo od sorodnikov odpelje domov. Če to ni možno, se poišče drugo ustrezno rešitev.

Zoper delavca, ki mu je bila dokazana kršitev, delodajalec vpelje disciplinski postopek, v katerega se mu zapiše, da je nujen posvet pri izvajalcu medicine dela ter da se mora delavec v primeru ugotovljene odvisnosti zdraviti od odvisnosti. Če zaposleni zdravljenje odkloni, ima delodajalec možnost postopati v skladu z ZDR.

O posvetu z zdravnikom mora delavec delodajalcu posredovati pisni zapisnik s podpisom zdravnika ter žigom zdravstvene ustanove. V zapisnik disciplinskega postopka se delavcu zapiše tudi sankcije ob neupoštevanju ukrepov (prekinitev pogodbe itd).

Dan odsotnosti z dela zaradi odkrite prisotnosti alkohola drog in nedovoljenih psiho aktivnih substanc, se določi v skladu z obstoječo zakonodajo.

V primeru dela delavca pod vplivom zdravil, se delavca na delovnem mestu s povečano nevarnostjo poškodb, za čas jemanja zdravil, premesti na delovno mesto z zmanjšano nevarnostjo nezgod oz. manjšo obremenitvijo za njegovo zdravje oz. se mu za ta čas v skladu s posvetom strokovne službe omeji njegovo delo. Če to ni možno, se to osebo odstrani iz delovnega procesa, oz. delovnega mesta in postopa v skladu z Zakonom o delovnih razmerjih.

III. KONČNE DOLOČBE

8. člen

Ta pravilnik začne veljati z dnem podpisa celotne Izjave o varnosti z oceno tveganja.

Datum: 21.5.2012



Podpis odgovorne osebe:

7.200

PRILOGA A- seznam zdravil, ki imajo ki vplivajo na sposobnost upravljanja z vozili in stroji (Lekova spletna stran, druga zdravila določi izvajalec medicine dela)

Njihovega vpliva ne smemo podcenjevati, saj na psihofizične sposobnosti delujejo posredno prek motenega krvnega obtoka v osrednjem živčevju, povzročijo moteno presnovo življenjsko pomembnih snovi, npr. sladkorja v krvi, vplivajo na izločanje in delovanje hormonov, vplivajo na delovanje čutil, predvsem vida in sluha. Več je zapisano v Pravilniku o označevanju zdravil in o navodilu za uporabo, Ur. List 82/2000.

Zdravila za zdravljenje bolečin (*analgetiki*)

- močni analgetiki (opioidni analgetiki, narkotični analgetiki). Lahko povzročijo omotičnost ali močno nihanje razpoloženja, spremenijo reakcijske sposobnosti in zožijo zenici. Zanje velja absolutna prepoved upravljanja vozil in strojev.
- kombinirani analgetiki s kofeinom, ki so dosegljivi brez recepta v lekarni, potrebujejo posebno pozornost. Kofein prikrije znake utrujenosti, ki se nato nenadoma ponovno pojavijo in povzročijo nenadno zaspanost za volanom.

Zdravila za zdravljenje nespečnosti (*uspavala in pomirjevala*) - Nekatera uspavala in pomirjevala delujejo še naslednji dan, kar je odvisno od hitrosti njihovega izločanja iz telesa. Zato jih vzemite zvečer pred spanjem in ne sredi noči (npr. ob treh ponoči), ker bodo še naslednje jutro povzročala zaspanost in zmanjšano koncentracijo.

Zdravila za zdravljenje duševnih motenj (*depresije, shizofrenije, tesnobe ali drugih motenj*)

Med njihovim jemanjem moramo biti v prometu posebej previdni. Zlasti v začetnih dneh zdravljenja je vpliv teh zdravil na psihofizične sposobnosti lahko zelo močan.

Zdravila za zdravljenje epilepsije (*antiepileptiki*) - Zdravljenje epilepsije z zdravili in preprečevanje epileptičnih napadov omogoča bolnikom, da se lahko aktivno vključijo v promet in delo s stroji. Po drugi strani pa zaradi neželenih učinkov lahko močno vplivajo na bolnikove psihofizične sposobnosti. Bolniki se morajo nujno posvetovati z zdravnikom, ki spremlja njihovo zdravljenje in ocenjuje, če je njihovo stanje primerno za aktivno vožnjo.

Zdravila za zdravljenje zasvojenosti - Povzročijo lahko zaspanost, utrujenost, omotico, zmanjšano pozornost in nenadno znižanje krvnega tlaka.

Zdravila za zdravljenje migrenskih glavobolov

Zdravila za zdravljenje suhega, dražečega kašlja (*antitusiki*) Zavirajo center za kašelj v možganih, zato lahko vplivajo tudi na sposobnost vožnje. Iz istega razloga je zelo tvegana tudi kombinacija teh zdravil z alkoholom.

Zdravila proti slabosti in potovalni slabosti - Center za gibanje in center za bruhanje se nahajata v možganih blizu skupaj, zato ta zdravila lahko vplivajo na uporabnikove psihofizične sposobnosti. Delujejo pomirjajoče in lahko bistveno vplivajo na sposobnost vožnje in reakcijski čas.

Zdravila proti močni mišični napetosti (*mišični relaksansi z osrednjim delovanjem*)

Ta zdravila delujejo pomirjajoče in tako vplivajo na uporabnikove reakcijske sposobnosti. Pri dolgotrajni uporabi oslabi mišična moč okončin.

Zdravila, ki delujejo spodbujevalno na osrednje živčevje (*npr. kofein, efedrin, zaviralci apetita...*)

Efedrin in njegovi derivati se nahajajo v pripravkih za lajšanje težav pri gripi in prehladu ter alergijah. Na sposobnost vožnje vplivajo najprej z nemirom in poslabšano koordinacijo, čez čas pa povzročijo nenadno zaspanost.

Nekatera druga zdravila z delovanjem na osrednje živčevje: za zdravljenje demence, Parkinsonove bolezni, vrtoglavice.

Zdravila za znižanje povišanega krvnega tlaka (*antihipertenzivi*) predvsem pri uvajanju ali njihovi zamenjavi zaradi možnega nenadnega padca krvnega tlaka in motenj v prekrvavitvi možganov, česar posledica je omotica.

Zdravila za zdravljenje sladkorne bolezni (*antidiabetiki*) spremlja nevarnost nenadnega padca ravni sladkorja v krvi (hipoglikemija), ki se odraža z motnjo zbranosti, napadi strahu/tesnobe, hitrim bitjem srca in tresenjem. Vožnjo je v takih primerih treba prekiniti in zaužiti ogljikove hidrate (grozdni sladkor, rozine ipd).

Nekatera **zdravila za zdravljenje oči** (npr. povišanega očesnega tlaka) ali **preiskavo oči** lahko močno vplivajo na sposobnost vida. Zato bolniku strogo odsvetujemo aktivno udeležbo v prometu. Pripravkov za oči naj ne bi jemali neposredno pred vožnjo, saj za nekaj časa poslabšajo vid. To še posebej velja za mazila za oko, ker naredijo masten film na očesu. Dolgotrajna uporaba zdravil proti vnetju (npr. kortizon) lahko povzroči zamotnitev očesne leče, zato je v takih primerih potrebna redna kontrola vida.

Nekatera **zdravila proti alergijam (*antialergiki*)** delujejo pomirjajoče in povzročajo zaspanost.

Nekatera **zdravila za zdravljenje peptične razjede (*antiulkusna zdravila*)** lahko povzročijo občutek utrujenosti, zato je pri njihovi uporabi potrebna previdnost.

Nekatere **protimikrobne učinkovine** iz skupine kinolonskih protimikrobnih učinkovin (npr: ciprofloksacin, levofloksacin) lahko povzročijo zaspanost.

PRILOGA 3 NAČRT »PROMOCIJA ZDRAVJA NA DELOVNEM MESTU«

UVOD

Promocija zdravja je strategija posredovanja med ljudmi in njihovim okoljem za zdravje. Je proces, ki omogoča, da zaposleni povečajo nadzor nad dejavniki, ki vplivajo na njihovo zdravje in na tej podlagi svoje zdravje izboljšajo. Za doseganje zdravja mora biti vsak posameznik oziroma skupina zmožen ugotoviti in uresničiti svoje želje, zadovoljevati potrebe in spreminjati oziroma obvladovati svoje okolje. V okviru koncepta promocije zdravja se zdravje pojmuje kot sposobnost uresničevanja posameznikovih možnosti in kot pozitiven odziv na izzive okolja. Pojmuje se tudi kot vzpostavljanje dinamičnega ravnotežja med človekom in njegovim okoljem ter kot sposobnost izrabe posameznikovih potencialov in za pozitivno reagiranje na izzive okolja. Ta definicija upošteva družbene in osebne vire pa tudi telesne zmožnosti posameznika. Koncept promocije zdravja obsega vplive na življenjski slog in na druge socialne, ekonomske, okoljske in osebne dejavnike, ki prispevajo k zdravju. Dokument izhaja tudi iz Ottawske deklaracije (1986), ki pravi: »Promocija zdravja je proces, ki omogoča ljudem, da povečajo nadzor nad svojim zdravjem in si ga po možnosti tudi okrepijo.«

Vodstvo organizacije se zaveda pomena zdravja svojih zaposlenih in je v ta namen pripravilo načrt ukrepov promocije zdravja, s katerim želi zaposlenim pomagati pri zmanjševanju tveganj za zbolevanje in poškodbe, za zmanjševanje nastanka poklicnih bolezni, ter na splošno za izboljšanje življenja in za spodbujanje osebnostnega razvoja. Zaveda se tudi, da ima vsak posameznik pravico izbirati tako zdravje, kot si ga sam želi in takšno, ki se vklaplja v njegovo splošni smisel življenja.

Na drugi strani se zaposleni s tem dokumentom zavezujejo, da ne bodo ogrozili svojega zdravja in zdravja svojih sodelavcev.

Upravljanje zdravja na delovnem mestu obsega optimizacijo organizacije dela in okolja, promocijo dejavnega sodelovanja vseh vpletenih in podporo za razvoj osebja. Usmerjeno je tako v zdravo oblikovanje poteka dela kot v spodbude za z zdravjem povezano odgovorno vedenje delavcev. Na ta način se okrepi vse možnosti za zdravje v ustanovi in promovira ustvarjalne možnosti in obvezo zaposlenih.

Vodstvo organizacije se zaveda, da promocija zdravja na delovnem mestu prispeva k boljšemu počutju in zdravju delavcev, s čimer se doseže:

- ✓ zmanjšano izostajanje od dela,
- ✓ večja motivacija, izboljšana produktivnost,
- ✓ manjša fluktuacija zaposlenih,
- ✓ pozitivna in skrbna podoba.

Vodstvo organizacije se zaveda, da Promocija zdravja pomeni:

- načela in navodila, ki obravnavajo delavce kot pomemben dejavnik uspeha in ne zgolj kot strošek;
- kulturo podjetja in načela vodenja, v katera je sodelovanje zaposlenih vtakano zato, da bi delavce spodbudili k prevzemanju odgovornosti;
- organizacija dela, ki ponuja delavcem uravnoteženo povezavo med zahtevami dela po njihovih sposobnostih in zmožnostih vplivanja na lastno delo ter družbeno podporo;
- politiko do človeških virov, ki dejavno zasleduje cilje na področju promocije zdravja pri delu;
- integrirano varnost in zdravje pri delu.

Cilji tega dokumenta je »zdravi zaposleni v zdravi organizaciji« in temelji na naslednjih **principih**:

- a) **PRAVIČNOST** - v smislu zagotavljanja enakih možnosti vseh zaposlenih;
- b) **SODELOVANJE** - vsi zaposleni imajo možnost prispevati k izboljšanju te promocije. Vsi predlogi se naslovijo na predstavnika zaposlenih, ki pokriva področje varnosti in zdravja pri delu. Prav tako pomeni, da bomo pri izvajanju sodelovali z izbranim izvajalcem medicine dela;
- c) **VKLJUČEVANJE** - promocija zdravja se vključuje v vse pomembne odločitve šole in na vseh področjih organizacije;
- d) **VSESTRANSKOST** - aktivnosti usmerjene v posameznika in na okolje iz različnih smeri - kombinirana strategija zmanjševanja tveganja, z razvojem različnih dejavnikov in potencialov zdravja.

Dokument je bil pripravljen v sodelovanju s predstavnikom zaposlenih, ki pokriva področje varnosti in zdravja pri delu in strokovno službo za varnost in zdravje pri delu, Lipovec d.o.o. in predstavlja izhodiščno točko. Ukrepi iz tega načrta so dodatni ukrepi že obstoječim ukrepom s področja varnosti in zdravja pri delu, ki so zavedeni v drugih poglavjih Izjave o varnosti z oceno tveganja.

Dokument bomo sproti prilagajali zahtevam naše organizacije. V ta namen bomo imenovali ko-ordinatorja za promocijo zdravja, ki bo skrbel, da se bo ta dokument izvajal in dopolnjeval.

Za dodatne ukrepe za izboljšanje stanja v naši organizaciji se bomo posvetovali z našim izbranim izvajalcem medicine dela.

V dokumentu Promocija zdravja se ne ukvarjamo z zaposlenimi, ki imajo kronična obolenja. Zaposleni s kroničnimi obolenji se morajo držati navodil osebnega ali imenovanega zdravnika. V primeru, da imajo pri opravljanju del in nalog težave, se morajo pogovoriti z odgovorno osebo organizacije.

V nadaljevanju so navedeni analiza in nato ukrepi za izvajanje Promocije zdravja.

ANALIZA

Na podlagi analize, ki je bila narejena konec leta 2011 samo v našem zavodu ugotovili, da so glavni razlogi za bolniški stalež, predvsem virusna/enterovirusna obolenja, ki so posledica sezonskih epidemij. Na drugem mestu so kostno mišična obolenja, ki so posledica poškodb. Na tretjem mestu pa so depresivna obolenja kot posledica nesposobnosti reagiranja na trenutne izzive v življenju in v zelo majhnih odstotkih druge oblike (srčni infarkt, rak, diabetes, itd).

UKREPI

V skladu s slovenskimi zakoni je v prostorih organizacije prepovedano kaditi. Poleg tega je na delovnem mestu prepovedana uporaba alkohola, drog in drugih substanc. V skladu z zakonodajo delamo skupaj z našo pooblaščenno službo za varnost in zdravje pri delu analizo poškodbo, nezgod pri delu in temu primerno prilagajamo Izjavo o varnosti z oceno tveganja. Prav tako skrbimo, da vsi zaposleni hodi na redne zdravstvene preglede za kontrolo krvnega tlaka, ravni holesterola in krvnega sladkorja in ostalih parametrov, ter izvajamo vse potrebne preglede toplotnih razmer (vlaga, temperatura, gibanje zraka), osvetljenosti, pregled prezračevalnih naprav kot to določajo zakoni in se v primeru odstopanja glede na standarde oz. predpise posvetujemo z ustreznimi službami. Zaposleni v kuhinji se strogo držijo higienskih predpisov in imajo ustrezen HACCAP usposobljenost.

Z namenom izboljšanja zdravja v organizaciji se zavezujemo, da bomo poskrbeli še za naslednje ukrepe:

1. Z namenom zmanjševanja virusnih/entero obolenj:

- Izdelali bomo jasna navodila za starše, v katerih bomo zahtevali, da bolni otroci ne smejo prisostvovati pri pouku in vseh šolskih/izven šolskih dejavnosti. V primeru, da se ugotovi, da je otrok bolan, se bo poklicalo zakonite zastopnike in zahtevalo, da zakoniti zastopniki poskrbijo za bolnega otroka;
- Sofinanciranje cepljenja proti gripi, ob soglasju zaposlenega (cepljenje je še vedno prostovoljno);
- Uredili prezračevanje prostorov;
- Po najboljših močeh delavcem na delovnih mestih zagotovili primerno topel in vlažen zrak v prostoru,
- Zagotovili bomo, da bo v času malice na voljo dovolj sezonskega sadja, ter da bodo zaposleni imeli na voljo uravnoteženo prehrano;
- Organizirali bomo predavanja iz različnih vsebin, ki govorijo o načinih krepitev imunskega sistema, pomenu zdrave prehrane, pitja tekočin, gibanja;
- Spodbujali delavce, da bodo tudi sami skrbeli za dobro fizično kondicijo (hoja, druga redna zmerna telesna aktivnost, gibanjem na svežem zraku ipd),
- Spodbujali delavce k pitju dovolj tekočin

2. Z namenom zmanjševanja bolezni kostno/mišičnega sistema

- Nakupili bomo že izdelana navodila za pravilno dvigovanje bremen in druga gradiva, ki govorijo o načinih preprečevanja takih obolenj;

- b. Zaposlenim bomo izdali navodila, da se morajo v času svojega dela razgibati in narediti nekaj vaj za raztezanje;
- c. Vodstvo organizacije se zavezuje, da bo v skladu z razpoložljivimi finančnimi sredstvi zaposlenim omogočilo:
 - ureditev pisarniških prostorov v skladu z ergonomskimi načeli, in iz prostorov odstranili vse, kar ni povezano z delovnim procesom
 - prilagoditev dela posamezniku (preverili ustreznost delovnega mesta, izbira ustrezne delovne opreme ter delovnih metod, da se olajša monotono delo in delo z vnaprej določeno delovno hitrostjo ter zmanjša njihov učinek na zdravje)
 - prilagoditve tehničnemu napredku
- d. Nadomeščali nevarne stvari z nenevarnimi ali manj nevarnimi
- e. Poskrbeli bomo za razvoj celostne preventivne politike, ki zajema tehnologijo, organizacijo dela, delovne razmere, socialne odnose in vpliv dejavnikov, povezanih z delovnim okoljem
- f. Prednost bomo posvetili kolektivnim zaščitnim ukrepom pred individualnimi
- g. Športna vadba izven delovnega časa - na šoli bomo spodbujali izven službeno udeleževanje športnih aktivnosti zaposlenih. Povezali se bomo z lokalnimi društvi in poskrbeli, da predstavijo prednosti posameznih načinov vadbe. Izvajalcem vadbe bomo omogočili, da uporabljajo prostore organizacije, če so udeleženci njihovih oblik tudi zaposleni.
- h. Občasno bomo organizirali športne aktivnosti za vse zaposlene glede na njihove želje, in sicer v času šolskih počitnic. Aktivnosti so: smučanje, hoja v hribe, drsanje, itd.

3. Z namenom zmanjševanja depresivnih obolenj in stresa:

- a. Svetovanje - odgovorna oseba se zaveda, da pogovor o težavah (v primeru neobvladljivih osebnih zadevah - izguba, ločitev, finančne težave, itd) pripomore k zmanjševanju stresa zato bo omogočila, da se vsak zaposleni lahko z njo pogovori o težavah.
- b. Predavanja: o prepoznavanju začetnih znakov depresij, načinih reševanja depresij, o meditaciji in drugih alternativnih pristopih soočanja z vsakdanjim stresom

4. Drugi ukrepi za splošno počutje

- ✓ Zagotovili vizualno ugodje v prostorih za splošno boljše počutje (pleskanje sten, namestitvev rastlin, slik)
- ✓ namestitvev virov pitne vode po celi šoli - glede na razpoložljivost denarnih sredstev bo šola namestila vodne avtomate, pitnike, itd,
- ✓ spodbujanje zdravega prehranjevanja - Učenci bodo v okviru likovne vzgoje risali plakate, ki opozarjajo na nevarnosti slabe prehrane kot tudi take, ki na zabaven način spodbujajo k izbiri zdrave hrane in jih bomo obesili po šoli.
- ✓ Zaposlenim bomo pričeli ponujati vegetarijanske obroke, obroke z manj soli in maščob, sladkorja na voljo bo več svežega sadja itd,
- ✓ Šola se zavezuje, da bo vsaj enkrat letno organizirala predavanje iz različnih vsebin povezanih s krepitvijo zdravja, če pa sredstva dopuščajo pa večkrat. Pri tem bomo spodbujali interni prenos znanja - osebe, ki so podučeni o določeni temi, bodo prenašali znanje naprej na druge zaposlene. Teme bodo izbrane skupaj z zaposlenimi in bodo odsevale njihove potrebe, teme so:
 - zloraba alkohola in psihoaktivnih snovi (legalnih in nelegalnih),
 - bolezni srca in ožilja ter preprečevanja debelosti,
 - sladkorna bolezen tipa 2, in druge teme po izboru zaposlenih

Evalvacija

- Kvalitativna raziskava: Anketa: na podlagi mnenj zaposlenih o izkušnjah glede doseganja cilja pri izvajanja promocije zdravja, se bo dokument Promocija stalno dopolnjevala. Z anketo bomo pridobili informacije o tem, kaj se zaposlenim zdi uspešno, kje vidijo pomanjkljivosti in jih vprašali o možnostih izboljšanja ukrepov iz tega dokumenta.
- Kvantitativna raziskava: po dveh letih izvajanja ukrepov, bomo ponovno preverili, koliko zaposlenih se jih je udeležilo/izvajalo in to primerjali s številom bolniških in vzroke zanje in temu primerno prilagodili Promocijo.

PRILOGA 4 AKCIJSKI NAČRT - NEVARNOST NASILJA TRETJIH OSEB

NAČRT POSTOPKOV ZA PRIMERE NASILJA TRETJIH OSEB

UVOD

Načrt je pripravljen na zahtevo, ki izhaja iz Zakona o zdravju in varnosti pri delu (ZVZD-1, Ur. list 34/2011), člen 23. nevarnost nasilja tretjih oseb, ki pravi:

Delodajalec mora na delovnih mestih, kjer obstaja večja nevarnost za nasilje tretjih oseb, poskrbeti za tako ureditev delovnega mesta in opremo, ki tveganje za nasilje zmanjšata in ki omogočata dostop pomoči na ogroženo delovno mesto. Delodajalec mora načrtovati postopke za primere nasilja iz prejšnjega odstavka tega člena in seznaniti z njimi delavce, ki na takih delovnih mestih delajo.

Pravica do varnosti oziroma do varnega življenja ni samo pravica, ampak tudi dolžnost vsakega posameznika, da skrbi za svojo varnost.

Načrt vsebuje ukrepe, s katerimi bo organizacija najprej ugotovila, če obstaja večja nevarnost in na podlagi tega izvedla ukrepe. Načrt lahko naredi samo strokovno usposobljena oseba, ki ima ustrezno izobrazbo in dovolj izkušenj, da lahko o taki temi svetuje.

Na podlagi Študije »Nasilje in varnost otrok v šolah, nasveti za ravnatelje, učitelje, starše in vse, ki skrbijo za varnost v osnovnih in srednjih šolah«, Jure Habbe, Lisac & Lisac, april 2002, v kategorijo nevarnih obiskovalcev sodijo:

- a) Nekdanji učenci - predvsem tisti, ki ne končajo šole in se neuspešno vključijo v delovni proces.
- b) Trenutno učenci - ki bi izsiljevali zaradi ocen in podobno
- c) »Tolpe« oz. organizirane kriminalne združbe- v šolah in njihovi okolici se pojavijo zaradi novačenja članovi, maščevanja ali zaradi zabav.
- d) Sorodniki učencev ali zaposlenih - zaplete povzročajo jezni starši, ki urejajo težave svojih otrok, ločeni starši, ki želijo iz šole nezakonito odpeljati svoje otroke, ter zakonci, bivši zakonci, prijatelji/prijateljice zaposlenih, ki osebne probleme rešujejo v šolskem okolju.
- e) Bivši zaposleni - ki iščejo možnost maščevanja zaradi prekinitve zaposlitve ali nezadovoljni zaposleni, ki se želijo maščevati zaradi disciplinskih ukrepov.
- f) Potujoči trgovci in drugi, ki v šolo lahko vstopajo pod pretvezo nujnosti- ki v šolo vstopajo pod pretvezo, njihov namen pa je kraja.

V *RESOLUCIJI o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2007-2011* (ReNPPZK0711) lahko preberemo:

»Vandalizem, poškodovanje javnega premoženja in javnih prevoznih sredstev, ogrožanje ljudi z nevarnimi predmeti opozarjajo na nove oblike nasilja. Nasilje med mladimi in nasilje nad mladimi se pojavlja tudi v šolah. Skupine, ki se ukvarjajo z organizirano kriminaliteto, vedno pogosteje vključujejo v svojo dejavnost tudi mlade. Otroci so tudi žrtve spolne zlorabe in nasilja, kar običajno ostane prikrito zaradi strahu in družinskih pritiskov. Povečanje obsega mladoletniškega prestopništva je mogoče pripisati različnim dejavnikom. Zavedati se moramo, da tradicionalne oblike in metode ukvarjanja z mladoletniškim prestopništvom niso več zadostne, saj obravnavajo probleme parcialno, zato je potreben nov pristop, ki bo vse specializirane institucije povezal pri skupnem iskanju rešitev za probleme mladih. Prav tako je treba promovirati vključevanje mladih v`prosocialne dejavnosti in zagotoviti njihovo sodelovanje. Mladim je treba nameniti večjo pozornost in omogočiti rizičnim mladostnikom vključevanje v različne koristne dejavnosti.

V tem kontekstu je eden najpomembnejših dejavnikov šolska uspešnost oziroma neuspešnost. Šolsko neuspešni posamezniki so bolj izpostavljeni tveganjem, ki jih prinaša sodobna družba, potisnjeni so na

družbeni rob in brez perspektive. Osip v šolah, predvsem pri mladih iz prikrajšanih okolij, je še vedno prevelik, saj nedokončanje šolanja vpliva na zmanjšanje možnosti za zaposlovanje in s tem posledično v začaran krog nekompetentnosti, nizkih dohodkov in slabih življenjskih razmer. Dejavniki, ki so bili učinkoviti tudi drugod po svetu pri izboljšanju šolskega uspeha in zmanjševanju nasilja v šolah, so zlasti dinamično in izkušeno vodenje, usmerjanje in pomoč ministrstva, pristojnega za šolstvo, ter organov samouprave lokalne samouprave, prav tako tudi jasno opredeljeni cilji, visoka usposobljenost učiteljev in drugega šolskega osebja ter majhno nihanje kadrov. Zelo pomembno je dejavno sodelovanje staršev in njihova pomoč pri reševanju problemov. Treba je sprejeti takšne ukrepe, ki bodo zagotovili aktivno in učinkovito pomoč drugih organizacij, kot na primer svetovalnih centrov za mlade, športnih klubov, socialnih služb, nevladnih organizacij idr.

Nasilje mladih je povezano z uporabo prepovedanih drog, kaže se v nasilju v šolah, do vrstnikov in tudi učiteljev, mladi so pogosto med povzročitelji škode na javnem premoženju z raznimi oblikami vandalizma. Mladi, ki se ne morejo uveljaviti v svojem okolju ali v šoli s pozitivnimi dejanji, poskušajo svojo uveljavitev med vrstniki doseči z nasiljem in grožnjami. »

Aktivnosti z visokim tveganjem so:

- Če delavci delajo do poznih ur ali delajo sami
- Opravljajo obiske zunaj šole ali na domovih
- Delajo z učenci, ki imajo posebne potrebe

NAČRT POSTOPKOV

1. IMENOVANJE KO-ORDINATORJA ZA PODROČJE PREPREČEVANJA NASILJA

Ravnatelj z odločbo na šoli določi osebo, ki je zadolžena za ko-ordinacijo tega področja. V odločbi se tudi določijo dela in naloge, ki jih oseba opravlja. Naloge so, med ostalim:

- Priprava varnostne ocene za šolo;
- Priprava Varnostnega programa;
- Organizacija uvajanje ukrepov na šoli in skrbi, da se ukrepi izvajajo;
- Nadzor nad vpeljanim sistemom (v primeru, da se uvedejo elektronske naprave, skrbi za njihovo ustrezno delovanje, redne preglede in kalibriranje).

2. VARNOSTNA OCENA

Koordinator na podlagi priložene metodologije izvede analizo stanja na šoli oz. splošno oceno in določi stopnjo varnostne ogroženosti, ki služi kot osnova strokovno oceno s strani ustreznega strokovnjaka, ki nato svetuje nadaljnje ukrepe za zagotavljanje varnosti. V oceni določi ranljive ročke in tveganja s posameznimi oblikami nevarnosti ter predlaga kratkoročne in dolgoročne nasvete za zmanjšanje tveganja ali za nadaljevanje že uveljavljene učinkovite prakse. Namen je, da se ugotovi, koliko nasilja je že prisotnega kot tudi, kakšne je verjetnost, da se še zgodi.

Namen ocene je določitev obstoja tveganja in nevarnosti za primer nasilja tretje stranke. Ocene so

- I) Zelo majhna nevarnost
- II) majhna nevarnost
- III) srednja nevarnost
- IV) visoka ali zelo visoka nevarnost

Oceno oz. stopnjo se dobi z odgovori na naslednja vprašanja:

- Kakšne oblike nasilja se pojavljajo v šoli in v kakšnem obsegu - ocena Policije,
- Kaj o varnosti v šoli meni policija,
- Kakšne ukrepe za varnosti šola že uporablja in kako so učinkoviti,
- Kakšne oblike nasilja se pojavljajo v širši okolici in v kakšnem obsegu.
- Okolje, v katerem je šola (mesto, vas, itd);
- Število učencev, ki neuspešno končajo šolo;
- Narodnostna nesoglasja v šoli, okolici;

- Socialne razlike - kakšna je stopnja revščine;
- Če so na šoli prisotni alkohol, droge;
- Koliko je nasilja med vrstniki in kako se le-ta obravnava;
- Morebitno število tolp v kraju.

Kot dodatne usmeritve se pri oceni upoštevajo, kaj o varnosti v šoli menijo učenci, učitelji, starši in drugi.

Za pripravo končne ocene, na podlagi katere se izvedejo konkretni ukrepi, si mora koordinator dodatno pomagati s tem, da k sodelovanju povabi zato ustrezno strokovno usposobljeno osebo (varnostni manager), z dodatno literaturo, izkušnjami drugih šol, socialnimi službami, policijo. Priporočljivo je, da se koordinator poveže s *predstavniki varnostnega sveta, ki deluje v okviru občine*, kjer šola deluje, saj je problem varnosti problem celotne skupnosti. Lokalna raven je tista, kjer so problemi najbolj očitni, kjer jih ljudje najbolj zaznajo in kjer so občutki ogroženosti najpogostejši. Organi samoupravnih lokalnih skupnosti lahko bolje izvajajo dejavnosti za zmanjšanje kriminalitete, bližje so ljudem, bolj so dostopni ter lažje pomagajo in svetujejo. Zato resolucija o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2007-2011 (ReNPPZK0711) poudarja pomen tesnega sodelovanja državnih organov z organi lokalne samouprave.

Na podlagi vseh zbranih informacij koordinator pripravi Poročilo, ki ga predstavi celotnemu kolektivu. Priporoča se, da se pri pripravi koordinator poveže z drugimi šolami, ker je to področje strokovno zelo zahtevno. Priporočeno je, da so na predstavitvi tega dokumenta prisotni tudi predstavniki lokalne skupnosti, predstavniki staršev, varnostnih podjetij. V poročilu predlaga varnostne ukrepe, ki jih celotni kolektiv oceni. Na podlagi mnenj, pa odgovorna oseba šole sprejme **VARNOSTNI PROGRAM**.

3. VARNOSTNI PROGRAM

Namen tega programa je, da določi obliko konkretnih ukrepov, ki jih koordinator izpelje, v sodelovanju z zunanjimi službami. Pomembno je, da se Varnostni program stalno prilagaja dejanskemu stanju na šoli in se v primeru, da na novo prihaja do novih izgrediv, uvedejo novi, dodatni ukrepi.

Kazalo dokumenta VARNOSTNI PROGRAM

1. Uvod
2. Metodologija in seznam oseb, ki so sodelovale pri pripravi dokumenta
3. Ocena varnosti
4. Predlogi varnostnih ukrepov - preventivnih in kurativnih
5. Način izvedbe posameznih ukrepov (popis izvajalcev in finančna ocena, roki za izvedbo)
6. Zaključki

PREDLOGI PREVENTIVNIH UKREPOV

- Akcije za zmanjševanje socialnih razlik med učenci - iskanje sredstev za sofinanciranje dejavnosti manj privilegiranih otrok- na občinah obstajajo programi Socialne integracije;
- Vključevanje staršev v šolski proces- sodelovanje pri pripravi različnih ukrepov ; redna srečanja s starši, na katerih je predstavljen uspeh učencev;
- Odgovorne osebe šole si morajo vzeti čas za srečanja z učitelji, kjer se pojavlja slabši učni uspeh in skupaj najdejo načine, za izboljšanje učnega uspeha;
- Enkrat letno šola organizira »šolski dan« namenjen problemu varnosti otrok in seznanjanju vseh udeležencev z varnostnim programom;
- Organizacija usposabljanja za vse zaposlene ne temo »mirno reševanje težav in kako obvladamo jeznega potencialnega napadalca.«, da se zaposleni naučijo umiriti konflikt.
- Posebej se posveča tudi temi NASILJA MED VRSTNIKI in se organizira seminarje in posvete, kjer se predstavi ne smiselnost uporabe takih metod za reševanje konfliktov in frustracij med mladimi;
- Sklenitev zavarovalne police za te primere za vse zaposlene.

- Udeležba na posvetih o temi varnosti
- Sodelovanje z drugimi šolami in z varnostnim svetom na občini
- Sodelovanje z ustreznimi zakonodajnimi organi, s katerimi se lahko dosežejo boljše in ugodnejše rešitve

PREDLOGI KURATIVNIH UKREPOV

SPLOŠNI UKREPI ne glede na stopnjo

1. Omejitev šolskega področja z ograjo in omejenim številom dostopa, ter namestitev opozorilnih tabel, ki prepovedujejo zadrževanje tujih oseb na področju šole.
2. Sklenitev pogodbe z lokalno službo za varovanje.
3. Izdaja jasnih navodila učencem in zaposlenim, da njihovi sorodniki, prijatelji, znanci ne morejo prihajati v šolo po osebnih opravkih ali kar tako in da morajo vsakega sumljivega obiskovalca vprašati, kaj tam počne in če se ne odziva, nemudoma poklicati varnostnika oz. še drugo osebo, da sumljivega obiskovalca spravi iz objekta.
4. Vse pakete sumljivega izvora je potrebno obravnavati posebej kot tudi vsa pisma, v katerih so izražene grožnje - zaposleni morajo o taki pošti nemudoma obvestiti odgovorno osebo organizacije.
5. Vse bombne grožnje je potrebno resno jemati in ukrepati takoj - izprazniti šolo in poklicati ustrezno institucijo. Oblikuje se posebni obrazec, ki ga izpolni oseba, ki je prejela anonimni klic. Na obrazec zapiše čim več podatkov, ki jih iz razgovora možno razbrati.

Posebno področje so talci - v primeru, da si neka zunanja oseba za talca izbere zaposlenega na šoli ali učenca. V tem primeru je obvezno, da se o tem nemudoma obvesti policijo in da se zaposleni ali odgovorna oseba ne poskušajo lotiti zadeve sami.

PRIPOROČENI SPECIFIČNI UKREPI glede na ocenjeno stopnjo nevarnosti

Končne ukrepe priporoča strokovno usposobljena oseba, ki jih odgovorna oseba potrdi v Varnostnem programu. V nadaljevanju so navedeni zgolj predlogi.

- a. Na šoli z **zelo majhno nevarnostjo** - se izvajajo splošni ukrepi
- b. Na šoli z **majhno nevarnostjo** - izvajajo se splošni ukrepi kot tudi:
 - Po začetku pouka se vrata po celi šoli cel čas zaprti/zaklenjena. Vrata morajo imeti kljuko, ki se jo da odpreti samo z notranje strani (zaradi požarne varnosti). Zunaj se namesti zvonec, s katerim se oseba, ki želi vstopiti v šolo, pozvoni in se najavi tajništvu.
 - Načrtovanje individualnih govorilnih ur vnaprej. Če učitelj ali odgovorna oseba oceni, da starš že po telefonu kaže znake jeze in napadalnosti, na srečanje obvezno povabi tretjo osebo.
 - Na vseh srečanjih s starši so vrata rahlo priprta.
 - Snemanje srečanj - ob dovoljenju starša.
 - Učitelji in drugi zaposleni imajo pri sebi plinski razpršilec (solzivec)
- c. Na šoli s **srednjo nevarnostjo** - izvajajo se splošni ukrepi kot tudi:
 - Vsi ukrepi pod točko b
 - Namestitev mreže na oknih v pritličju oz. proti vlomne folije
 - Urediti način povezave s policijo
- d. Na šoli z **visoko in zelo visoko nevarnostjo** - izvajajo se splošni ukrepi kot tudi:
 - Vsi ukrepi pod točko b in c
 - Namestitev kamer pred šolo
 - Urediti način povezave s policijo
 - Organizirana varnostna služba - varnostnik na šoli
 - Nakup ročnih detektorjev kovinskih predmetov
 - Forenzično označevanje predmetov

METOLOGIJA ZA IZDELAVO OCENE OZ. STOPNJO

SPLOŠNI PODATKI

1. V kraju, kjer se ŠOLA nahaja je skupno število prebivalcev	
2. Število učencev, ki letno ne končajo šole- % od vseh učencev	
3. Na šoli imam naslednji odstotek otrok, ki prihajajo iz družin z minimalnimi dohodki in manj	
4. V okolici nam je znano, da je oseb, ki imajo probleme z drogo, alkoholom naslednje - v %	
5. Število tolpe- organiziranih kriminalnih združb, za katere vemo, da obstajajo	
6. V okolici je čutiti narodnostna nesoglasja- (odgovori: a) da redno, b)da občasno, c) ne jih ni)	
7. Na šoli hranimo denar - odgovori a) da redno, b) da občasno, c) ne nikoli	
8. Učitelji delajo v poznih popoldanskih urah a) pogosto, b) občasno, c) nikoli	
9. Opravljajo obiske izven šole ali na domovih: a) pogosto, b) občasno, c) nikoli	
10. Do sedaj smo imeli primer napada: a) da 5x, b) da 3x, c) da 1x, c) nikoli	

Lestvica

1. Mesto, kjer se šola nahaja

- 2 točki, če se šola nahaja v mestu, kjer je nad 50.000 prebivalcev
- 1 točka, če se nahaja v manjšem kraju, kjer od 50.000 do 10.000 prebivalcev
- 1/2 točke, če se nahaja v kraju, kjer je med 10.000-5000 prebivalcev
- 0 točk, če je manj kot 5000 prebivalcev

2. Število neuspešno opravljenih razredov

- 3 točke, če šole ne konča 30 % učencev od skupnega števila učencev
- 2 točki, če šole ne konča 15 % učencev od skupnega števila učencev
- 1 točka, če šole ne konča 10 % učencev od skupnega števila
- 1/2 točke, če šole ne konča 5% učencev od skupnega

3. Na šoli imam naslednji odstotek otrok, ki prihajajo iz družin z minimalnimi dohodki in manj

- 3 točke, če je takih otrok 40%
- 2 točki, če je takih otrok 30%
- 1 točka, če je takih otrok 20 %
- 1/2 točke, če je takih otrok 10 %

4. V okolici nam je znan, da je oseb, ki imajo probleme z drogo, alkoholom naslednje - v %

- 3 točke, če je takih oseb 15%
- 2 točki, če je takih oseb 10%
- 1 točka, če je takih oseb 5%
- 1/2 točke, če je takih oseb 3%

5. Število tolpa, za katere vemo, da obstajajo

- 3 točke, če je takih tolpa največ 5
- 2 točki, če je takih tolpa največ 3
- 1 točka, če je tolpa samo ena

6. V okolici je čutiti narodnostna nesoglasja-

- 3 točke, če je odgovor: »da redno«
- 2 točki, če je odgovor: »da občasno«
- 0 točk, če je odgovor: »ne, jih ni«

7. Na šoli hranimo denar v gotovini

- 3 točke, dobi šola, če je odgovor »da redno«
- 2 točke, dobi šola, če je odgovor »Da občasno«
- 0 točke, dobi šola, če je odgovor »ne nikoli«.

8. Učitelji delajo v poznih popoldanskih urah

- 2 točki, če je odgovor a)
- 1 točka, če je odgovor b)
- 0 točk, če je odgovor c)

9. Opravljajo obiske izven šole ali na domovih:

- 2 točki, če je odgovor a)
- 1 točka, če je odgovor b)
- 0 točk, če je odgovor c)

10. Do sedaj smo imeli primer napada:

- 3 točke, če je odgovor a) 5x
- 2 točki, če je odgovor b) 3x
- 1 točka, če je odgovor c) 1x
- 0 točke, če je odgovor d) 0x

UKREPI, KI JIH ŽE IMAMO

- a) Učitelji imajo solzivec
- b) Varnostnik
- c) Ograja okrog šole
- d) Zaklepanje vseh vrat v času pouka in nameščen zvonec za najavo obiskovalcev
- e) Mreže ne oknih v pritličju
- f) Po šoli so nameščene varnostne kamere
- g) Vgrajeni varnostni sistem javljanja v varnostno službo
- h) Učitelji upoštevajo navodilo, da nihče ne sme priti brez predhodne najave
- i) Srečanja se snemajo
- j) Učitelji imajo hupe ali piščalke, da lahko opozorijo na nevarnost

11. Lestvica

- 4 točke dobi šola, ki ima samo dva izmed ukrepov
- 2 točke dobi šola, ki ima samo do štiri izmed ukrepov
- 1 točko dobi šola, ki ima pet omejenih ukrepov
- 0 točk dobi šola, ki ima uvedene vse ukrepe

SUBJEKTIVNE OCENE

12.30 % učencev od vseh vpisanih je odgovorilo, takole

4 točke dobi šola, na kateri 100 % učencev (od vzorca 30% vseh vpisanih) odgovori da se NE počutijo varni
3 točke dobi šola, na kateri 70 % učencev (od vzorca 30% vseh vpisanih) odgovori da se NE počutijo varni
2 točke dobi šola, na kateri 40 % učencev (od vzorca 30% vseh vpisanih) odgovori da se NE počutijo varni
1 točko dobi šola, na kateri 20 % učencev (od vzorca 30% vseh vpisanih) odgovori da se NE počutijo varni

13. Ocena varnosti s strani vseh zaposlenih,

4 točke dobi šola, na kateri 100 % zaposlenih odgovori z da se NE počutijo varni
3 točke dobi šola, na kateri 70 % zaposlenih odgovori z da se NE počutijo varni
2 točke dobi šola, na kateri 40 % zaposlenih odgovori z da se NE počutijo varni
1 točko dobi šola, na kateri 20 % zaposlenih odgovori z da se NE počutijo varni

Policija name je posredovala, da se v širši okolici pojavljajo naslednje oblike nasilja

Skupna lestvica

Dosežene točke	nevarnost
35 in 28	Zelo visoka ali visoka
27 in 19	Srednja
18 in 11	majhna
11 in manj	zelo majhna

SKUPNO ŠTEVILO TOČK NAŠE ŠOLE JE	
----------------------------------	--

PRILOGA 5 IZJAVA O SEZNANITVI UČENCA NA OSNOVNI ŠOLI Z OSNOVAMI VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU

ORGANIZACIJA	
Odgovorna oseba	
Ime učenca	
Ime zakonitega zastopnika	

NAMEN napotitve na opravljanje del in nalog	
---	--

IZJAVA UČENCA IN STARŠEV

S podpisom izjavljamo, da sem kot izvajalec del in nalog _____ v organizaciji _____ in njihov zakoniti zastopnik, poleg navodil za pravilno opravljanje del in nalog seznanjen z osnovami varnosti in zdravja pri delu ter o nevarnostih, ki se pojavljajo na delovnem mestu.

Delodajalca sem tudi seznanil, če imam kakšno zdravstveno stanje, ki bi lahko vplivalo na moje izvajanje del in nalog.

Z nevarnostmi me je seznanil/a odgovorna oseba, _____.

Odgovorna oseba me je seznanila z naslednjim:

1. S pravilnim izvajanjem mojih del in nalog in pri tem z vsemi tveganji, posebej pa na:
 - a. pravilno uporabo računalnika, ergonomska pravila za delo s slikovnim zaslonom,
 - b. pravilnim dvigovanjem bremen,
 - c. kako pravilno uporabljam rezila in da vedno režem stran od telesa,
 - d. da mi je nadrejeni predstavil varnostni list za nevarno snov, s katero bom delal in me opozoril na bistvene zadeve, ki izhajajo iz naslova varnega dela
 - e. da opozorim nadrejenega, če snov vsebuje za zdravje posebej škodljive ali celo rakotvorne elemente, da je sploh ne smem uporabljati.
2. Pri delu z napravo (fotokopirni stroj, štedilnik) moram biti pozoren:
 - a. če ima vroče dele, da se jih ne dotikam,
 - b. da ne pridem v bližino odprtega ognja,
 - c. da če česa ne znam/zmorem, da to takoj opozorim nadrejenega,
 - d. mi mora nadrejena oseba prebrati navodila o delovanju stroja,
 - e. da nikoli ne posegam z roko v tiste dele stroja, ki se gibljejo,
 - f. ne smem pozabiti, da elektrika in voda ne gresta skupaj,
 - g. nikoli ne smem uporabljati stroja, če je pokvarjen.
3. Pred začetkom izvajanja del z napravami mora nadrejena oseba preveriti ali kje ni kaj odlomljeno, poškodovano, ali je napajalni kabel nepoškodovan, če ima stroj opozorilne oznake in znake za vklop/izklop. Vse nepravilnosti mora ta oseba takoj javiti nadrejeni osebi.
4. Da uporabljam vso delovno opremo, ki mi jo dodelijo in z njo delam spoštljivo in ekonomično.
5. Delovno okolje mora biti čisto in urejeno: suha in čista tla, odstranjena nesnaga, pospravljen delovne površine, pospravljen delovnih pripomočkov na določena mesta. V primeru, da opazim, da so tla mokra, jih poskusim sam pobrisati, oz. na nevarnost opozoriti nadrejenega.
6. Na delovnem mestu se obnašam v skladu z bontonom.
7. V primeru nezgode pri delu, takoj preneham z delom, pokličem odgovorno osebo in ji opišem situacijo.
8. V primeru, da moram vzeti nek predmet iz višine, ki ga ne dosežem s tal, uporabim zato namenjeno lestev ali drug ustrezen pripomoček, ki je trden in stabilen (ne vrtljivih stolov na kolesih, itd.).
9. V primeru, da moram dvigniti težje breme, breme vedno dvignem iz počepa in nikoli s pomočjo križa. Pri tem upoštevam, da za starost od 15 do 19 let lahko prenašam kot moški maksimalno 35kg kot ženska pa 13kg.
10. Kje so evakuacijske poti, ki vodijo iz objekta in kam vodijo.

PODPIS učenca: _____

PODPIS zakonitega zastopnika učenca _____

Datum: _____

Podpis odgovorne osebe: _____

PRILOGA 5A - ZAKONSKI OKVIR DELA OTROK

Ključna zakona, ki pokrivata to področje sta *Zakon o delovnih razmerjih (ZDR)* Uradni list RS, št. 42/2002, 103/2007 - neuradno prečiščeno besedilo, (členi od 194 do 198, ter od 214 do 217) ter *Pravilnik o varovanju zdravja pri delu otrok, mladostnikov in mladih oseb*, Uradni list RS, 82/2003, ki določa, da lahko otrok, ki je dopolnil starost 13 let, pod določenimi pogoji lahko opravlja delo, ki po svoji naravi ter glede na delovne razmere, v katerih se opravlja:

- ni škodljivo za varnost, zdravje in razvoj otroka ter
- ni tako, da bi negativno vplivalo na otrokovo prisotnost v šoli, na njegovo vključitev v programe poklicnega usmerjanja ali usposabljanja, ki ga je odobril pristojni organ ali na njegovo sposobnost, da pozitivno izkoristi prejeto izobrazbo.

Ključna zapoved glede dela otrok starih do 15 let je zapisana v 214.členu prvi odstavek, ki pravi, da je delo otrok, mlajših od 15 let **PREPOVEDANO**. Izjeme:

- izjemoma lahko sodelujejo, proti plačilu sodeluje pri snemanju filmov, pripravi in izvajanju umetnostnih, scenskih in drugih del s področja kulturne, umetniške, športne in oglaševalne aktivnosti.
- Če je dopolnil starost 13 let, lahko opravlja lažje delo najdalj 30 dni v posameznem koledarskem letu v času šolskih počitnic tudi v drugih dejavnostih, na način, v obsegu in pod pogojem, da dela, ki jih bo opravljal, ne ogrožajo njegovo varnost, zdravje, moralo, izobraževanje in razvoj. Ne sme trajati več kot sedem ur na dan in 35 ur na teden Delo otroka, ki ga opravlja v šolskem letu izven časa, določenega za pouk, ne sme trajati več kot dve uri na dan in ne več kot 12 ur na teden.
- po predhodnem dovoljenju inšpektorja za delo, ki ga le-ta izda na podlagi zahtevka zakonitega zastopnika opravlja lahko tudi druga dela. Postopek in pogoji za izdajo dovoljenja inšpektorja za delo se podrobneje določijo z izvršilnim predpisom.

Kot lažje delo se ne šteje delo na proizvodnih linijah, kjer prihaja do enostranskih obremenitev in ponavljajočih se gibov, ki lahko povzročijo okvaro kosti in mišic ali neprimeren psihični napor. Primeri enostavnih in nenevarnih nalog, ki se kot usmeritev upoštevajo pri odobritvi dela otroka, ki je dopolnil starost 13 let, so naslednji (iz Pravilnika):

1. delo v pisarnah: tipkanje in računanje s pomočjo kalkulatorja, posodabljanje zapisov, razvrščanje, urejanje in polnjenje zbirk, lažja kurirska dela, urejanje pošte, fotokopiranje;
2. zaposlitev v trgovini: lahke naloge pomočnikov, urejanje izložb, etiketiranje s cenami;
3. delo v restavracijah, kavarnah in podobnih lokalih: lahko delo, npr. pripravljanje in pospravljanje miz;
4. delo v kmetijstvu, gozdarstvu in vrtnarstvu: lahko delo pri hranjenju živali, lahko ročno delo pri setvi in sajenju, odstranjevanje plevela s cvetličnih gred in majhnih nasadov, pobiranje sadja in jagod;
5. raznašanje ali podobno delo: lahko kurirsko delo ali delo raznašalca;
6. krojaštvo, šiviljstvo: osnovno ročno šivanje, vzlanje niti, enostavna strežba šivalnim strojem;
7. delo na strojih: osnovno ročno sestavljanje, ročno sestavljanje majhnih delčkov (ne spajkanje, varjenje, preizkušanje ali delo na vklopljenih električnih napravah, niti lepljenje, če je lahko nevarno za zdravje);
8. delo na električnih napravah: ročno sestavljanje majhnih delčkov (ne spajkanje, varjenje, preizkušanje ali delo na vklopljenih električnih napravah, niti lepljenje, če je lahko nevarno za zdravje);
9. predelava lesa: ročno sestavljanje majhnih sestavnih delov (ne smejo delati s trdimi lesi - bukev, hrast, ne smejo lepiti, če je lepilo nevarno za zdravje);
10. barvanje: barvanje (ne pršenje barv) z barvami, ki niso škodljive za zdravje;
11. tiskanje in podobne dejavnosti: razvrščanje, izbiranje itd. lahkih tiskarskih izdelkov, ročno zlaganje krtačnih odtisov ali kopij;
12. steklarstvo, lončarstvo: ročno zlaganje izdelkov iz stekla, porcelana in lončarskih izdelkov;
13. embaliranje: vlaganje, pakiranje, zavijanje majhnih izdelkov, merjenje (ne strojno), ročno zgibanje in spenjanje lepenke, lahko delo z lepili, ki niso škodljiva za zdravje;
14. delo v skladišču in shrambi: sprejemanje, spravlanje in oddajanje lahkih izdelkov, merjenje in štetje;
15. čiščenje: lahko delo (npr. čiščenje pisarn), lažje čiščenje notranjih prostorov;
16. nega in kozmetika: pomožne aktivnosti v frizerskih salonih (ne smejo delati z nevarnimi snovmi);
17. delo v pralnicah: lahko razvrščanje perila ali čiščenje (ne smejo delati z nevarnimi snovmi);
18. fotografsko delo: okvirjanje ali zlaganje kopij.

V primerih občasnega ali začasnega opravljanja dela dijakov in študentov ter volonterskega opravljanja pripravništva, se uporabljajo določbe Zakona o delovnih razmerjih, in sicer: prepovedi diskriminacije, enaki obravnavi glede na spol, delovnem času, odmorih in počitkih, o posebnem varstvu delavcev, ki še niso dopolnili 18 let starosti, ter o odškodninski odgovornosti.

Delo otroka, ki ga opravlja v šolskem letu izven časa, določenega za pouk, ne sme trajati več kot dve uri na dan in ne več kot 12 ur na teden.

PROGRAM USPOSABLJANJA ZAPOSLENIH ZA VARNO DELO S PODROČJA VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU

PROGRAM USPOSABLJANJA POTRJUJE:

Ustanova: OŠ Gornji Petrovci

Datum: 21. 5. 2012

Podpis odgovorne osebe:



I) ROKI ZA USPOSABLJANJE

Na dve leti za zaposlene na DM, kjer obstoja *večja nevarnost poškodb in zdravstvenih okvar* in sicer so to DM: hišniki, zaposleni v kuhinji, čistilke, perica, učitelj predmetov: kemija, laborant, tehnični pouk (vključno z interesno dejavnostjo oz. izbirni predmet).

Na 4 leta za zaposlene, ki delajo na DM z *manjšo nevarnostjo poškodb in zdravstvenih okvar*, to so vsa delovna mesta, ki niso navedena v zgornji alineji.

II) NAČIN IN POTEK USPOSABLJANJA

Usposabljanje poteka na sedežu ustanove, v času, ki ga določita obe stranki.

V prvem delu usposabljanja vsi zaposleni poslušajo *teoretični program-usposabljanje za varno delo*, ki vsebuje splošni del ter specifične dela, ki se pojavlja na osnovni šoli. Program je naveden v nadaljevanju. Snov se podaja s pomočjo računalnika in predstavi s power-point-projekcijo. Ob podajanju snovi, predavatelj sproti preverja razumevanje snovi in podaja dodatne razlage, če snov ni dobro razumljena. Vsi zaposleni imajo možnost sproti postavljati dodatna vprašanja. Po koncu teoretičnega dela, ki traja okvirno dve uri, vsi zaposleni pišejo test, ki je prilagojen za delo na osnovni šoli. Vsi, ki 70 % vprašanj odgovorijo pozitivno, izpit opravijo in za te osebe se izda *potrdilo za pozitivno opravljeno preverjanje usposobljenosti za varno delo*, ki ga dobi organizacija, za katero se usposabljanje izvaja. Teste, v skladu z 61.členom ZVZD-1, hrani naročnik usposabljanj.

Delavci na DM, kjer obstaja povečana nevarnost nezgod (DM so navedena v točki I), pa poslušajo še dodatno usposabljanje, ki se dotika specifik omenjenih DM- *program za praktično usposabljanje*. Celotni program je predstavljen v točki IV. Po potrebi se usposabljanje izvede na samem delovnem mestu. S podpisom tega programa delodajalec zagotavlja, da je na posamezno DM, zaposlil delavca, ki ima ustrezno poklicno izobrazbo, s katero je podučen o izvajanju svojih del in nalog. Pričakuje se tudi, da dodatno uvajanje v specifične poklice za posamezno DM, izvede nadrejena oseba zaposlenemu (na primer, novo zaposlenemu kuharju, proces del predstavi vodja kuhinje oz. oseba, ki opravlja delo v kuhinji in ima pri delodajalcu najdaljši zaposlitveni stalež). Na praktičnem usposabljanju se samo dodatno predstavijo varnostni vidiki opravljanja posameznih nalog (varnostni vidiki dela s stroji, uporaba OVO, kemikalij, dvigovanje bremen, itd). Zaposlenim, ki so 70% odgovorov odgovorili pozitivno se izda posebno potrdilo za teoretično in praktično usposobljenost. Preglednico v skladu z 61.členom ZVZD-1, hrani naročnik usposabljanj.

III) TEORETIČNI PROGRAM - USPOSABLJANJE ZA VARNO DELO

naslov	teme
UVOD	o Zanimivosti s področja varnosti in zdravja pri delu, analiza raziskav pri delu
PRAVNI OKVIR VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU	- o Zakon o varnosti in zdravju pri delu - o Pravilniki, ki se dotikajo tematike varnosti in zdravja pri delu - o Splošni interni akti: Izjava o varnosti v organizaciji, Osebna varovalna oprema, itd

OBVEZNOSTI V ZVEZI Z VARNOSTJO IN ZDRAVJEM PRI DELU	- o Organiziranje službe za varstvo pri delu oz. pooblaščenega delavca - o Naloge organov upravljanja - odgovorna oseba ustanove - o Naloge vodilnih in vodstvenih delavcev - o Pravice, dolžnosti in odgovornosti delavcev
NEZGODE PRI DELU	Vrste nesreč možnih na OŠ, postopek prijave
TEHNIČNA VARNOST - poudarek na vrsto dela, katerega opravljajo delavci v posamezni skupini	- o Splošno o tehnični varnosti - o <u>Gradbeni objekti in delovni prostori</u>: Delovne priprave na mehaniziran pogon; Periodični pregledi in preizkusi, Ostale možne nevarnosti pri uporabi, Navodila za pravilno uporabo aparatov in strojev - o <u>Gibanje delavcev na delu in transport materiala</u>: Gibanje delavcev, Transport materiala - o <u>Delovni pogoji oziroma ekološke razmere v ustanovi</u>: Mikroklimatski pogoji, Prezračevanje, Osvetlitev, Hrup in vibracije - o <u>Delovne priprave in naprave, s katerimi zaposleni delajo</u> (učitelji tehnike, kemije, laborant, športne vzgoje, učitelji interesnih dejavnosti oz. izbirnih predmetov, hišniki, kuharice, čistilke) ▪ Potreben delovni prostor okoli delovne naprav/priprav/športne opreme ▪ Sestava delovne naprave - predstavitev vseh pomembnih delov naprave (vklopno izklopne tipke, tipke za sprožitev delovnega postopka, tipke za izklop naprave v sili, nevarne cone, odprtine, pokrovi, zobniki, rezila, varnostne naprave (ščiti itd.) ▪ Deli športne opreme - na kaj je potrebno biti pozoren pri postavitvi, uporabi športne opreme ▪ Pregled naprave, športne opreme pred začetkom dela z njo ▪ Možne nevarnosti pri uporabi naprave, športne opreme - predstavitev nevarnosti, ki izhajajo iz delovnega stroja, športne opreme in delovnega procesa ▪ Navodila za pravilno uporabo strojev, naprav ter športne opreme - navodila za delo, navodila za varno delo, navodila za varno uporabo športne opreme ▪ Ukrepi prve pomoči ob poškodbah zaposlenih in otrok
ZDRAVSTVENO VARSTVO	- o Splošno o zdravstvenem varstvu - o <u>Preventivni zdravstveni pregledi</u>: Predhodni zdravniški pregledi, Specialni predhodni zdravniški pregledi, Periodični zdravniški pregledi - o Poklicna obolenja - o Prva pomoč in reševalna služba - o Fiziologija dela - o Psihična utrujenost, naveličanost, izčrpanost
SREDSTVA IN OPREMA ZA OSEBNO VARSTVO	- o <u>Vrste sredstev in opreme</u>: Zaščita oči in obraza, Zaščita glave, Zaščita sluha, Zaščita dihalnih organov, Zaščita rok, Zaščita nog, Zaščita telesa - o Uporaba sredstev in opreme za osebno varstvo - o Shramba, vzdrževanje in menjava opreme za osebno varstvo
NEVARNOSTI ELEKTRIČNEGA TOKA	- o <u>Poškodbe, ki jih povzroča električni tok</u>: Delovanje toka nizke napetosti, Delovanje toka visoke napetosti - o <u>Faktorji, ki določajo stopnjo nevarnosti električnega udara</u>: Čas vplivanja toka na organizem, Pot toka skozi telo, Upornost tal in upornost telesa - o Prva pomoč pri nesrečah z električnim tokom - o Varstveni ukrepi; Osnovni varstveni ukrepi, Dodatni varstveni ukrepi, Splošna navodila za varno delo
DELO S SLIKOVNIM ZASLONOM - ERGONOMIJA	- o Obremenitve, vzroki, zdravstvene težave - o Ureditve delovnega mesta/okolja (razdalje, miške, tipkovnice, miza, stol...) - o Vaje za razgibavanje
NEVARNE SNOVI	- o Klasifikacija nevarnih snovi - o Vrste nevarnosti, ki izhajajo iz same NS ali njene uporabe - o Varnostni list - o Opozorilni simboli
PRVA POMOČ	- o Namestitev omaric prve pomoči (nahajališča) - o Osebe usposobljene za nudenje prve pomoči

VARSTVO PRED POŽAROM	- o Požarni red - o Vzroki nastanka požara - o <u>Sredstva za gašenje požarov</u>: Voda, Pena, Ogljikov dioksid (CO₂), Gasilni prah - o <u>Oprema za gašenje</u>: Hidranti, Ročni gasilni aparati na vodo, Ročni gasilni aparati na kemijsko peno, Ročni gasilni aparati na ogljikov dioksid, Ročni gasilni aparati na prah, Avtomatska gasilna sredstva - o Načini gašenja - o Vzdrževanje in redni pregledi opreme za gašenje - o Evakuacija
----------------------	---

IV) PROGRAM PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA

naslov	tem
UVOD	Namen usposabljanja in kratka ponovitev teoretičnega usposabljanja
TEHNIČNA VARNOST - poudarek na vrsto dela, katerega opravljajo delavci v posamezni skupini	- o <u>Objekti in delovni prostori</u> - opozoritev na nevarnosti, tipke za izklop električnega toka v sili - o <u>Delovne priprave in naprave, s katerimi zaposleni delajo</u> (učitelji tehnike, kemije, laborant, učitelji interesnih dejavnosti oz. izbirnih predmetov, hišniki, kuharice, čistilke) ▪ Potreben delovni prostor okoli delovne naprave ▪ <i>Sestava delovne naprave</i> - predstavitev vseh pomembnih delov naprave (vklopno izklopne tipke, tipke za sprožitev delovnega postopka, tipke za izklop naprave v sili, nevarne cone, odprtine, pokrovi, zobniki, rezila, varnostne naprave (ščiti, foto celice ipd.) ▪ Pregled naprave pred začetkom dela z njo - opozorilo o pregledu zgoraj naštetih parametrov ▪ Možne nevarnosti pri uporabi naprave - predstavitev nevarnosti, ki izhajajo iz delovnega stroja/procesa ▪ Navodila za pravilno uporabo aparatov in strojev - navodila za delo in navodila za varno delo - o <u>Lestve</u> ▪ Tip lestev ▪ Predstavitev vseh pomembnih delov lestve ▪ Pregled lestve pred uporabo ▪ Postavitev lestve in varovanje delovnega področja na katerem smo postavili lestev ▪ Uporaba lestve - vzpenjanje in sestopanje - o <u>Bremena</u> ▪ Zakonska opredelitev ▪ Na kaj moramo biti pozorni pri bremenu in pri dviganju ▪ Demonstracija dvigovanja bremen - o <u>Gibanje delavcev na delu in transport materiala</u> ▪ Gibanje delavcev ▪ Transport materiala - o <u>Uporaba osebne varovalne opreme</u> ▪ Kdaj uporabljati OVO ▪ Kje vse jo je potrebno uporabljati ▪ Katera OVO je potrebno uporabiti za čas dela oz. gibanja po prostorih, okoli delovnih naprav in priprav ▪ Kako uporabljamo OVO - posamična predstavitev (glava in obraz, dihala, sluh, telo in okončine) ▪ Shramba, vzdrževanje in menjava opreme za osebno varstvo
SREDSTVA IN OVO	o Poudarek na specifično osebno varovalno opremo za posamezno DM in pravilna uporaba, roki za menjavo osebne varovalne preme
NEVARNOSTI ELEKTRIČNEGA TOKA	- o Poškodbe, ki jih povzroča električni tok - o <u>Varstveni ukrepi</u>: Splošna navodila za varno delo; Kako postopati v primeru električnega udara delavca
NEVARNE SNOVI	- o Vrsta nevarnih snovi na delovnem mestu - o Shranjevanje nevarnih snovi - o Opozorilni simboli - o Varnostni list: predstavitev varnostnega lista in izpeljani varnostni ukrepi za določeno nevarno snov (OVO, rokovanje, shranjevanje, itd)
VARSTVO PRED	o Možni vzroki nastanka požara na posameznem delovnem mestu v skladu s programom, ki ga je šola

POŽAROM	sprejela v skladu s Pravilnikom o usposabljanju za izvajanje ukrepov varstva pred požarom (Ur. List 32/2011) - o Sredstvo za pogasitev požara - o Način gašenja - o Evakuacija
---------	---

PRILOGA 7 PRAVILNIK O OSEBNI VAROVALNI OPREMI

Na osnovi Zakona o varnosti in zdravju pri delu (Ur. l. RS št. 43/2011) ter ob upoštevanju Pravilnika o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu (Ur. l. RS št. 89/99, 39/05 in 23/06) **ravnatelj sprejme:**

Interni pravilnik o sredstvih in opremi za osebno varnost pri delu za delavce

1. člen

S tem pravilnikom in prilogo tega pravilnika je na Osnovni šoli Gornji Petrovci urejeno dodeljevanje delovne obleke, obutve in ostalih sredstev, ki se uporabljajo pri izvajanju del in nalog.

2. člen

Delovno obleko, obutev in osebno varovalno opremo uporabljajo delavci pri delih, pri katerih se ni mogoče izogniti tveganjem za varnost in zdravje, ter v primerih, ko niso v zadostni meri omejena tveganja s tehničnimi ali kolektivnimi ukrepi ali z ustrezno organizacijo dela. Tveganja so določena v Izjavi o varnosti z oceno tveganja, ki jo sprejme odgovorna oseba organizacije. Seznam opreme je v prilogi 1 tega pravilnika.

3. člen

Delodajalec je dolžan upoštevati navodila za uporabo naprav, strojev ter kemikalij, ter zagotoviti ustrezno opremo za zaščito uporabnika, ki jo predpiše proizvajalec. Ta oprema ni del tega pravilnika. To velja za vse naprave in stroje v kuhinji, pri tehničnem in gospodinjskem pouku, kemiji, ter za delo čistilk in hišnikov.

4. člen

Delovna obleka, obutev in osebno varovalna oprema je vsaka oprema, ki jo delavec uporablja pri svojem delu z namenom, da varuje sebe ali druge pred tveganji za varnost in zdravje pri delu. Osebna varovalna oprema mora biti ergonomsko oblikovana in izdelana v skladu z veljavnimi predpisi in standardi.

5. člen

Za delovna mesta so določeni vrsta zaščitnih sredstev in opreme ter rok uporabe. V kolikor pride do poškodb sredstev, je potrebno to prijaviti tajništvu organizacije, da se pregleda in ugotovi ali je potrebna zamenjava pred rokom po temu pravilniku.

6. člen

Delavec je dolžan z delovno obleko, obutvijo in osebno varovalno opremo ravnati pazljivo in za namen za katerega je predvidena. Prav tako mora delavec delovno obleko, obutev in osebno varovalno opremo vzdrževati in čistiti v skladu z navodili za uporabo. Če jo namerno ali malomarnosti poškoduje, uniči ali izgubi, materialno in disciplinsko odgovarja.

7. člen

Višina zneska za nakup posamezne opreme iz tega pravilnika določi odgovorna oseba vsako leto na začetku tekočega leta.

8. člen

O nakupu vse opreme in ostalih sredstev tajništvo organizacije vodi evidenco.

9. člen

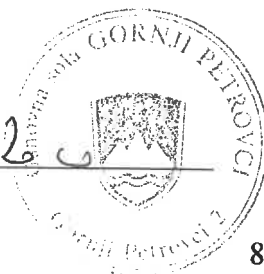
Ta pravilnik sprejme odgovorna oseba organizacije po predhodnim razgovorom s pooblaščenim delavcem za varstvo pri delu in začne veljati takoj po podpisu.

10. člen

Spremembe tega Pravilnika s prilogami sprejema odgovorna oseba.

Datum: 21. 5. 2012

Podpis odgovorne osebe šole: 7. 2. 2012



Priloga k internem pravilniku o sredstvih in opremi za osebno varnost pri delu za delavce
SREDSTVA OSEBNE ZAŠČITE

VRSTA ZAŠČITNIH SREDSTEV IN OPREME	PDŽ*	STANDARD
VZGOJITELJICA -VARUHINJA		
PREDPASNIK	3 LETA	GA NI
ZAŠČITNE ROKAVICE	3 LETA	SIST EN 347-3:2003 - Varovalne rokavice za zaščito pred kemikalijami in mikroorganizmi
UČITELJICA RAZREDNEGA POUKA		
TRENIRKA- KOMPLET	5 LET	GA NI
ŠPORTNI COPATI ZA V TELOVADNICO	5 LET	GA NI
UČITELJ ŠPORTNE VZGOJE		
TRENIRKA	3 LETA	GA NI
ŠPORTNI COPATI	2 LETI	GA NI - upoštevajte ergonomsko obliko in kvaliteto
UČITELJ GOSPODINJSTVA		
DELOVNA HALJA	5 LET	SIST EN 340:2004- Varovalna obleka -Splošne zahteve
ROKAVICA ZA ZAŠČITO UČINKI TOPLOTE IN OGNJA	potrošno	SIST EN 407:2004 - Varovalne rokavice za zaščito pred toplotnimi tveganji (toplote in/ali ognja)
UČITELJ KEMIJE/LABORANT		
DELOVNA HALJA	5 LETA	SIST EN 340:2004- Varovalna obleka -Splošne zahteve
ZAŠČITNE ROKAVICE	potrošno	SIST EN 347-3:2003 - Varovalne rokavice za zaščito pred kemikalijami in mikroorganizmi
VAROVALNA OČALA	5 LET	SIST EN 166:2002 -Osebnostno varovanje oči - Specifikacije
ZAŠČITA DIHAL	POTROŠNO	SIST EN 149:2001+A1:2009 - Oprema za varovanje dihal - Polobrazne maske za zaščito pred delci - Zahteve, preskušanje, označevanje
UČITELJ TEHNIČNE VZGOJE		
DELOVNA HALJA	5 LETA	SIST EN 340:2004- Varovalna obleka -Splošne zahteve
VAROVALNA OČALA	5 LET	SIST EN 166:2002 -Osebnostno varovanje oči - Specifikacije
ČISTILKA		
DELOVNA HALJA	1 LETO	SIST EN 340:2004- Varovalna obleka -Splošne zahteve
GUMIJASTE ROKAVICE	POTROŠNO	SIST EN 347-3:2003 - Varovalne rokavice za zaščito pred kemikalijami in mikroorganizmi - 3. del: Ugotavljanje odpornosti proti pronicanju kemikalij
DELOVNI ČEVLJI*	1 LETO	SIST EN 20345 SIST EN ISO 20345:2012 - Osebna varovalna oprema - Zaščitna obutev (ISO 20345:2011) SIST EN 20346 IST EN ISO 20346:2004/A1:2007 -Osebna varovalna oprema - Varovalna obutev - Dopolnilo 1 (ISO 20346:2004/Amd 1:2007) SIST EN 20347 SIST EN ISO 20347:2004/AC:2007 -Osebna varovalna oprema - Delovna obutev - Popravek AC (ISO 20347:2004/Cor.2:2006) EN ISO 20347 OB FO E SRC - crocs
GUMIJASTI ŠKORNJI	3 LETA	Glej zgoraj
ZIMSKI TELOVNIK	5 LET	SIST EN 340- Sezonska delovna oblačila za zaščito pred slabimi vremenskimi razmerami (do -5 st)
HIŠNIK		
DELOVNA HALJA-KOBINEZON	1 LETO	SIST EN 340:2004- Varovalna obleka -Splošne zahteve
DELOVNI ČEVLJI	2 LETI	SIST EN 20345 SIST EN ISO 20345:2012 - Osebna varovalna oprema - Zaščitna obutev (ISO 20345:2011) SIST EN 20346 IST EN ISO 20346:2004/A1:2007 -Osebna varovalna oprema - Varovalna obutev - Dopolnilo 1 (ISO 20346:2004/Amd 1:2007) SIST EN 20347 SIST EN ISO 20347:2004/AC:2007 -Osebna

		varovalna oprema - Delovna obutev - Popravek AC (ISO 20347:2004/Cor.2:2006)
GUMIJASTI ŠKORNJI	3 LETA	Glej zgoraj
ZAŠČITNE ROKAVICE	POTROŠNO	SIST EN 388:2003 - Varovalne rokavice za zaščito pred mehanskimi nevarnostmi
ZIMSKA DELOVNA OBLEKA (bunda,)	5 LET	SIST EN 343- Sezonska delovna oblačila za zaščito pred slabimi vremenskimi razmerami (do -5 st)
ZAŠČITA OBRAZA (pri košenju)	3 LETA	SIST EN 166 SIST EN 166:2002 -Osebn varovanje oči - Specifikacije
ZAŠČITA SLUHA (pri košenju napr)	3 leta potrošno	naušniki -SIST EN 352- 1 čepi- SIST EN 352-2
KUHARJI IN POMOČNIKI		
DELOVNA HALJA ALI SUKNJIČ HLAČE	1 LETO	SIST EN 340:2004- Varovalna obleka -Splošne zahteve
RUTA ALI KAPA	1 LETO	GA NI
PREDPASNIK	1 LETO	GA NI
GUMIJASTI PREDPASNIK	1 LETO	GA NI
DELOVNI ČEVLJI	1 LETO	SIST EN 20346 IST EN ISO 20346:2004/A1:2007 -Osebn varovalna oprema - Varovalna obutev - Dopolnilo 1 (ISO 20346:2004/Amd 1:2007) SIST EN 20347 SIST EN ISO 20347:2004/AC:2007 -Osebn varovalna oprema - Delovna obutev - Popravek AC (ISO 20347:2004/Cor.2:2006) EN ISO 20347 OB FO E SRC - crocs
ZAŠČITNE ROKAVICE	POTROŠNO	SIST EN 347-3:2003 - Varovalne rokavice za zaščito pred kemikalijami in mikroorganizmi
ROKAVICA ZA ZAŠČITO UČINKI TOPLOTE IN OGNJA	5 LET	SIST EN 407:2004 - Varovalne rokavice za zaščito pred toplotnimi tveganji (toplote in/ali ognja)

PDŽ= Predvidena življenjska doba- zaščitna sredstva se uporabljajo tudi po pretečenem roku, če so še uporabna in niso iztrošena oz. se lahko zamenjajo prej, če so prej obrabljena

KONČNE PRILOGE II

PRILOGA II 1 Seznam zaposlenih na dan izdelave dokumenta

	NAZIV DELOVNEGA MESTA	Št zap
1.	Ravnatelj šole	1
2.	Poslovni sekretar	1
3.	Hišnik	1
4.	Čistilec	5
5.	Glavni kuhar/ica ,kuhar/ica	3
6.	Gospodinja	1
7.	Spremljevalec gibalno oviranega učenca	2
8.	Učitelj za kolesarski izpit	0,05
9.	Učitelj za plavanje	0,05
10.	Organizator prehrane /Vodja šolske prehrane	1
11.	Učitelj v podaljšanem bivanju	1
12.	Knjižničar	1
13.	Svetovalni delavec	1
14.	Računalnikar org. infor. dej.	1
15.	Druga strokovna delavka v prvem razredu, vzgojitelj/ica,	4
16.	Pomočnik vzgojitelja	1
17.	Učitelji - RAZREDNEGA POUKA 1-5 r	5
	Učitelji PREDMETNEGA POUKA 6-9 r	
18.	Angleščina	1
19.	Biologija	1
20.	Geografija	1
21.	Glasbena vzgoja	0,5
22.	Likovna vzgoja	1
23.	matematika	0,5
24.	Naravoslovje in tehnica	1
25.	Naravoslovje 6	1
26.	Naravoslovje 7	1
27.	Nemščina	2
28.	Slovenščina	1
29.	Zgodovina	0,5
30.	Športna vzgoja	1
31.	Tehnika in tehnologija	1
32.	Fizika	0,5
33.	Laborant	1
34.	Kemija	1
35.	Gospodinjstvo	0,5

PRILOGA II 2 SEZNAM UPORABLJENIH PREDPISOV

- ⇒ Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS 43/2011),
- ⇒ Zakon o delovnih razmerjih (prečiščeno besedilo Uradni list RS 1 03/2007),
- ⇒ Ustava RS,
- ⇒ Pravilnik o organizaciji, materialu in opremi za prvo pomoč na delovnem mestu, (Uradni list RS, 136/2006),
- ⇒ Pravilnika o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih (Uradni list RS, št. 89/1999, sprememba 39/05),
- ⇒ *Pravilnik o varnosti in zdravju pri uporabi delavne opreme (Uradni list RS št. 101/2004),*
- ⇒ *Pravilnik o osebni varovalni opremi, ki jo delavci uporabljajo pri delu (Uradni list RS št. 89/99, 39/05)*
- ⇒ *Pravilnik o osebni varovalni opremi (Ur.list RS, 29/05, 03/06, 76/2011),*
- ⇒ Pravilnik o zagotavljanju varnosti in zdravja pri ročnem premeščanju bremen (Uradni list RS št. 30/00 in 73/05),
- ⇒ Pravilnik o varnosti in zdravju pri delu s slikovnim zaslonom (Uradni list RS št. 30/00 in 73/05),
- ⇒ Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti biološkim dejavnikom pri delu (Ur.list RS , št. 4/02, 39/05),
- ⇒ Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti kemičnim snovem pri delu (Ur.list RS , št. 100/01, 39/05, 53/07),
- ⇒ Pravilnik o preventivnih zdravstvenih pregledih delavcev (Ur.list RS št. 87/02, 29/03, popravek 124/06),
- ⇒ Pravilnik o varovanju zdravja pri delu nosečih delavk, delavk, ko so pred kratkim rodile, ter doječih delavk (Ur. List RS 82/2003),
- ⇒ Pravilnik o varovanju zdravja pri delu otrok, mladostnikov in mladih oseb (Uradni list RS št. 82/03),
- ⇒ Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti rakotvornim in/ali mutagenim snovem (Uradni list RS št. 101/05),
- ⇒ Pravilnik o varovanju delavcev pred tveganji zaradi izpostavljenosti hrupu pri delu (Uradni list RS št. 07/2001, 17/06, 18/2006),
- ⇒ Pravilnik o seznamu poklicnih bolezni (Uradni list RS št. 85/03),
- ⇒ Pravilnik o varstvu pri delu pred nevarnostjo električnega toka (Uradni list RS št. 29/92),
- ⇒ Pravilnik o varnostnih znakih (Uradni list RS št. 89/99 in 39/05, 34/10),
- ⇒ Odredba o varnosti strojev (Uradni list RS št. 52/00 in 107/01),
- ⇒ Standardi SIST EN 45011, SIST ISO 9001 in SIST ISO 14001,
- ⇒ Direktive EEC 89/392 in 91368 - standard za varnost strojev
- ⇒ *Zakon o iznačevanju možnosti invalidov (Ur.list RS 94/2010)*
- ⇒ Zakonu o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov uradno prečiščeno besedilo (Ur.list RS 16/2007)

PRILOGA II 3 OBRAZCI ZA OCENJEVANJE - DOLOČITEV VERJETNIH NEVARNOSTI IN ŠKODLJIVOSTI DELOVNIH MEST

V tabeli označimo z oceno verjetne nevarnosti in škodljivosti delovnih mest, ki bodo osnova za naslednje korake in sicer za vsako skupino delovnih mest navedenih v točki II.3.

1. Varnost in zdravje pri delu v sistemu vodenja podjetja	R_o
1.1. Izjava o usklajeni politiki podjetja z načeli VZD	
1.2. Opredeljenost VZD v organizacijski shemi podjetja in glede zadolžitev ter kompetenc posameznikov	
1.3. Izjava o varnosti z oceno tveganja izdelana, zanesljivost in ustreznost izjave o varnosti in zdravju trenutnemu stanju	
1.4. Opredeljenost kompetenc in odgovornosti glede VZD pri razvoju, investicijah, nabavah novi opreči	
1.5. Uvajanje sodobnih ugotovitev in možnosti tehnike za VZD	
1.6. Skrb za ergonomsko ureditev dela in delovnega mesta	
1.7. Skrb za zmanjšanje fizičnih obremenitev (dvigal, vozički, avtomatizacija)	
1.8. Prilagajanje dela zmožnostim posameznika glede opreme, ritma dela, izkušeni, spola	
1.9. Ukinjanje norm in monotonije, zagotavljanje pestrosti (različna opravila, menjavanje opravil, kroženje in razgibanost (sede, stoje in s hojo) pri delu	
1.10. Prednost kolektivnih varstvenih ukrepov pred individualnimi	
1.11. Raven kulture VZD	
1.12. Urejenost, prijeten izgled, prijetno vzdušje, okolje	
1.13. Vsi delavci imajo navodila za varno delo	
1.14. Obveščanje delavcev o varnem delu in ukrepih	
2. Mehanske nevarnosti in škodljivosti	
2.1. Stroji in naprave	
2.2. Nevarni ali gibajoči se deli strojev ali predmeti	
2.3. Navpični in vodoravni transport in hoja	
2.4. Ostri robovi, nevarne ali štrleče površine ali predmeti, prostor, dostopi	
3. Električna	
3.1. Dotik električne napetosti	
3.1.1. EM neionizirna polja in sevanja	
3.1.2. Ionizirana polja in sevanja	
4. Nevarne in škodljive snovi	
5. Biogene škodljivosti	
6. Toplotne razmere in izmenjava zraka	
7. Požar in eksplozije	
8. Temperatura dotika in opekline	
9. Hrup in ultrazvok	
9.1. Hrup	
9.2. Ultrazvok	
10. Vibracije	
11. Razsvetljava	
12. Povečan/zmanjšan tlak	
13. Fizične obremenitve	
13.1. Način dela ter dviganje in prenašanje bremen	
13.2. Drža pri delu	
14.1. Psihosocialna tveganja	
14.2. Senzorne obremenitve	
15. Vzdrževanje in higienske razmere	
16. Usposabljanje in usposobljenost	
17. Organizacija prve pomoči in reševanja	
18. Sodelovanje zaposlenih	
19. drugo	

Priloga II 4 Vprašalnik za oceno psihosocialnega tveganja na šoli

VPRAŠALNIK O PSIHO SOCIALNEM TVEGANJU V ZAVODU za OSNOVNO ŠOLO _____

Delam na delovnem mestu:- obkrožite prosim številko, kjer je zapisano vaše delovno mesto (DM) - če delate na več DM hkrati, prosim pri številki, kjer se vaše DM nahaja, napišite v %, koliko časa delate na posameznem DM - če je 100 % 40 ur, preverite, koliko ur na teden ste na enem DM in koliko na drugem

Delam na delovnem mestu:- obkrožite prosim številko, kjer je zapisano vaše delovno mesto

1. Ravnatelj/ica, pomočnik/ica ravnatelja/ice, pomočnik/ica ravnatelja/ice za vrtec
2. poslovni sekretar, računovodja, knjigovodja, administrator
3. knjižničar, svetovalni delavec, socialni delavec, psiholog, specialni pedagog, defektolog
4. učitelj razrednega pouka
5. skupina: učitelji: predmetni pouk (slovenščina, tuji jeziki (ang, nem, mad), matematike, naravoslovja, družba, geografija, zgodovina, glasbene vzgoje, likovna vzgoja, državljanske in domovinske vzgoje ter etike, računalničar - organizator informacijskih dejavnosti, druga strokovna delavka v prvem razredu, organizator šolske prehrane, organizator zdravstveno higienskega režima (zhr), učitelji podaljšanega bivanja, učitelji v jutranjem varstvu, spremstvo učencev, dodatna učna pomoč, dodatni in dopolnilni pouk, individualna in skupinska pomoč, učna pomoč učencem Romom, izbirnega predmeta/interesa dejavnost, učitelj tehnike in tehnologije, učitelj izbranega predmeta tit, učitelj gospodinjstva, odobna priprave hrane, učitelj kemije, laborant, učitelj fizike in biologije
6. učitelj športne vzgoje, interesne dejavnosti: šport za zdravje, šport za sprostitev, izbrani šport, TER učitelj dodatne skupine pri tečaju plavanja IN učitelj za pripravo in izvedbo kolesarskega izpita
7. učitelj smučanja v šoli v naravi
8. mobilni učitelj za dodatno strokovno pomoč
9. spremljevalec gibalno oviranega učenca
10. vzgojitelj/ica, pomočnik/ica vzgojitelja/ice
11. hišnik, kurjač, vzdrževalci
12. voznik/ekonom
13. čistilke
14. kuhar/ica, pomočnik/ica kuharja/ice, pomivalka v kuhinji
15. perica, šivilja, likarica
16. informator, nadzornik nad športnimi objekti, informator-receptorska dela, varnostnik, vratar
17. spremstvo otrok
18. DRUGO _____

NAVODILA ZA IZPOLNJEVANJE - Zaposleni odgovarjajo anonimno. Možen je samo en odgovor- obkroži se številko, ki za vas odgovarja na zastavljeno vprašanje ali trditev.

1. Kako pogosto se dogaja, da morate opravljati nadure ?

3	2	1	0
Zelo pogosto	Pogosto	redko	Nikoli

2. Kako pogosto se dogaja, da ste pod pritiskom zaradi hitrega ritma dela, kratkih časovnih rokov, premalo sredstev za izvajanje nalog ?

3	2	1	0
Zelo pogosto	Pogosto	redko	Nikoli

3. Kako pogosto se dogaja, da ste pod pritiskom zaradi odgovornosti, ker nadzirate ljudi; upravljate s sredstvi, se dogovarjate z naročniki za posel ?

3	2	1	0
Zelo pogosto	Pogosto	redko	Nikoli

4. Kako pogosto je količina dela večja od normalne količine ?

3	2	1	0
Zelo pogosto	Pogosto	redko	Nikoli

5. Kako pogosto morate opraviti delo izven prostorov vaše enote in pri tem uporabiti službeno ali lastno vozilo ?

3	2	1	0
Zelo pogosto	Pogosto	redko	Nikoli

6. **Odgovorite samo, če imate službene poti**- Pri določanju službenih poti imate možnost vplivati na urnik in razpored:

0	1	2	3
Zelo pogosto	Pogosto	redko	Nikoli

7. **Nadrejeni vam je jasno predstavil vaše obveznosti:**

0	1	2	3
Zelo jasno	Delno jasno	Nejasno	Mi jih ni predstavil

8. **O načrtovanih novostih ste obveščeni**

0	1	2	3
Zelo pogosto	Pogosto	redko	Nikoli

9. **Nadrejeni vas pri delu podpira in imate možnost se z njim/njo pogovarjati o zadevah povezanih z opravljanjem del in nalog:**

0	1	2	3
Zelo pogosto	Pogosto	redko	Nikoli

10. **Sistem sporočanja povratnih informacij in pripomb s strani nadrejenih glede ustreznosti opravljanja nalog poteka:**

0	1	2	3
Na zelo jase in prijazen način	Delno jasno, a še zmeraj prijazno	Nejasno in neprijetno	Nimamo sistema za povratne informacije o mojem delu

11. **Čutim, da se lahko na sodelavce obrnem za pomoč in da v našem kolektivu vlada vzdušje sodelovanja:**

0	1	2	3
Da popolnoma se strinjam	Da delno se strinjam - občasno se zgodi, da mi kdo pomaga in v večini primerov dobro sodelujemo	Delno se ne strinjam - redko se zgodi, da mi kdo pomaga in redko dobro sodelujemo	Popolnoma se NE strinjam s to trditvijo - nihče mi ne pomaga in zelo slabo sodelujemo

12. **Imate občutek, da na zavodu vlada nezdrava tekmovalnost - da morajo zaposleni, da bi ohranili svojo pozicijo tekMOVATI z drugimi ?**

3	0	1
da	ne	Ne vem

13. **Z nadrejenim se imate možnost pogovoriti tudi o drugih zadevah - težave z drugimi zaposlenimi, osebne težave, drugo :**

0	1	2	3
Zelo pogosto	Pogosto	redko	Nikoli

14. **V Zavodu imate možnost prispevati k izboljšanju organizacije dela :**

0	1	2	3
Zelo pogosto	Pogosto	redko	Nikoli

15. **V zavodu imate možnost prispevati k izboljšanju opravljanja strokovnih nalog:**

0	1	2	3
Zelo pogosto	Pogosto	redko	Nikoli

16. **Kolikokrat, v zadnjih petih letih ste občutili nadlegovanje in/ali ustrahovanje s strani nadrejenih ?**

3	2	1	0
Zelo pogosto	Pogosto	redko	Nikoli

17. **Kolikokrat v zadnjih petih letih ste občutili ali bili deležni nadlegovanja in/ali ustrahovanja s strani drugih zaposlenih?**

3	2	1	0
Zelo pogosto	Pogosto	redko	Nikoli

18. Na enoti, kjer delam se mi je že zgodilo, da sem bila v službenem času predmet verbalnega ali fizičnega napada s strani tretje osebe (starša učenca, neznane osebe, poštarja, drugo)

3	2	1	0
Da -do 10x	Da- do 6x	Da do 2x	Nikoli

ANALIZA VPRAŠALNIKOV

Stopnja	Točke
1. NI TVEGANJ	0
2. NIZKA STOPNJA PT	Od 12 do 0
3. SREDNJA STOPNJA PT	Od 26 do vključno 13
4. VISOKA STOPNJA PT	Od 40 do vključno 27
5. ZELO VISOKA STOPNJA PT	Od 54 do vključno 41

DELOVNO MESTO	ŠT TOČK	PT
1. Ravnatelj/ica, pomočnik/ica ravnatelja/ice, pomočnik/ica ravnatelja/ice za vrtec	14	3
2. poslovni sekretar, računovodja, knjigovodja, administrator	10	2
3. knjižničar, svetovalni delavec, socialni delavec, psiholog, specialni pedagog, defektolog	12,83	2
4. učitelj razrednega pouka	8,5	2
5. Skupina - predmetni učitelji, podaljšano bivanje, dop.pouk, interesne dejavnosti, org.šolske prehrane, računalničar... učitelj tit učitelj gospodinjstva Učitelj kemija, laborant Učitelj fizike	13,75	3
6. učitelj športne vzgoje, interesne dejavnosti: šport za zdravje, šport za sprostitev, izbrani šport učitelj dodatne skupine pri tečaju plavanja učitelj za pripravo in izvedbo kolesarskega izpita	8	2
7. spremljevalec gibalno oviranega učenca	10,5	2
8. vzgojitelj/ica, pomočnik/ica vzgojitelja/ice	16	3
9. hišnik, kurjač, vzdrževalci	9	2
10.čistilke	18,75	3
11.kuhar/ica, pomočnik/ica kuharja/ice, pomivalka v kuhinji	15,25	3

Povprečje- 12,38- 2 - nizka stopnja tveganja

DELOVNO MESTO	N	Do2x	%	Do6x	%
1. Ravnatelj/ica, pomočnik/ica ravnatelja/ice, pomočnik/ica ravnatelja/ice za vrtec	1	1	100		
4. učitelj razrednega pouka	2	1	50		
5. Skupina - predmetni učitelji, podaljšano bivanje, dop.pouk, interesne dejavnosti, org.šolske prehrane, računalničar... učitelj tit učitelj gospodinjstva Učitelj kemija, laborant Učitelj fizike	6	4	66,7		
10.vzgojitelj/ica, pomočnik/ica vzgojitelja/ice	6			1	16,7
13.čistilke	4	1	25		
SKUPAJ	28	7	25	1	3,571